Редакцијски пречишћен текст

ЗАКОН

о буџетском систему

"Службени гласник РС", бр. 54 од 17. јула 2009, 73 од 12. октобра 2010, 101 од 29. децембра 2010, 101 од 30. децембра 2011, 93 од 28. септембра 2012, 62 од 16. јула 2013, 63 од 19. јула 2013 - исправка, 108 од 6. децембра 2013, 142 од 25. децембра 2014, 68 од 4. августа 2015 - др. закон, 103 од 14. децембра 2015, 99 од 12. децембра 2016, 113 од 17. децембра 2017, 95 од 8. децембра 2018, 31 од 29. априла 2019, 72 од 7. октобра 2019, 149 од 11. децембра 2020, 118 од 9. децембра 2021, 118 од 9. децембра 2021 - др. закон, 138 од 12. децембра 2022, 92 од 27. октобра 2023, 94 од 28. новембра 2024.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.*

Овим законом уређује се: планирање, припрема, доношење и извршење буџета Републике Србије; планирање, припрема, доношење и извршење буџета аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: буџет локалне власти); припрема и доношење финансијских планова Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање,* Републичког фонда за здравствено осигурање, Фонда за социјално осигурање војних осигураника и Националне службе за запошљавање (у даљем тексту: организације за обавезно социјално осигурање); буџетско рачуноводство и извештавање, финансијско управљање, контрола и ревизија корисника јавних средстава и буџета Републике Србије, буџета локалне власти и финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање; надлежност и организација Управе за трезор, као органа управе у саставу Министарства финансија (у даљем тексту: Управа за трезор) и трезора локалне власти; друга питања од значаја за функционисање буџетског система.***

Овим законом утврђују се фискални принципи, правила и процедуре на основу којих се установљава фискални оквир, како би се обезбедила дугорочна одрживост фискалне политике.*

Овим законом установљава се Фискални савет, који независно оцењује кредибилитет фискалне политике са аспекта поштовања утврђених фискалних правила и на тај начин обезбеђује јавност и одговорност у њеном вођењу.*

Поједине одредбе овог закона уређују буџетске односе и правила која се примењују на ванбуџетске фондове, привредне субјекте и друга правна лица у којима држава, на свим нивоима власти, има одлучујући утицај на управљање, и то на: израду финансијских планова, управљање новчаним средствима, задуживање и давање гаранција, рачуноводство, израду и подношење извештаја и извршење буџетске контроле, а који се, с обзиром на изворе финансирања и контроле, укључују у општи ниво државе (у даљем тексту: ванбуџетски корисници).*

Овим законом се уређују и врсте и припадност јавних прихода и примања и јавних расхода и издатака.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 93/2012

Дефиниције

Члан 2.

Дефиниције које се користе у овом закону имају следеће значење:

1) *Закон о буџету Републике Србије* јесте закон којим се процењују приходи и примања, те утврђују расходи и издаци за једну или три године **(капитални издаци исказују се за три године)****, а доноси га Народна скупштина; садржи и одредбе битне за извршење тог закона**, као и проценат повећања плата, односно масе средстава за плате, односно зараде предвиђен за наредну буџетску годину за све ентитете који припадају сектору државе*[12]**; у случају кад се буџет доноси за три године приходи и примања, расходи и издаци исказују се за сваку годину посебно;

2) *Одлука о буџету* јесте одлука којом се процењују приходи и примања, те утврђују расходи и издаци за једну или три године **(капитални издаци исказују се за три године)****, а доноси га скупштина аутономне покрајине, односно скупштина општине, односно града или града Београда (у даљем тексту: скупштина локалне власти); садржи и одредбе битне за извршење те одлуке; у случају кад се буџет доноси за три године приходи и примања, расходи и издаци исказују се за сваку годину посебно;

3) *Финансијски план* јесте акт директног или индиректног корисника буџетских средстава, као и акт организације за обавезно социјално осигурање, који укључује и финансијске планове индиректних корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање, израђен на основу упутства за припрему буџета, у складу са смерницама за израду средњорочних планова и пројекцијама средњорочног оквира расхода предвиђених **Фискалном стратегијом****, који садржи процену обима прихода и примања и обим расхода и издатака за период од једне или три године **(капитални издаци исказују се за три године)****;

4) *Јавна средства* су средства на располагању и под контролом Републике Србије, локалне власти и организација за обавезно социјално осигурање;

5) *Корисници јавних средстава* су директни и индиректни корисници буџетских средстава, корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање и јавна предузећа основана од стране Републике Србије, односно локалне власти, правна лица основана од стране тих јавних предузећа, правна лица над којима Република Србија, односно локална власт има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у управном одбору, **** друга правна лица у којима јавна средства чине више од 50% укупних прихода **остварених у претходној пословној години, као и јавне агенције и организације на које се примењују прописи о јавним агенцијама****; **Народна банка Србије не сматра се корисником јавних средстава у смислу овог закона, а на имовину коју користи, приходе, расходе и капитал, као и финансијско извештавање, примењују се одредбе закона којим се уређују положај, организација, овлашћења и функције Народне банке Србије;*[11]**

6) *Корисници буџетских средстава* су директни и индиректни корисници буџетских средстава Републике Србије, односно локалне власти;

7) *Директни корисници буџетских средстава* су органи и организације Републике Србије, односно органи и службе локалне власти;

8) *Индиректни корисници буџетских средстава* јесу: правосудни органи, *[8] месне заједнице; *[7] установе основане од стране Републике Србије, односно локалне власти, над којима оснивач, преко директних корисника буџетских средстава, врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања;

9) *Корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање* су организације за обавезно социјално осигурање и корисници средстава **Републичког фонда за здравствено осигурање**** (здравствене и апотекарске установе чији је оснивач Република Србија, односно локална власт);

10) *Ванбуџетски фондови* обухватају правна лица основана законом која се финансирају из специфичних пореза, наменских доприноса и непореских прихода;

11) *Централни ниво државе* обухвата све субјекте који су одговорни за пружање, претежно, нетржишних услуга и прерасподелу дохотка и богатства на нивоу земље као целине; обухвата буџет Републике Србије и ванбуџетске фондове, укључујући и фондове социјалног осигурања;

12) ***Сектор државе*[12]*** обухвата све субјекте који су одговорни за пружање, претежно, нетржишних услуга и прерасподелу дохотка и богатства на свим нивоима државе; обухвата буџет Републике Србије, буџете локалних власти, ванбуџетске фондове, укључујући и фондове социјалног осигурања на свим нивоима власти, као и нетржишне и непрофитне институције које су контролисане и финансиране од стране државе на свим нивоима власти;

13) *Јавни сектор* је део националне економије који обухвата **сектор државе*[12]**, као и нефинансијска предузећа под контролом државе *[12] која се примарно баве комерцијалним активностима;

14) *Јавни приходи* су **сви**** приходи остварени обавезним плаћањима пореских обвезника**, правних и физичких лица која користе одређено јавно добро или јавну услугу, као и сви други приходи које остварују корисници буџетских средстава и средстава организација за обавезно социјално осигурање**** *7;

14а) Општи приходи и примања буџета су јавни приходи, односно примања којима се финансира јавна потрошња и који немају претходно утврђену намену;*[10]

15) *Наменски приходи и примања* су јавни приходи, односно примања чије је коришћење и намена утврђена уговором о донацији, кредиту, односно зајму, као и средства самодоприноса чија се намена утврђује одлуком јединице локалне самоуправе;*[7]

16) Брисана је (види члан 2. Закона - 93/2012-175)

17) *Порески приходи* су врста јавних прихода које држава прикупља обавезним плаћањима пореских обвезника без обавезе извршења специјалне услуге заузврат;

18) *Непорески приходи* су врста јавних прихода који се наплаћују правним или физичким лицима за коришћење јавних добара (накнаде), пружање одређене јавне услуге (таксе), због кршења уговорних или законских одредби (пенали и казне) као и приходи који се остваре употребом јавних средстава;**

18а) *Јавна добра* су природна богатства чије је коришћење уређено посебним законом, као и добра која су посебним законом утврђена као добра од општег интереса и добра у општој употреби;**

18б) *Јавне услуге* су све услуге које су корисници јавних средстава у складу са законом обавезни да пружају правним и физичким лицима;**

19) *Примања државе* су средства која држава остварује продајом нефинансијске и финансијске имовине и задуживањем;

20) *Јавни расходи* су расходи за робе, услуге и друга давања које држава обезбеђује без директне и непосредне надокнаде;

21) *Издаци државе* су издаци државе за набавку нефинансијске и финансијске имовине и отплату кредита;

21а) *Капитални пројекти* су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за Републику Србију, односно локалну власт, укључујући услуге пројектног планирања које су саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса;***

22) *Порески расходи* су олакшице и ослобођења од стандардне пореске структуре, који умањују износ наплаћених прихода и који се могу уводити само законима којима се уводи одговарајући порез; **Очекивани износ пореских расхода на годишњем нивоу исказује се у општем делу закона о буџету Републике Србије;*[10]**

23) *Буџет* је свеобухватан план прихода и примања и план расхода и издатака, организован у два одвојена рачуна: а) рачун прихода и примања остварених по основу продаје нефинансијске имовине и расхода и издатака за набавку нефинансијске имовине и б) рачун финансирања; буџет је основни документ економске политике Владе;*

23а) *Дуг сектора државе* обухвата директни дуг сектора државе и издате гаранције сектора државе (индиректни дуг), према домаћим и страним повериоцима;*[12]

24) *Буџетски суфицит, односно дефицит* је разлика између укупног износа прихода и примања остварених по основу продаје нефинансијске имовине и укупног износа расхода и издатака за набавку нефинансијске имовине;

25) *Укупни фискални суфицит, односно укупни фискални дефицит* је буџетски суфицит, односно буџетски дефицит коригован за трансакције у имовини и обавезама које су извршене у циљу спровођења јавних политика; примања остварена приватизацијом имају третман финансијске имовине и укључују се у рачун финансирања; субвенције дате у форми кредита, или набавке финансијске имовине сматрају се расходима;

25а) *Фискална политика* представља одлуке које доносе или радње које спроводе органи власти у вези са јавним приходима и примањима и расходима и издацима и акумулацијом јавне имовине и обавеза са циљем утицања на привредна кретања и остваривање циљева фискалне политике;*

25б) *Циљеви фискалне политике* означавају прецизне нумерички исказане циљне вредности главних фискалних агрегата које Влада настоји да оствари у буџету;*

25в) *Антициклична фискална политика* подразумева да је фискални дефицит већи од циљног у годинама када је стопа раста бруто домаћег производа (у даљем тексту: БДП) мања од потенцијалне, док је у годинама када је стопа раста БДП већа од потенцијалне, фискални дефицит мањи од циљног или се остварује суфицит;*

25г) *Потенцијална стопа раста БДП* је највећа стопа раста која може бити достигнута у одређеном периоду, без повећања стопе инфлације;*

25д) *Фискални принципи* означавају принципе одговорног фискалног управљања;*

25ђ) *Фискалне процедуре* садрже израду, подношење и објављивање извештаја, прогноза, оцена и саопштења прописаних овим законом;*

25е) *Фискални ризици* су краткорочна и средњорочна одступања фискалних променљивих у односу на вредности које су предвиђене у буџету, финансијским или другим извештајима или пројекцијама јавних финансија;*

25ж) *Фискална правила* представљају постављање ограничења на фискалну политику, како би се ојачала буџетска дисциплина, побољшала координација између различитих нивоа власти и смањила несигурност када је у питању будућа фискална политика;*

25з) *Фискални савет* је независан орган који се образује са циљем да унапреди културу фискалне одговорности у Републици Србији, и то независном анализом фискалне политике и подстицањем стручних расправа о фискалној политици;*

25и) *Фискална стратегија** је документ у коме се наводе циљеви фискалне политике Владе и даје оцена одрживости фискалне политике, који Влада подноси Народној скупштини;***

25ј) *Фискална одрживост* означава могућност спровођења дате фискалне политике у дужем временском периоду, без значајнијих промена у пореској политици или расходима и издацима;*

25к) *Извештај о оствареном напретку* је додатак* Фискалној стратегији** који садржи остварене резултате предвиђене фискалне политике у* Фискалној стратегији**** који је усвојен у претходној фискалној години;***

26) *Консолидација* је исказивање **прихода и примања и расхода и издатака**** више међусобно повезаних буџета и ванбуџетских фондова, као да се ради о јединственом субјекту; да би се избегло двоструко рачунање, консолидацијом се искључују међусобни трансфери између истих, као и између различитих нивоа власти;

27) *Консолидовани буџет централне државе* је буџет након искључивања међусобних трансфера између различитих субјеката на централном нивоу власти, како би се избегло двоструко рачунање, при чему се принципи за утврђивање резултата за буџет Републике Србије примењују и на консолидовани буџет централне државе;

28) *Консолидовани буџет* ***сектора државе*[12]*** је буџет након искључивања међусобних трансфера између различитих субјеката на истом нивоу власти, као и између различитих нивоа власти, при чему се принципи за утврђивање резултата за буџет Републике Србије примењују и на консолидовани буџет **сектора државе*[12]**; ово је реални индикатор финансијске позиције државе, прихода, расхода и задужености;

29) *Консолидовани биланс града, односно града Београда* је биланс укупних **прихода и примања и укупних расхода и издатака**** буџета града, односно града Београда и буџета градских општина у његовом саставу, који доноси надлежни орган града, односно града Београда и доставља **министарству надлежном за послове финансија**** (у даљем тексту: Министарство) у року од петнаест дана од дана доношења одлуке о буџету града, односно града Београда;

30) *Ребаланс буџета* је промена закона о буџету Републике Србије, односно одлуке о буџету локалне власти у току буџетске године, којом се мења, односно допуњује буџет, а ребаланс финансијског плана организације за обавезно социјално осигурање промена финансијског плана којом се у току буџетске године, мења, односно допуњује финансијски план;

31) *Апропријација* је од стране Народне скупштине, односно скупштине локалне власти, законом о буџету Републике Србије, односно одлуком о буџету локалне власти, дато овлашћење Влади, односно надлежном извршном органу локалне власти, за трошење јавних средстава до одређеног износа и за одређене намене за буџетску годину, односно износ средстава утврђен у финансијском плану организације за обавезно социјално осигурање за одређене намене; стална апропријација је апропријација у буџету којом се обавезно утврђују средства на име отплате дуга и датих гаранција; апропријације за индиректне кориснике буџетских средстава се исказују збирно по врстама индиректних корисника и наменама средстава у оквиру раздела директног корисника који је, у буџетском смислу, одговоран за те индиректне кориснике буџетских средстава;

31а) Квота представља ограничење потрошње апропријације за одређени период;*[8]

32) *Рачун финансирања* обухвата примања од продаје финансијске имовине и задуживања, те издатке за набавку финансијске имовине и за отплату кредита и зајмова;

33) *Финансијска имовина* обухвата новчана средства, потраживања, акције и уделе у капиталу правних лица, хартије од вредности и друга улагања у правна лица;

34) *Задуживање* представља уговарање кредита, **односно издавање хартија од вредности,*** у складу са посебним законом;

35) *Државна гаранција* је инструмент осигурања којим Република Србија гарантује испуњење обавеза за које се даје гаранција;

36) *Задуживање због текуће ликвидности* представља уговарање краткорочних кредита, односно емитовање краткорочних државних хартија од вредности за финансирање привремене неликвидности буџета, настале услед неуравнотежених кретања у приходима и расходима **и издацима**** током извршења буџета;

36а) *Хеџинг*, као инструмент за заштиту од ризика, представља трансакције у вези са финансијским дериватима, које имају за циљ управљање ризиком од промене девизног курса и/или ризиком од промене каматне стопе, као и другим ризицима у вези са задуживањем Републике Србије кроз закључивање уговора о кредиту и емитовања државних хартија од вредности. Послови у вези са финансијским дериватима се закључују у складу са стандардизованим оквирним уговором о финансијским дериватима који је усвојен у пословној пракси, односно на начин уобичајен у пословној пракси;*[11]

37) *Преузимање обавеза* представља ангажовање средстава од стране корисника буџетских средстава **и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање***[8] по основу правног акта, за које се, у моменту ангажовања, очекује да представљају готовински **трошак****, непосредно или у будућности;

38) *Плаћања* означавају све трансакције које имају за резултат смањење стања финансијских средстава на рачунима;

39) *Систем консолидованог рачуна трезора* је обједињени рачун **динарских и девизних*** средстава консолидованих рачуна трезора Републике Србије и трезора локалне власти, преко којег се врше плаћања између корисника буџетских средстава, средстава организација за обавезно социјално осигурање и других корисника јавних средстава који су укључени у консолидовани рачун трезора, с једне стране и субјеката који нису обухваћени системом консолидованог рачуна трезора, с друге стране, обрачунавају међубанкарска плаћања и води код Народне банке Србије;

40) *Консолидовани рачун трезора Републике Србије* је обједињени рачун **динарских и девизних*** средстава корисника средстава буџета Републике Србије, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и других корисника јавних средстава који су укључени у консолидовани рачун трезора Републике Србије, а који се отвара Републици Србији и води у Управи за трезор;

41) *Консолидовани рачун трезора локалне власти* је обједињени рачун **динарских и девизних*** средстава припадајућих корисника средстава буџета локалне власти и других корисника јавних средстава који су укључени у консолидовани рачун трезора локалне власти, а који се отвара локалној власти и води у Управи за трезор;

42) *Главна књига трезора* је пословна књига скупа свих рачуна која се води по систему двојног књиговодства, у којој се систематски обухватају стања и евидентирају све промене на имовини, обавезама, капиталу, приходима и расходима;

43) Брисана је (види члан 2. Закона – 73/2010-3)

44) *Трансферна средства* су средства која се из буџета Републике Србије, односно буџета локалне власти преносе буџету на другом нивоу власти, буџету на истом нивоу власти и организацијама за обавезно социјално осигурање, као и између организација за обавезно социјално осигурање за доприносе за осигурање;

45) *Донација* је наменски бесповратан приход, који се остварује на основу писаног уговора између даваоца и примаоца донације;

46) *Финансијска помоћ Европске уније* су средства Европске уније која се користе за намене и спроводе према правилима утврђеним споразумима између Републике Србије и Европске уније;**

47) ***Финансирање учешћа Републике Србије****, односно локалне власти**[7] у спровођењу*** *финансијске помоћи**** *Европске уније**** је финансијско учешће Републике Србије***, односно локалне власти****[7] у спровођењу програма **финансијске помоћи**** Европске уније које се може обезбедити из различитих извора финансирања;

47а) Административне провере су радње провера, службених контрола, надзора и других мера ради утврђивања природе неправилности у циљу заштите финансијских интереса Европске уније, а самим тим и финансијских интереса Републике Србије;*[10]

48) *Државна помоћ* је сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода, којим се кориснику државне помоћи, на селективан начин, омогућава повољнији положај на тржишту у односу на конкуренте, чиме се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту;

49) Подрачун је рачун динарских и девизних средстава корисника јавних средстава, преко којег се врши промет средстава, односно извршавају платне трансакције, који се отвара у оквиру припадајућег консолидованог рачуна трезора, а води се у Управи за трезор;*[10]

49а) Евиденциони рачун је рачун корисника буџетских средстава у оквиру система извршења буџета Републике Србије, односно локалне власти, на коме се евидентирају извршени расходи и издаци, као и остварени приходи и примања тог корисника, за све трансакције преко рачуна извршења буџета Републике Србије, односно локалне власти, а који не учествује у платном промету;*[13]

49б) Евиденциони подрачун за уплату јавних прихода и примања је рачун који учествује у платном промету, а на који се уплаћују и евидентирају јавни приходи и примања;*[13]

50) *Систем управљања јавним финансијама* представља скуп активности и поступака усмерених на успостављање финансијског јединства у евидентирању прихода и примања и расхода и издатака и **извршавању расхода и издатака**** корисника средстава буџета Републике Србије, односно локалне власти, чиме се обезбеђују интегритет буџетског система и буџетски циљеви;

50а) *Систем управљања јавним средствима* представља скуп активности и поступака усмерених на јединствено планирање, располагање, евидентирање и извештавање о јавним средствима, која користе и којима располажу корисници јавних средстава;**

51) *Систем извршења буџета, као део система управљања јавним финансијама,* обухвата процесе и поступке који се спроводе електронском комуникацијом са Управом за трезор, а којима се извршавају расходи **и издаци**** корисника средстава буџета Републике Србије, односно локалне власти, утврђени законом о буџету, односно одлуком о буџету, као и расходи **и издаци**** тих корисника у периоду привременог финансирања;

51а) *Управљачка одговорност* је обавеза руководилаца свих нивоа код корисника јавних средстава да све послове обављају законито, поштујући принципе економичности, ефективности, ефикасности и јавности, као и да за своје одлуке, поступке и резултате одговарају ономе који их је именовао или им пренео одговорност;**

51б) *Интерна финансијска контрола у јавном сектору* је свеобухватни систем мера за управљање и контролу јавних прихода, расхода, имовине и обавеза, који успоставља Влада кроз организације јавног сектора са циљем да су управљање и контрола јавних средстава, укључујући и стране фондове, у складу са прописима, буџетом, и принципима доброг финансијског управљања, односно ефикасности, ефективности, економичности и отворености;*

51в) *Финансијско управљање и контрола* је систем политика, процедура и активности које успоставља, одржава и редовно ажурира руководилац организације, а којим се управљајући ризицима обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви организације остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин;*

51г) *Интерна ревизија* је активност која пружа независно објективно уверавање и саветодавна активност, са сврхом да допринесе унапређењу пословања организације; помаже организацији да оствари своје циљеве, тако што систематично и дисциплиновано процењује и вреднује управљање ризицима, контроле и управљање организацијом;*

51д) Неправилност представља свако кршење неке одредбе прописаних правила и уговора, које је последица поступка или пропуста лица запослених код корисника јавних средстава, уговарача, крајњих корисника и крајњих прималаца, а које као последицу има, или би могло имати негативан утицај на остваривање циљева корисника јавних средстава и/или неоправдане трошкове;*[10]

52) *Закон о завршном рачуну буџета Републике Србије* је акт којим Народна скупштина за сваку буџетску годину утврђује укупно остварене приходе и примања и расходе и издатке ****, финансијски резултат буџета Републике Србије (буџетски дефицит или суфицит) и рачун финансирања;

53) *Одлука о завршном рачуну буџета локалне власти* је акт којим скупштина локалне власти за сваку буџетску годину утврђује укупно остварене приходе и примања и расходе и издатке **** и финансијски резултат буџета локалне власти (буџетски дефицит или суфицит) и рачун финансирања;

54) *Одлука о завршном рачуну организације за обавезно социјално осигурање* је акт којим надлежни орган организације за обавезно социјално осигурање за сваку буџетску годину утврђује укупно остварене приходе и примања и расходе и издатке ****, финансијски резултат организације за обавезно социјално осигурање (буџетски дефицит или суфицит) и рачун финансирања;

55) *Консолидовани извештај града, односно града Београда* је консолидовани извештај завршног рачуна буџета града, односно града Београда и завршних рачуна буџета градских општина у његовом саставу, који саставља орган надлежан за послове финансија града, односно града Београда и подноси Управи за трезор;

56) *Консолидовани извештај Републичког фонда за здравствено осигурање* је консолидовани извештај завршног рачуна Републичког фонда за здравствено осигурање и финансијских извештаја о извршењу прихода и примања и расхода и издатака корисника средстава тог фонда, који саставља Републички фонд за здравствено осигурање и подноси Управи за трезор;***

57) *Консолидовани извештај Републике Србије* је консолидовани извештај завршног рачуна буџета Републике Србије, завршних рачуна организација за обавезно социјално осигурање, консолидованог извештаја **Републичког фонда за здравствено осигурање****, завршних рачуна буџета аутономних покрајина, завршних рачуна буџета општина и консолидованих извештаја градова и града Београда, који Влада доставља Народној скупштини ради информисања;

57а) Престала је да важи (види члан 18. Закона - 68/2015-22)

58) *Програм* је скуп мера које корисници буџетских средстава спроводе у складу са својим кључним надлежностима и утврђеним средњорочним циљевима. Састоји се од независних, али тесно повезаних компонената – програмских активности и/или пројеката. Утврђује се и спроводи од стране једног или више корисника буџетских средстава и није временски ограничен;*[9]

58а) *Програмска активност* је текућа и континуирана делатност корисника буџетских средстава, која није временски ограничена. Спровођењем програмске активности се постижу циљеви који доприносе достизању циљева програма. Утврђује се на основу уже дефинисаних надлежности корисника буџетских средстава и мора бити део програма;*[9]

58б) *Пројекат* је временски ограничен пословни подухват корисника буџетских средстава чијим спровођењем се постижу циљеви пројекта, односно програма;*[9]

58в) *Родно одговорно буџетирање* представља увођење принципа родне равноправности у буџетски процес, што подразумева родну анализу буџета и реструктурирање прихода и расхода са циљем унапређења родне равноправности;*[7]

59) *Средњорочни план* је свеобухватни план буџетског корисника који садржи детаљну разраду свих програма, пројеката и **програмских***[9] активности за буџетску годину са пројекцијама за наредне две године, према утврђеним средњорочним циљевима и приоритетима, који служи и као основа за израду образложења финансијског плана тог корисника и израђује се у складу са упутством за припрему буџета;

60) *Средњорочни оквир расхода* је саставни део **Фискалне стратегије****, којим Влада утврђује укупни обим расхода буџета Републике у складу са утврђеним приоритетним областима финансирања; обезбеђује свеукупну фискалну дисциплину и транспарентност процеса планирања буџета и представља основ за дефинисање средњорочних обима за планирање и израду финансијских планова буџетских корисника.

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 101/2010

***Службени гласник РС, број 101/2011

****Службени гласник РС, број 93/2012

*****Службени гласник РС, број 62/2013

*[6]Службени гласник РС, број 142/2014

*[7]Службени гласник РС, број 103/2015

*[8]Службени гласник РС, број 99/2016

*[9]Службени гласник РС, број 113/2017

*[10]Службени гласник РС, број 95/2018

*[11]Службени гласник РС, број 149/2020

*[12]Службени гласник РС, број 138/2022

*[13]Службени гласник РС, број 94/2024

Буџетски систем

Члан 3.

Буџетски систем чине буџет Републике Србије, буџети локалне власти и финансијски планови организација за обавезно социјално осигурање.

Интегритет буџетског система обезбеђује се заједничким правним основом, јединственом буџетском класификацијом, употребом јединствене буџетске документације за израду нацрта буџета, средњорочних и финансијских планова, јединственим системом буџетског рачуноводства, јединственим критеријумима за буџетску контролу и ревизију, преносом статистичких извештаја и података са једног нивоа буџета на други и принципима на којима се заснива буџетски поступак, у складу са овим законом.

Буџетски циљеви

Члан 4.

Буџетски систем треба да оствари следеће циљеве, и то:

1) укупну фискалну одрживост и контролу, која подразумева спровођење политика без значајних измена у консолидованом билансу сектора државе, уз свеобухватну контролу укупних буџетских средстава, кроз успостављање ограничења на расходе и издатке који су загарантовани законом, како на укупном нивоу, тако и на нивоу корисника буџетских средстава;

2) алокацијску ефикасност која подразумева могућност успостављања приоритета унутар буџета, распоређивање средстава у складу са приоритетима Владе унутар буџета, као и могућност пребацивања средстава са старих на нове или са мање продуктивних на више продуктивне приоритете;

3) техничку или оперативну ефикасност која подразумева коришћење буџетских средстава и могућност њихове примене са што нижим трошковима;*

4) алокацијску ефикасност која подразумева распоређивање средстава буџета са циљем унапређења родне равноправности.*

Буџетски систем обезбеђује свеобухватне, **релевантне, поуздане, транспарентне и јавно доступне**** о раду Владе.

Приоритетни буџетски циљеви у припреми и извршењу буџета су и макроекономска стабилност, ниска инфлација, економски развој, подстицање регионалног развоја и смањење финансијског ризика Републике Србије.

Приликом припреме и извршења буџета морају се поштовати принципи ефикасности, економичности, ефективности, јавности, потпуности, тачности**, транспарентности, јавне доступности**** и јединствене буџетске класификације.

*Службени гласник РС, број 103/2015

**Службени гласник РС, број 138/2022

Обим буџета

Члан 5.

Буџетски приходи и примања који припадају Републици Србији, односно локалној власти, распоређују се и исказују по **врстама***** .

Буџетски расходи и издаци Републике Србије, односно локалне власти одређују се по појединачној намени у буџету.

Приходи и примања се исказују у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима.

Уколико се поједини приходи и примања, расходи и издаци, као и буџет локалне власти утврђују релативно, као проценат буџета или расхода буџета Републике Србије, односно буџета локалне власти, њихов износ, односно висина утврдиће се примењујући, као основицу, пореске приходе.**

Изузетно, у случају да виши ниво власти својим актом одреди нижем нивоу власти наменска средства за надокнаду штета услед елементарних непогода, локални орган управе надлежан за финансије на основу тог акта отвара одговарајуће апропријације за извршавање издатака по том основу.

Изузетно, у случају да један ниво власти својим актом одреди другом нивоу власти наменска трансферна средства, као и у случају уговарања донације, чији износи нису могли бити познати у поступку доношења буџета, **односно финансијског плана организација за обавезно социјално осигурање,***** орган управе надлежан за финансије на основу тог акта отвара одговарајуће апропријације за извршавање расхода **и издатака*** по том основу.

Брисан је ранији став 7. (види члан 3. Закона - 93/2012-175)

Буџетски приходи и примања морају бити у равнотежи са буџетским расходима и издацима.

У току године Влада, односно надлежни извршни орган локалне власти, може располагати средствима која су у буџету остварена до истека текуће године. **У случају да се ради о средствима за суфинансирање пројеката финансираних од стране Европске уније, а по основу одговарајућег финансијског споразума између Владе Републике Србије и Европске уније, неутрошена средства преносе се у наредну годину.****

Корисник буџетских средстава може стварати обавезе и користити буџетску апропријацију до износа утврђеног за појединu намену у буџету, односно до износа апропријације утврђене у оквиру програма.

Наплата прихода није ограничена износима исказаних прихода у буџету.

*Службени гласник РС, број 101/2010

**Службени гласник РС, број 101/2011

***Службени гласник РС, број 93/2012

****Службени гласник РС, број 142/2014

Одговорност за доношење буџета и финансијског плана организације за обавезно социјално осигурање

Члан 6.

Народна скупштина доноси закон о буџету Републике Србије.

Скупштина локалне власти доноси одлуку о буџету локалне власти.

Финансијски план организације за обавезно социјално осигурање доноси надлежни орган организације за обавезно социјално осигурање, у складу са законом и другим прописом, уз сагласност Народне скупштине.

Одговорност за извршење буџета и финансијског плана организације за обавезно социјално осигурање

Члан 7.

Брисан је ранији став 1. (види члан 1. Закона - 101/2010-239)

Народној скупштини за извршење буџета Републике Србије одговара Влада.

За извршење буџета локалне власти надлежни извршни орган локалне власти одговара скупштини локалне власти.

За извршење финансијског плана организације за обавезно социјално осигурање надлежни орган организације за обавезно социјално осигурање одговара Влади.

Уколико се извршавањем средстава која се из буџета Републике Србије преносе другим нивоима власти или организацијама за обавезно социјално осигурање угрози извршавање Уставом и посебним законима утврђених обавеза Републике Србије, Влада, на предлог министра надлежног за послове финансија (у даљем тексту: министар) може привремено да смањи, односно обустави средства која се преносе другим нивоима власти или организацијама за обавезно социјално осигурање.*

Извештај о извршењу буџета Народној скупштини, односно скупштини локалне власти, подноси се на начин одређен овим законом.

*Службени гласник РС, број 101/2010

Утврђивање списка корисника јавних средстава *

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 8.

Министар посебним актом, на основу предлога Управе за трезор, утврђује списак корисника јавних средстава, у оквиру којег се посебно евидентирају директни и индиректни корисници средстава буџета Републике Србије, односно буџета локалне власти, корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање, јавне агенције, организације на које се примењују прописи о јавним агенцијама или су контролисане од стране државе, као и други корисници јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора (у даљем тексту: корисници јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора), на основу података Агенције за привредне регистре, односно одговарајућег регистра, као и корисници јавних средстава који нису укључени у систем консолидованог рачуна трезора, а припадају јавном сектору.***

У оквиру списка из става 1. овог члана евидентирају се сви ентитети који припадају сектору државе.****

Министар ближе уређује начин утврђивања и евидентирања корисника јавних средстава у списку из става 1. овог члана који води Управа за трезор.**

Списак из става 1. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије" **и на интернет страници Министарства. Сви корисници јавних средстава дужни су да на својој интернет страници објављују своје финансијске планове за наредну годину, информатор о раду, као и завршне рачуне и финансијске извештаје.****

Републички орган надлежан за послове статистике једном годишње у сарадњи са Министарством одређује списак буџетских и ванбуџетских корисника јавних средстава који припадају* сектору државе** чији ће се подаци о пословању користити за потребе статистичког извештавања о фискалној позицији, односно политици земље.***

Списак ентитета из* става 5.** овог члана се утврђује на основу међународно признатих стандарда.***

Републички орган надлежан за послове статистике прописује начине извештавања и рокове за све ентитете за које се утврди да припадају* ** сектору државе.***

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 93/2012

***Службени гласник РС, број 62/2013

****Службени гласник РС, број 138/2022

Консолидовани рачун трезора

Члан 9.

Министар, односно локални орган управе надлежан за финансије, овлашћен је за отварање консолидованог рачуна трезора Републике Србије, односно локалне власти**, који се води посебно за динарска, а посебно за девизна средства.****

Консолидовани рачуни трезора из става 1. овог члана чине систем консолидованог рачуна трезора који се води код Народне банке Србије.**

Министар, односно локални орган управе надлежан за финансије, односно лице које он овласти, отвара подрачуне **динарских и девизних средстава**** корисника јавних средстава који су укључени у консолидовани рачун трезора Републике Србије, односно у консолидовани рачун трезора локалне власти.

Корисницима јавних средстава који нису укључени у систем консолидованог рачуна трезора, као и осталим правним лицима и другим субјектима који не припадају јавном сектору, а којима се врши пренос средстава из буџета, отвара се посебан наменски динарски рачун код Управе за трезор за та средства, који се укључује у систем консолидованог рачуна трезора.****

Министар, односно локални орган управе надлежан за финансије, односно лице које он овласти, отвара посебне наменске динарске рачуне из става 4. овог члана.****

Управа за трезор води подрачуне из **ст. 3, 4. и 5.*****овог члана.

Изузетно од става 6.*** овог члана, корисници јавних средстава који су укључени у консолидовани рачун трезора Републике Србије, односно у консолидовани рачун трезора локалне власти, могу имати девизне рачуне код Народне банке Србије, ако је то посебним законом или међународним уговором прописано, или код овлашћене банке, по одобрењу министра, за плаћања која не могу да се изврше преко Народне банке Србије, ако то захтева специфичност послова тог корисника.****

Народна банка Србије обезбеђује податке о стању страних средстава плаћања на рачунима корисника јавних средстава из става 7.*** овог члана, који се воде код те банке и достављa их Министарству месечно, односно по захтеву корисника или Министарства.****

На куповину и продају страних средстава плаћања, на плаћање, наплаћивање и пренос у страним средствима плаћања у коме учествују корисници јавних средстава који су укључени у консолидовани рачун трезора Републике Србије, односно у консолидовани рачун трезора локалне власти, примењују се одредбе закона којим се уређује девизно пословање.**

Новчана средства буџета Републике Србије, директних и индиректних корисника средстава тог буџета, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање, као и других корисника јавних средстава који су укључени у консолидовани рачун трезора Републике Србије, воде се и депонују на консолидованом рачуну трезора Републике Србије.

Брисан је ранији став 10. (види члан 5. Закона - 93/2012-175)

Новчана средства буџета локалне власти, директних и индиректних корисника средстава тог буџета, као и других корисника јавних средстава који су укључени у консолидовани рачун трезора локалне власти, воде се и депонују на консолидованом рачуну трезора локалне власти.

Министар, односно локални орган управе надлежан за финансије, ближе уређује начин коришћења средстава са подрачуна, односно других рачуна из овог члана**, као и извештавање о коришћењу тих средстава.****

Министар ближе уређује начин пласирања слободних новчаних средстава.*

Подрачуни из овог члана отварају се и воде у складу са планом подрачуна који прописује министар.*****

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 101/2011

***Службени гласник РС, број 93/2012

****Службени гласник РС, број 62/2013

*****Службени гласник РС, број 95/2018

Инвестирање средстава

Члан 10.

Министар, односно лице које он овласти, може новчана средства на консолидованом рачуну трезора Републике Србије, осим прихода за које је у посебном закону, односно међународном уговору утврђена намена која ограничава употребу тих средстава, инвестирати на домаћем или иностраном финансијском тржишту новца или капитала**, као и вршити конверзију средстава*****, у складу са законом и другим прописом.

Локални орган управе надлежан за финансије, односно лице које он овласти, може новчана средства на консолидованом рачуну трезора локалне власти, осим прихода за које је у посебном закону, односно локалном прописи или међународном уговору утврђена намена која ограничава употребу тих средстава, инвестирати на домаћем финансијском тржишту новца, у складу са законом и другим прописом.

Локални орган управе надлежан за финансије може закључити уговор са министром о инвестирању новчаних средстава на консолидованом рачуну трезора локалне власти.

Брисани су ранији ст. 4 - 8. (види члан 6. Закона - 93/2012-175)

Локални орган управе надлежан за финансије обавезан је да по извршеном инвестирању средстава из **става 2.*** овог члана о томе обавести Управу за трезор.

Приходи од инвестирања уплаћују се на одговарајући консолидовани рачун трезора *****.

Министар ****** ближе уређује начин извештавања о инвестирању средстава из овог члана.

Министар, локални орган управе надлежан за финансије, односно лице које овласте, одговорни су за ефикасност и сигурност инвестирања новчаних средстава на консолидованом рачуну трезора Републике Србије, односно консолидованом рачуну трезора локалних власти.

*Службени гласник РС, број 93/2012

**Службени гласник РС, број 95/2018

***Службени гласник РС, број 72/2019

Главна књига трезора

Члан 11.

Министарство – Управа за трезор, односно локални орган управе надлежан за финансије, води главну књигу трезора.

Трансакције и пословни догађаји, укључујући приходе и расходе, као и стање и промене на имовини, обавезама и капиталу, евидентирају се у главној књизи трезора, у складу са контним планом и на нивоима буџетске класификације прописане у члану 29. овог закона.

У главној књизи трезора Републике Србије, односно трезора локалне власти води се посебна евиденција за сваког директног и индиректног корисника буџетских средстава.

У главној књизи трезора Републике Србије, води се посебна евиденција за организације за обавезно социјално осигурање.

Трансакције и пословни догађаји евидентирани у пословним књигама директног и индиректног корисника буџетских средстава морају бити ажурни и у складу са трансакцијама и пословним догађајима евидентираним у главној књизи трезора.

Трансакције и пословни догађаји евидентирани у пословним књигама организација за обавезно социјално осигурање морају бити у складу са трансакцијама и догађајима у главној књизи трезора.

У главној књизи трезора води се евиденција прихода са посебном наменом, које употребљавају директни и индиректни корисници буџетских средстава и који се не могу користити за друге намене.

Министар ближе уређује начин евидентирања и садржину главне књиге и пословних књига трезора Републике Србије, односно трезора локалне власти.

Финансијска служба директног корисника буџетских средстава

Члан 12.

Директни корисник буџетских средстава образује службу која припрема предлог финансијског плана и захтеве за извршење одобрених апропријација, саставља извештај о њиховом извршењу и обавља друге послове утврђене законом, другим прописом и општим актом (у даљем тексту: финансијска служба).

Изузетно од става 1. овог члана, финансијска служба директног корисника буџетских средстава може да обавља послове и за друге директне кориснике буџетских средстава.

Министар прописује заједничке основе, критеријуме и задатке за рад финансијске службе, које директни корисници буџетских средстава ближе уређују.

II. ЈАВНИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА И ЈАВНИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ

Увођење јавних прихода и примања

Члан 13.

Јавни приходи и примања уводе се законом, односно одлуком скупштине локалне власти у складу са законом.

Висина јавних прихода и примања утврђује се законом, односно актом надлежног органа у складу **са овим и посебним законима***.

*Службени гласник РС, број 93/2012

Врсте јавних прихода и примања

Члан 14.

Јавни приходи су:

1) порези;

2) доприноси за обавезно социјално осигурање;

2а) непорески приходи, и то:*

(1) таксе,*

(2) накнаде,*

(3) казне,*

(4) приходи настали употребом јавних средстава;*

3) брисана је (види члан 8. Закона - 93/2012-175)

4) брисана је (види члан 8. Закона - 93/2012-175)

5) самодопринос;

6) донације, трансфери и финансијска помоћ Европске уније;**

7) брисана је (види члан 8. Закона - 93/2012-175)

Примања државе су:

1) примања од продаје нефинансијске имовине;

2) примања од задуживања;

3) примања од продаје финансијске имовине.*

(1) брисана је (види члан 8. Закона - 93/2012-175)

(2) брисана је (види члан 8. Закона - 93/2012-175)

(3) брисана је (види члан 8. Закона - 93/2012-175)

4) брисана је (види члан 8. Закона - 93/2012-175)

*Службени гласник РС, број 93/2012

**Службени гласник РС, број 62/2013

Порези

Члан 15.*

Порези се могу уводити само законом и то на потрошњу, доходак, добит, имовину и пренос имовине физичких и правних лица.*

Пореским законом морају бити утврђени предмет опорезивања, основица, обвезник, пореска стопа или износ, сва изузимања и олакшице од опорезивања, као и начин и рокови плаћања пореза.*

Обавезе и права пореских обвезника не могу се проширивати или смањивати подзаконским актима.*

*Службени гласник РС, број 93/2012

Доприноси за обавезно социјално осигурање*

*Службени гласник РС, број 93/2012

Члан 16.*

Законом се уводе доприноси за обавезно социјално осигурање, и то за:*

1) пензијско и инвалидско осигурање;*

2) здравствено осигурање;*

3) осигурање за случај незапослености.*

*Службени гласник РС, број 93/2012

Таксе*

*Службени гласник РС, број 93/2012

Члан 17.*

Таксе се могу уводити само законом којим се може прописати њихова висина или се тим законом може дати право* органу локалне власти** да утврди њихову висину.***

Изузетно од става 1. овог члана, посебним законом се може дати право кориснику јавних средстава који није корисник средстава буџета Републике Србије да утврди висину таксе за јавне услуге које пружа.**

Такса се наплаћује за непосредно пружену јавну услугу, односно спроведен поступак или радњу, коју је пружио, односно спровео* корисник јавних средстава**.***

Такса се не може наплаћивати за издавање доказа и било којих података које лице прибавља од једног државног органа, а по налогу другог државног органа.*

Висина таксе мора бити примерена трошковима пружања јавне услуге, односно спровођења поступка или радње и мора бити утврђена у апсолутном износу, односно не може бити утврђена као проценат од променљиве основице*, осим уколико је законом другачије прописано*.***

Министар ће уредити методологију и начин утврђивања трошкова пружања јавне услуге.*

Висина таксе чији износ није прописан законом*** утврђује се у текућој години за наредну годину применом методологије** из става 6.**** овог члана и не може се повећавати током године за ту годину.****

Изузетно* од става 7.**** овог члана, висина таксе се може утврдити у текућој години за ту годину, уколико је овлашћеном субјекту законом дата надлежност за пружање нове јавне услуге, односно ако надлежни субјект први пут доноси акт о утврђивању висине таксе у складу са законом.****

У случају из става 2. овог члана, на акт којим се утврђује висина такси мора се прибавити сагласност:**

1) министарства надлежног за финансије у случају да висину таксе утврђује субјекат централног нивоа државе;*

2) органа надлежног за финансије у случају да висину таксе утврђује субјекат под контролом локалне власти.*

Акт којим се утврђује висина таксе доставља се на сагласност надлежном органу* из става 9.**** овог члана најкасније до 30. септембра текуће године за наредну годину.****

Акт о утврђивању висине таксе на који је дата сагласност објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије", односно другом службеном гласилу у коме се објављују акти о утврђивању висине таксе, најкасније до 31. октобра текуће године за наредну годину.**

Ако се до истека рока* из става 11.**** овог члана не објави акт о висини таксе за наредну годину, у наредној години примењиваће се њихова висина утврђена за текућу годину.****

Одредба* става 9.** тачка 2) овог члана не примењује се у случајевима када висину таксе утврђује надлежни орган локалне власти.***

За једну јавну услугу може се наплаћивати само једна такса.*

*Службени гласник РС, број 93/2012

**Службени гласник РС, број 62/2013

***Службени гласник РС, број 142/2014

****Службени гласник РС, број 99/2016

Накнаде*

*Службени гласник РС, број 93/2012

Члан 18.*

Накнаде се могу уводити за коришћење добара која су посебним законом утврђена као природна богатства, односно добра од општег интереса и добра у општој употреби.*

Обвезник плаћања накнаде, основица за плаћање накнаде, висина накнаде, начин утврђивања и плаћања накнаде, као и припадност накнаде уређују се посебним законом који предлаже и спроводи министарство надлежно за финансије.*

Од дана ступања на снагу закона из става 2. овог члана, накнаде из става 1. овог члана не могу се уводити ниједним другим законом осим тим законом.**

*Службени гласник РС, број 93/2012

**Службени гласник РС, број 142/2014

Приходи настали употребом јавних средстава*

*Службени гласник РС, број 93/2012

Члан 19.

Приходи настали употребом јавних средстава су:**

1) приходи од камата;

2) приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у државној својини;

3) приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у својини аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе;

4) приходи **настали продајом услуга корисника јавних средстава чије је пружање уговорено са физичким и правним лицима на основу њихове слободне воље****;

5) приходи од новчаних казни изречених у кривичном, прекршајном и другом поступку који се води пред државним органом и одузета имовинска корист у том поступку;

6) приходи од новчаних казни изречених у прекршајном поступку за прекршаје прописане актом скупштине локалне власти и одузета имовинска корист у том поступку;

7) концесиона накнада*.**

8) брисана је (види члан 13. Закона - 93/2012-175)

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 93/2012

Примања од продаје нефинансијске имовине

Члан 20.

Примањима од продаје нефинансијске имовине сматрају се:

1) примања од продаје непокретности и покретних ствари у државној својини;

2) примања од продаје непокретности и покретних ствари у својини аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе;

3) примања од продаје осталих основних средстава;

4) примања од продаје **робних резерви***;

5) примања од продаје драгоцености;

6) примања од продаје природне имовине;*

7) друга примања утврђена законом.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Примања од задуживања и продаје финансијске имовине

Члан 21.*

Примањима од задуживања и продаје финансијске имовине сматрају се:*

1) примања од задуживања на домаћем тржишту;*

2) примања од задуживања на иностраном тржишту;*

3) примања од продаје финансијске имовине на домаћем тржишту;*

4) примања од продаје финансијске имовине на иностраном тржишту;*

5) друга примања утврђена законом.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Исказивање сопствених прихода

Члан 22.

Брисан је (види члан 14. Закона - 93/2012-175)

Финансирање надлежности Републике Србије

Члан 23.

За финансирање надлежности Републике Србије, буџету Републике Србије припадају јавни приходи и примања, и то:

1) порези у делу утврђеном законом:

(1) порез на додату вредност;

(2) акцизе;

(3) порез на доходак грађана;

(4) порез на добит предузећа;

(5) порез на употребу, држање и ношење одређених добара;

(6) порез на међународну трговину и трансакције;

(7) брисана је (види члан 15. Закона - 93/2012-175)

2) таксе у складу са законом;**

3) накнаде **** у складу са законом;

4) донације и трансфери;***

4а) финансијска помоћ Европске уније;***

5) **приходи настали употребом јавних средстава****:

(1) приходи од камата;

(2) приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у **својини Републике Србије****, које користе државни органи и организације и Војска Србије;

(3) приходи **настали продајом услуга корисника средстава буџета Републике Србије чије је пружање уговорено са физичким и правним лицима на основу њихове слободне воље****;

(4) приходи од новчаних казни изречених у кривичном, прекршајном и другом поступку који се води пред надлежним државним органом и одузета имовинска корист у том поступку;

(5) приходи од концесионе накнаде у складу са законом;

(6) брисана је (види члан 15. Закона - 93/2012-175)

6) примања:

(1) примања од продаје непокретности у **својини Републике Србије****, ако законом није друкчије одређено;

(2) примања од продаје покретних ствари у **својини Републике Србије**** које користе државни органи и организације и Војска Србије;

(3) примања од продаје републичких робних резерви;

(3а) примања од продаје драгоцености;*

(3б) примања од продаје природне имовине;*

(4) примања од задуживања;

(5) примања од продаје финансијске имовине.****

(6) брисана је (види члан 15. Закона - 93/2012-175)

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 93/2012

***Службени гласник РС, број 113/2017

Финансирање надлежности аутономних покрајина

Члан 24.

За финансирање надлежности аутономних покрајина, буџету аутономне покрајине припадају јавни приходи и примања, и то:

1) део прихода од пореза на добит предузећа оствареног на територији аутономне покрајине у складу са законом;

2) део прихода од пореза на доходак грађана – пореза на зараде оствареног на територији аутономне покрајине у складу са законом;

2а) други порез или део пореза у складу са посебним законом;*

3) покрајинске административне таксе;

4) накнаде **** у складу са законом;

5) донације и трансфери;

5а) финансијска помоћ Европске уније;***

6) **приходи настали употребом јавних средстава****:

(1) приходи од камата;

(2) приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у **својини Републике Србије****, које користе органи аутономне покрајине;

(3) приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у својини аутономне покрајине, у складу са законом;

(4) приходи **настали продајом услуга корисника средстава буџета аутономне покрајине чије је пружање уговорено са физичким и правним лицима на основу њихове слободне воље****;

(5) приходи од новчаних казни изречених у прекршајном поступку за прекршаје прописане актом скупштине аутономне покрајине и одузета имовинска корист у том поступку;

(6) приходи од концесионе накнаде у складу са законом;

(7) брисана је (види члан 16. Закона - 93/2012-175)

7) примања:

(1) примања од продаје непокретности и покретних ствари у **својини Републике Србије**** које користе органи аутономне покрајине;

(2) примања од продаје непокретности у својини аутономне покрајине у складу са законом;

(3) примања од продаје покретних ствари у својини аутономне покрајине које користе органи аутономне покрајине;

(4) примања од продаје покрајинских робних резерви;

(4а) примања од продаје драгоцености;*

(4б) примања од продаје природне имовине;*

(5) примања од задуживања;

(6) примања од продаје финансијске имовине**.****

(7) брисана је (види члан 16. Закона - 93/2012-175)

Одредбе става 1. тачка 6) подтачка (2) и тачка 7) подтачка (1) овог члана примењиваће се до дана до кога, у складу са законом, аутономна покрајина, односно њени органи имају својство корисника непокретности и покретних ствари у **својини Републике Србије****.

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 93/2012

***Службени гласник РС, број 113/2017

Финансирање надлежности јединице локалне самоуправе

Члан 25.

За финансирање надлежности јединице локалне самоуправе, буџету јединице локалне самоуправе припадају јавни приходи и примања, и то:

1) порези у делу утврђеном законом:

(1) порез на доходак грађана;

(2) порез на имовину;

(3) порез на наслеђе и поклон;

(4) порез на пренос апсолутних права;

(5) други порез, у складу са посебним законом;*

2) таксе:

(1) локалне административне таксе;

(2) локалне комуналне таксе;

(3) боравишна такса;

3) накнаде ** у складу са законом;

4) самодопринос;

5) донације и трансфери;

5а) финансијска помоћ Европске уније;***

6) **приходи настали употребом јавних средстава****:

(1) приходи од камата;

(2) приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у **својини Републике Србије****, које користи јединица локалне самоуправе, односно органи, организације и службе јединице локалне самоуправе и индиректни корисници њеног буџета;

(3) приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у својини јединице локалне самоуправе, у складу са законом;

(4) приходи **настали продајом услуга корисника средстава буџета јединице локалне самоуправе чије је пружање уговорено са физичким и правним лицима на основу њихове слободне воље****;

(5) приходи од новчаних казни изречених у прекршајном поступку за прекршаје прописане актом скупштине јединице локалне самоуправе и одузета имовинска корист у том поступку;

(6) приходи од концесионе накнаде у складу са законом;

(7) брисана је (види члан 17. Закона - 93/2012-175)

7) примања:

(1) примања од продаје непокретности у својини јединице локалне самоуправе;

(2) примања од продаје покретних ствари у **својини Републике Србије**** које користе органи, организације и службе јединице локалне самоуправе;

(3) примања од продаје покретних ствари у својини јединице локалне самоуправе које користе органи, организације и службе јединице локалне самоуправе;

(4) примања од продаје робних резерви;

(4а) примања од продаје драгоцености;*

(4б) примања од продаје природне имовине;*

(5) примања од задуживања;

(6) примања од продаје финансијске имовине**.****

(7) брисана је (види члан 17. Закона - 93/2012-175)

Одредбе става 1. тачка 6) подтачка (2) и тачка 7) подтачка (2) овог члана примењиваће се до дана до кога, у складу са законом, јединица локалне самоуправе, односно њени органи, организације и службе имају својство корисника непокретности и покретних ствари у **својини Републике Србије****.

Статутом града, односно града Београда утврђује се део прихода из става 1. овог члана који припада буџету градске општине, а који буџету града, односно града Београда.

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 93/2012

***Службени гласник РС, број 113/2017

Финансирање организација за обавезно социјално осигурање

Члан 26.

За финансирање права из области пензијског и инвалидског осигурања, здравственог осигурања и осигурања за случај незапослености, организацијама за обавезно социјално осигурање припадају следећи јавни приходи и примања, и то:

1) доприноси за обавезно социјално осигурање;

2) донације и трансфери;

3) остали приходи и примања у складу са законом.

Јавни расходи и издаци државе

Члан 27.

Јавни расходи су:

1) расходи за запослене;

2) расходи за робе и услуге;

3) амортизација и употреба средстава за рад;

4) отплате камата и пратећих трошкова задуживања;

5) субвенције;

6) дотације и трансфери;

7) обавезно социјално осигурање и социјална заштита;

8) остали расходи (порези, обавезне таксе, новчане казне, пенали и др.).

Издаци државе су:

1) издаци за набавку нефинансијске имовине;

2) издаци за отплату главнице;

3) издаци за набавку финансијске имовине.

IIа ОПШТИ ФИСКАЛНИ ОКВИР*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Одговорност*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 27а*

Влада је одговорна за спровођење фискалне политике и управљање јавним финансијама и средствима Републике Србије у складу са принципима, правилима и процедурама утврђеним овим законом.*

Извршни орган локалне власти је одговоран за спровођење фискалне политике и управљање јавном имовином, приходима и примањима и расходима и издацима на начин који је у складу са овим законом.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

IIб ПРИНЦИПИ, ПРОЦЕДУРЕ И ПРАВИЛА ОДГОВОРНОГ ФИСКАЛНОГ УПРАВЉАЊА*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Фискални принципи*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 27б*

Општи принципи одговорног фискалног управљања су:*

1) принцип полагања рачуна подразумева да је Влада, односно извршни орган локалне власти, одговоран Народној скупштини, односно скупштини локалне власти за извршавање својих надлежности у вези са управљањем фискалном политиком;*

2) принцип правичности подразумева да се управљање фискалном политиком спроводи тако што ће се у обзир узети њен утицај на благостање садашњих и будућих генерација;*

3) принцип одговорности подразумева да се управљање јавном имовином и обавезама, природним ресурсима и фискалним ризицима, спроводи на начин који учвршћује фискалну одрживост;*

4) принцип стабилности подразумева да се фискална политика спроводи на начин који не изазива нагле промене у кретањима макроекономских и фискалних индикатора;*

5) принцип транспарентности подразумева да су јасно утврђени и дефинисани задаци и одговорности различитих државних органа, односно органа локалне власти и функционера у вези са управљањем фискалном политиком; да су обезбеђене ажурне финансијске и нефинансијске информације које се односе на управљање фискалном политиком, да су доступне како би се омогућила делотворна јавна провера вођења фискалне политике и стања јавних финансија; да они који су одговорни за објављивање таквих информација те информације не украђују, осим ако би њихово објављивање нанело значајну штету националној безбедности, одбрани или међународним односима Републике Србије.*

Влада утврђује и спроводи циљеве фискалне политике руководећи се следећим посебним принципима:*

1) одрживост дуга државе;*

2) уредно сервисирање дуга;*

3) предвидљивост нивоа пореских стопа и пореских основица за наредне године;*

4) одговорно управљање фискалним ризицима;*

5) управљање јавном имовином и обавезама, природним ресурсима, на начин који неће оптерећивати будуће генерације;*

6) подстицање привредног раста.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Фискална стратегија*

*Службени гласник РС, број 93/2012

Члан 27в*

Влада сваке фискалне године подноси Народној скупштини* Фискалну стратегију.***

Главни циљеви* Фискалне стратегије су:***

1) утврђивање краткорочних и средњорочних циљева фискалне политике Владе за период од три узастопне фискалне године, почев од фискалне године за коју се* Фискална стратегија подноси;***

2) пружање детаљног објашњења о усклађености наведених средњорочних циљева са фискалним принципима и правилима утврђеним овим законом;*

3) процена одрживости фискалне политике.***

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 93/2012

***Службени гласник РС, број 95/2018

Процедуре у доношењу* Фискалне стратегије**

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 93/2012

Члан 27г*

Брисан је ранији став 1. (види члан 4. Закона - 138/2022-207)

Нацрт Фискалне стратегије припрема министар и подноси Фискалном савету ради давања мишљења.****

Са прибављеним мишљењем Фискалног савета, министар припрема предлог* Фискалне стратегије.***

Уколико било која препорука Фискалног савета није ушла у* Фискалну стратегију, то се обавезно констатује и наводе се разлози за такву одлуку, а достављено мишљење Фискалног савета у целини се прилаже уз* Фискалну стратегију**.***

Након усвајања Влада подноси Фискалну стратегију на разматрање одбору Народне скупштине надлежном за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава.***

Одбор Народне скупштине надлежан за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава разматра Фискалну стратегију, како би оценио да ли је израђена у складу са фискалним принципима и правилима утврђеним у овом закону.***

Одбор Народне скупштине надлежан за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава извештава Владу да ли има коментаре и препоруке у вези са Фискалном стратегијом.***

Уколико Влада, на предлог министра одлучи да измени и допуни Фискалну стратегију на основу препорука које је дао одбор Народне скупштине надлежан за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава такве измене и допуне уносе се у ревидирану Фискалну стратегију, која се доставља том одбору пре упућивања предлога буџета за наредну годину.***

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 93/2012

***Службени гласник РС, број 72/2019

****Службени гласник РС, број 138/2022

Садржај* Фискалне стратегије**

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 93/2012

Члан 27д*

Фискална стратегија садржи:*

1) средњорочне пројекције макроекономских агрегата и индикатора;*

2) средњорочне пројекције фискалних агрегата и индикатора, уз анализу фискалних импликација економских политика и структурних реформи;*

3) циљеве и смернице економске и фискалне политике Владе за средњорочни период за који се доноси Фискална стратегија;*

4) консолидовани буџет* сектора државе, као и консолидоване буџете централног и локалног нивоа државе;***

5) средњорочни оквир расхода буџета Републике Србије, у складу са приоритетним областима финансирања, које укључују и средњорочне приоритете јавних инвестиција*, као и преглед најзначајнијих републичких капиталних пројеката, чији процењени трошкови износе преко 20.000.000 евра у динарској противвредности*. Средњорочни оквир расхода представља укупне расходе* ** за наредну буџетску годину, са пројекцијама за наредне две године;***

6) процену и квантификацију фискалних ризика и потенцијалних обавеза*, укључујући фискалне ризике који се односе на елементарне непогоде*;***

7) поређење остварења и нових пројекција са пројекцијама објављеним у претходној фискалној стратегији; *

8) стратегију за управљање дугом државе у периоду за који се доноси Фискална стратегија.*

Ревидирана Фискална стратегија садржи и преглед ненаменских* ** трансфера из буџета Републике Србије појединачно за сваку јединицу локалне самоуправе.*

Фискална стратегија обавезно садржи:*

1) мишљење Фискалног савета о нацрту Фискалне стратегије;*

2) мишљење Народне банке Србије о нацрту Фискалне стратегије.*

*Службени гласник РС, број 95/2018

**Службени гласник РС, број 138/2022

***Службени гласник РС, број 94/2024

Брисан је ранији назив члана 27ђ (види члан 6. Закона - 95/2018-223)

Члан 27ђ

Брисан је (види члан 6. Закона - 95/2018-223)

Фискална правила*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 27е*

Фискална правила односе се на сектор државе и она могу бити општа и посебна.*

Општим фискалним правилима одређује се циљани средњорочни фискални дефицит, као и максимални однос дуга према БДП са циљем да се обезбеди дугорочна одрживост фискалне политике у Републици Србији.*

Посебним фискалним правилима утврђују се ограничења расхода за пензије и плате, односно зараде у сектору државе. *

Општа фискална правила су:*

1) дуг сектора државе, укључујући обавезе по основу реституције, неће бити већи од 60% БДП;*

2) циљани средњорочни фискални дефицит је 0,5% БДП.*

Уколико је дуг сектора државе изнад 60% БДП, фискална позиција сектора државе мора бити уравнотежена, тако да фискални дефицит износи највише 0% БДП.*

Уколико је дуг сектора државе између 55% и 60% БДП фискални дефицит износи највише 0,5% БДП.*

Уколико је дуг сектора државе између 45% и 55% БДП фискални дефицит износи највише 1,5% БДП.*

Уколико је дуг сектора државе испод 45% БДП, фискални дефицит неће прећи износ од 3% БДП. *

Уколико дође до прекорачења фискалног дефицита утврђеног општим фискалним правилом прописаним овим законом, Влада на предлог Министарства доноси одлуку о програму мера за прилагођавање прекомерног фискалног дефицита у средњем року, коју по прибављеном образложеном мишљењу Фискалног савета доставља Народној скупштини ради информисања.*

Уколико дуг сектора државе пређе или се предвиђа да ће прећи 55% БДП Влада је дужна да Народној скупштини, заједно са буџетом за наредну годину у Фискалној стратегији, као и у ревидираној Фискалној стратегији поднесе и програм за смањење дуга сектора државе у односу на БДП, а за сваку наредну годину у којој тај дуг остаје изнад 55% БДП и извештај о спровођењу програма за смањење дуга и ажурирани програм. *

Уколико дуг сектора државе пређе или се предвиђа да ће прећи 60% БДП, програм за смањење дуга усваја Народна скупштина најмање једанпут годишње, у поступку припреме и доношења буџета за наредну фискалну годину. *

До усвајања програма из става 11. овог члана, министар је овлашћен да смањи расходе, тако да дуг сектора државе задржи испод 60% БДП, водећи рачуна о економској ситуацији и другим околностима. *

Фискални савет подноси Народној скупштини образложено мишљење о Владином програму за смањење дуга сектора државе, а представник Фискалног савета образлаже мишљење у Народној скупштини. *

Уколико је фискални дефицит утврђен општим фискалним правилом прописаним овим законом у протеклом периоду (ex post) прекорачен за мање од 0,5% БДП, а дуг сектора државе у односу на БДП већи од планираног у последњој Фискалној стратегији, министар ће образложити разлоге за прекорачење, као и мере предузете како би се избегло поновно прекорачење и како би се достигао претходно планиран ниво дуга у што краћем року. *

Уколико је фискални дефицит утврђен општим фискалним правилом прописаним овим законом у протеклом периоду (ex post) прекорачен за више од 0,5% БДП, Влада у Фискалној стратегији ревидира путању дефицита и утврђује мере како би се у средњем року прекомерни фискални дефицит прилагодио на ниво прописан фискалним правилима.*

Посебна фискална правила обезбеђују постизање циљаног фискалног дефицита и дуга сектора државе у односу на БДП кроз ограничење јавних расхода. *

Циљ посебних фискалних правила је и промена структуре јавне потрошње у правцу смањења текућих расхода и повећања јавних инвестиција.*

Принципи одговорног фискалног управљања налажу утврђивање расхода за запослене у сектору државе на одрживом нивоу, тако да ће се тежити томе да учешће расхода за запослене сектора државе у БДП буде до 10%.*

Повећање плата, односно зарада може се вршити само у години у којој се на основу одговарајућих планских докумената надлежних органа очекује, односно процењује да ће учешће расхода за запослене сектора државе у БДП да буде до 10%, али тако да очекивано учешће расхода за запослене сектора државе у БДП, након усклађивања, не буде изнад наведеног процената.*

Проценат повећања плата, односно масе средстава за плате, односно зараде предвиђен за наредну буџетску годину утврђује се законом о буџету Републике Србије за ту годину и примењује се на све ентитете који припадају сектору државе. *

Проценат из става 18. овог члана може се кориговати навише у случају повећања обухвата сектора државе, односно укључивањем ентитета у сектор државе, односно наниже у случају искључивања ентитета из сектора државе.*

Министар ће у Фискалној стратегији објавити учешће расхода за запослене у сектору државе у БДП са образложењем за ревизију, кад год се промени обухват сектора државе.*

Уколико су укупни расходи за пензије и новчани износ као увећање за пензију мањи од 10% БДП, пензија ће се ускладити према промени просечне зараде без пореза и доприноса, на начин дефинисан законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање.*

Уколико су укупни расходи за пензије и новчани износ као увећање за пензију 10% или већи од 10%, а мањи од 10,5% БДП пензија ће се ускладити са збиром половине процента промене просечне зараде без пореза и доприноса и половине процента промене потрошачких цена, на начин дефинисан законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање.*

Уколико су укупни расходи за пензије и новчани износ као увећање за пензију једнаки или већи од 10,5% БДП пензија ће се ускладити према промени потрошачких цена, на начин дефинисан законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање.*

Примена посебних фискалних правила не може да угрози општа фискална правила утврђена у складу са овим законом.*

*Службени гласник РС, број 138/2022

Фискална правила за локалну власт*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 27ж*

Фискални дефицит локалне власти може настати само као резултат јавних инвестиција.*

Фискални дефицит локалне власти је саставни део консолидованог дефицита* сектора државе.***

Фискални дефицит локалне власти у одређеној години не може бити већи од 10 % њених прихода у тој години.*

Извршни орган локалне власти може да поднесе захтев Министарству за одобрење фискалног дефицита изнад наведеног износа само уколико је оно резултат реализације јавних инвестиција.*

Захтев за* прекорачење се подноси Министарству најкасније* до 1. октобра*** текуће године, за наредну буџетску годину.***

Изузетно од ст. 4. и 5. овог члана, захтев за прекорачење може се поднети након 1. октобра текуће године, а најкасније до 31. јануара наредне године, уколико је прекорачење фискалног дефицита резултат примљених трансферних средстава од другог нивоа власти или примљене финансијске помоћи Европске уније након истека рока из става 5. овог члана.***

Захтев за* прекорачење треба да садржи детаљно образложење оправданости инвестиција због којих настаје прекорачење, анализу дугорочне одрживости дуга локалне власти, као и друге информације које захтева Министарство.***

Министарство је дужно да најкасније до 20. октобра*** локалној власти одговори на захтев уз одговарајуће образложење, а у случају из става 6. овог члана до 1. марта.****

При одобравању прекорачења Министарство ће водити рачуна како о оправданости захтева, тако и о могућности да се захтев уклопи у планирани дефицит консолидованог сектора државе за наредну годину.*

Уколико локална власт прекорачи лимит за дефицит у одређеној години, без одобрења Министарства, министар обуставља пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајући део пореза на зараде и пореза на добит предузећа у наредној буџетској години за износ прекорачења.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 138/2022

***Службени гласник РС, број 94/2024

Изузетне околности*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 27з*

Влада може само изузетно и привремено да одступи од фискалних принципа и правила утврђених овим законом, и то у случајевима природних катастрофа и екстерних шокова који утичу на угрожавање здравља људи, националне безбедности и* значајан пад привредне активности, о чему доноси одлуку.***

Влада је дужна да поднесе Народној скупштини* ради информисања извештај у коме ће јасно навести:***

1) разлоге за одступање од фискалних принципа или правила;*

2) мере које Влада намерава да предузме да би поново поштовала фискалне принципе или правила;*

3) временски период у коме Влада очекује да ће почети поново да се придржава фискалних принципа или правила*;**

4) преглед који исказује средњорочне фискалне планове и јасно указује на ниво фискалног дефицита и дуга буџета Републике Србије, као и сектора државе.**

Влада доставља Народној скупштини извештај из става 2. овог члана, уз прибављено мишљење Фискалног савета, у року од 30 дана од усвајања одлуке из става 1. овог члана или у следећој годишњој Фискалној стратегији или ревидираној Фискалној стратегији, у зависности од тога који случај пре наступи.**

Влада ће у Фискалној стратегији, односно у ревидираној Фискалној стратегији известити Народну скупштину о утицају одступања од примене фискалних правила и спровођењу мера које је предузела ради поновног поштовања фискалних правила. **

Ревидирани план мера одобрава се најмање једанпут годишње све док се не почну примењивати општа фискална правила о фискалном дефициту и дугу сектора државе.**

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 138/2022

Изјава о одговорности*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 27и*

Уз* Фискалну стратегију прилаже се изјава о одговорности коју потписује министар.***

У изјави о одговорности се обавезно наводи да су сви извештаји на које се изјава односи:*

1) израђени коришћењем аналитичких техника и процена које испуњавају високе стандарде професионалног интегритета и стручности;*

2) засновани на ажурним и тачним економским и фискалним информацијама доступним у време закључења извештаја;*

3) обухватају све одлуке које је донела Влада, а које имају значајан економски или фискални утицај о коме је министар имао сазнања у време потписивања изјаве о одговорности.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 93/2012

Средњорочни приоритети јавних инвестиција*

*Службени гласник РС, број 101/2011

Члан 27ј*

Буџетски корисници достављају Министарству средњорочне приоритете јавних инвестиција у оквиру предлога за приоритетне области финансирања најкасније до 15. марта.*

Средњорочни приоритети јавних инвестиција укључују се у* Фискалну стратегију.***

Министарство буџетским корисницима у оквиру упутства за припрему буџета Републике Србије доставља и упутство о садржају планова којим се исказују средњорочни приоритети јавних инвестиција.*

Планови за спровођење средњорочних приоритета јавних инвестиција израђују се као део финансијских планова буџетских корисника.*

Брисан је ранији став 5. (види члан 6. Закона - 113/2017-3)

*Службени гласник РС, број 101/2011

**Службени гласник РС, број 93/2012

***Службени гласник РС, број 99/2016

Ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава*

*Службени гласник РС, број 149/2020

Члан 27к*

У периоду од 1. јануара 2021. године* до 31. децембра 2026. године корисницима јавних средстава дозвољено је да без посебних дозвола и сагласности у текућој календарској години приме у радни однос на неодређено време и радни однос на одређено време у својству приправника до 70% укупног броја лица којима је престао радни однос на неодређено време по било ком основу у претходној календарској години (умањен за број новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника у тој календарској години), док о пријему новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника изнад тог процента одлучује тело Владе, на предлог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства.***

Изузетно од става 1. овог члана, тело Владе из става 1. овог члана може једним актом дати сагласност новооснованом кориснику јавних средстава на број лица који тај корисник може примити у радни однос на неодређено време и одређено време у својству приправника у календарској години у којој је основан.*

Запошљавање из ст. 1. и 2. овог члана може се реализовати уколико корисник јавних средстава има обезбеђена средства за плате, односно зараде, са припадајућим порезом и доприносима за новозапослене, као и под условима и у складу са процедурама предвиђеним посебним прописима.*

Почев од 1. јануара 2021. године укупан број запослених на одређено време (изузев у својству приправника), лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге, као и посредством агенције за привремено запошљавање и лица ангажованих по другим основама, код корисника јавних средстава, не може бити већи од 10% укупног броја запослених на неодређено време, осим изузетно, уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства.*

У ограничење из става 4. овог члана не убрајају се лица у радном односу на одређено време ради замене одсутног запосленог до његовог повратка, лица радно ангажована посредством Националне службе за запошљавање у циљу спровођења мера активне политике запошљавања у складу са прописима који уређују област запошљавања (јавни радови и додатно образовање и обуке), лица ангажована ради реализације пројеката који се финансирају средствима Европске уније или средствима донација, уколико се накнаде за њихов рад, са припадајућим порезима и доприносима, финансирају из ових извора, као и лица ангажована од стране корисника програма обуке, акредитованих реализатора обуке који су уписани у Сталну листу предавача и других реализатора обука коју води Национална академија за јавну управу.*

Изузетно од става 4. овог члана, корисник јавних средстава који има мање од 50 запослених на неодређено време може да има највише до седам запослених, односно ангажованих лица у смислу става 4. овог члана.*

Актом Владе ближе ће се уредити поступак за прибављање сагласности из ст. 1, 2. и 4. овог члана.*

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана не односе се на судије, јавне тужиоце и заменике јавних тужилаца, наставно особље високошколске установе и научно и истраживачко особље научноистраживачке организације акредитоване у складу са законом, на изабрана, постављена и именована лица у државним органима и органима јединица територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и на директоре јавних предузећа, друштава капитала, установа и јавних агенција чији су оснивачи Република Србија или јединице територијалне аутономије, односно локалне самоуправе, као и на особе са инвалидитетом у складу са прописима који уређују област професионалне рехабилитације и запошљавања особа са инвалидитетом.*

О заснивању радног односа на неодређено време и радног односа на одређено време у својству приправника изнад процента из става 1. овог члана у службама Народне скупштине, Заштитника грађана, Повереника за заштиту равноправности, Државне ревизорске институције, Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Агенције за спречавање корупције, Комисије за контролу државне помоћи, Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, Комисије за заштиту конкуренције, Комисије за хартије од вредности, Фискалног савета, Регулаторног тела за електронске медије и Агенције за енергетику Републике Србије, као и о томе да укупан број запослених, односно радно ангажованих из става 4. овог члана код тих корисника буде већи од процента, односно броја из ст. 4. и 6. овог члана одлучује одбор Народне скупштине надлежан за административно-буџетска питања.*

*Службени гласник РС, број 149/2020

**Службени гласник РС, број 92/2023

III. ПРИПРЕМА И ДОНОШЕЊЕ БУЏЕТА И ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА

Припрема буџета и финансијских планова

Члан 28.

Буџет се састоји из **општег дела, посебног дела и образложења*****.

Општи део буџета обухвата:

1) рачун прихода и расхода и нето набавку нефинансијске имовине (разлика продаје и набавке нефинансијске имовине); буџетски суфицит, односно дефицит;

2) укупни фискални суфицит, односно укупни фискални дефицит;

3) рачун финансирања, односно предлог за коришћење суфицита, а у случају дефицита – изворе за његово финансирање исказане и квантификоване појединачно по врстама извора;

4) преглед очекиваних средстава из **финансијске помоћи*** Европске уније;

5) процену неопходних финансијских средстава за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу* финансијске помоћи Европске уније;***

6) процену укупног новог задужења, односно раздужења Републике Србије у току буџетске године;

7) процену укупног износа нових гаранција Републике Србије током буџетске године;

8) преглед планираних капиталних издатака буџетских корисника за текућу и наредне две буџетске године;**

9) сталну и текућу буџетску резерву.***

Посебни део буџета исказује финансијске планове директних корисника буџетских средстава, према принципу поделе власти на законодавну, извршну и судску.

Финансијски планови из става 3. овог члана укључују расходе и издатке директног корисника буџетских средстава, у складу са економском, функционалном**, програмском******* и класификацијом према изворима финансирања, дефинисаним у члану 29. овог закона.

Образложење буџета садржи:***

1) образложење општег дела буџета;***

2) програмске информације.***

Програмске информације из става 5. тачка 2) овог члана садрже описе програма, програмских активности и пројеката корисника буџетских средстава, циљеве који се желе постићи у средњорочном периоду спровођењем програма, програмских активности и пројеката, као и показатеље учинка за праћење постизања наведених циљева. Неки од дефинисаних циљева, односно показатеља учинка програма, програмске активности или пројекта представљају родно одговорне циљеве, односно родне показатеље којима се приказују и прате планирани доприноси програма, програмске активности или пројекта остваривању родне равноправности.****

Финансијски план организације за обавезно социјално осигурање састоји се од општег и посебног дела, утврђен на начин који прописује министар.

Изузетно од става 3. овог члана, посебан део буџета Републике Србије који се односи на расходе и издатке Безбедносно-информативне агенције и њених индиректних корисника исказује се у укупном износу, без навођења апропријација из финансијског плана.****

*Службени гласник РС, број 101/2011

**Службени гласник РС, број 93/2012

***Службени гласник РС, број 62/2013

****Службени гласник РС, број 142/2014

*****Службени гласник РС, број 99/2016

Буџетска класификација

Члан 29.

Буџет се припрема и извршава на основу система јединствене буџетске класификације.

Буџетска класификација обухвата економску класификацију прихода и примања, економску класификацију расхода и издатака, организациону класификацију, функционалну класификацију, програмску класификацију и класификацију према изворима финансирања, при чему:

1) економска класификација прихода и примања исказује приходе и примања на основу прописа или уговора који одређују изворе прихода, односно примања;

2) економска класификација расхода и издатака исказује појединачна добра и услуге и извршена трансферна плаћања;

3) организациона класификација исказује расходе и издатке по корисницима буџетских средстава, са расподелом апропријација између корисника;

4) функционална класификација исказује расходе и издатке по функционалној намени за одређену област и независна је од организације која ту функцију спроводи;

5) програмска класификација исказује класификацију програма корисника буџетских средстава;

6) класификација расхода и издатака према изворима финансирања исказује приходе и примања, расходе и издатке према основу остварења тих средстава.

Инострани и домаћи извори финансирања, као и отплата иностраног и домаћег дуга, чине елементе класификација из става 2. овог члана.

Министар ближе уређује буџетску класификацију, коју примењују Република Србија и локална власт, корисници буџетских средстава и корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање у припремању финансијских планова.

Утврђивање суфицита и дефицита

Члан 30.

Износ укупног фискалног суфицита и начин његовог распоређивања утврђује се законом о буџету Републике Србије, односно одлуком о буџету локалне власти.

Износ укупног фискалног дефицита и начин његовог финансирања утврђује се законом о буџету Републике Србије, односно одлуком о буџету локалне власти.

Консолидовани буџет **сектора државе**** и укупни фискални суфицит, односно укупни фискални дефицит **сектора државе**** утврђује се у **Фискалној стратегији***.

*Службени гласник РС, број 93/2012

**Службени гласник РС, број 138/2022

Буџетски календар

Члан 31.*

Поступак припреме и доношења буџета и финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање извршава се према буџетском календару, и то:*

1) Календар за ниво Републике Србије:*

(1) 15. фебруар – министар даје инструкцију за предлагање приоритетних области финансирања за буџетске кориснике које укључују и средњорочне приоритете јавних инвестиција;*

(2) 15. март – директни корисници средстава буџета Републике Србије на основу инструкције из подтачке (1) ове тачке достављају Министарству предлоге за утврђивање приоритетних области финансирања за буџетску и наредне две фискалне године, као и годишњи извештај о учинку програма за претходну годину;*

(3) 15. мај – министар припрема нацрт Фискалне стратегије која садржи економску и фискалну политику Владе са пројекцијама за буџетску и наредне две фискалне године и конкретне одлуке о приоритетним областима финансирања, које обухватају и средњорочне приоритете јавних инвестиција;*

(4) 20. мај – министар доставља нацрт Фискалне стратегије Фискалном савету;*

(5) 1. јун – Фискални савет даје мишљење о нацрту Фискалне стратегије;*

(6) 5. јун – министар доставља Влади предлог Фискалне стратегије на усвајање;*

(7) 15. јун – Влада усваја Фискалну стратегију и доставља је одбору Народне скупштине надлежном за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава на разматрање, као и локалној власти;*

(8) 30. јун – одбор Народне скупштине надлежан за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава доставља Влади коментаре и препоруке у вези са Фискалном стратегијом;*

(9)* 15. јул – министар доставља упутство за припрему нацрта буџета Републике Србије;***

(10)* 15. јул – министар доставља упутство за припрему одлуке о буџету локалној власти, као и Фискалну стратегију организацијама за обавезно социјално осигурање;***

(11) 15. септембар – директни корисници средстава буџета Републике Србије и организације за обавезно социјално осигурање достављају предлог средњорочног и финансијског плана Министарству, који садржи извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће године;*

(12) 15. октобар Влада, на предлог министра, усваја ревидирану Фискалну стратегију, са информацијама о финансијским и другим ефектима нових политика, узимајући у обзир после 15. маја ажурирани макроекономски оквир;*

(13) 20. октобар – Влада доставља одбору Народне скупштине надлежном за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава ревидирану Фискалну стратегију;*

(14) 1. новембар – министар доставља Влади нацрт закона о буџету Републике Србије, нацрте одлука о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање са финансијским плановима организација за обавезно социјално осигурање;*

(15) 15. новембар – Влада усваја предлог закона о буџету Републике Србије и доставља га Народној скупштини, заједно са предлозима одлука о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање и финансијским плановима организација за обавезно социјално осигурање;*

(16) 20. децембар – Народна скупштина доноси закон о буџету Републике Србије и одлуке о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање;*

2) Календар буџета локалне власти:*

(1) 1. август – локални орган управе надлежан за финансије доставља упутство за припрему нацрта буџета локалне власти;*

(2) 15. септембар – директни корисници средстава буџета локалне власти достављају предлог финансијског плана локалном органу управе надлежном за финансије за буџетску и наредне две фискалне године, који садржи извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће године;*

(3) 1. новембар – локални орган управе надлежан за финансије доставља нацрт одлуке о буџету надлежном извршном органу локалне власти;*

(4) 15. новембар – надлежни извршни орган локалне власти доставља предлог одлуке о буџету скупштини локалне власти;*

(5) 20. децембар – скупштина локалне власти доноси одлуку о буџету локалне власти;*

(6) 25. децембар – локални орган управе надлежан за финансије доставља министру одлуку о буџету локалне власти.*

Рокови из става 1. овог члана представљају крајње рокове у буџетском календару.*

*Службени гласник РС, број 138/2022

**Службени гласник РС, број 94/2024

Достављање предлога закона о буџету Републике Србије и предлога одлуке о буџету локалне власти

Члан 32.

Влада доставља Народној скупштини:

1) **Фискалну стратегију***;

2) предлог закона о буџету Републике Србије;

3) предлоге одлука о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање и финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање.

Надлежни извршни орган локалне власти доставља скупштини локалне власти предлог одлуке о буџету локалне власти.

*Службени гласник РС, број 93/2012

Брисан је наслов изнад члана 33. (види члан 17. Закона – 73/2010-3)

Члан 33.

Брисан је (види члан 17. Закона – 73/2010-3)

Брисан је наслов изнад члана 34. (види члан 18. Закона – 73/2010-3)

Члан 34.

Брисан је (види члан 18. Закона – 73/2010-3)

Упутство за припрему буџета Републике Србије

Члан 35.

По доношењу **Фискалне стратегије***, Министарство доставља директним корисницима средстава буџета Републике Србије упутство за израду средњорочних и финансијских планова за припрему буџета Републике Србије.

Упутство из става 1. овог члана садржи:

1) основне економске претпоставке и смернице за припрему предлога финансијског плана буџетског корисника и нацрта буџета Републике Србије;

2) обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана директног корисника средстава буџета Републике Србије за буџетску годину, са пројекцијама за наредне две фискалне године, утврђеним средњорочним обимом расхода из **Фискалне стратегије***;

3) смернице за припрему средњорочних планова директних корисника средстава буџета Републике Србије;

4) смернице и захтеве за образложење, средњорочну квантификацију и процену ефеката нових политика и инвестиционих приоритета;

5) поступак и динамику припреме буџета Републике Србије и предлога финансијских планова директних корисника средстава буџета Републике Србије;

6) начин на који ће корисници у предлогу финансијског плана исказати расходе и издатке;**

7) начин на који ће корисници у образложењу предлога финансијског плана исказати родну анализу расхода и издатака;***

8) начин на који ће корисници у предлогу финансијског плана исказати расходе и издатке који се односе на заштиту и унапређење животне средине.*

*Службени гласник РС, број 93/2012

**Службени гласник РС, број 103/2015

***Службени гласник РС, број 94/2024

Препорука локалним властима, организацијама за обавезно социјално осигурање и индиректним корисницима буџетских средстава

Члан 36.

Министар доставља локалним властима и организацијама за обавезно социјално осигурање **Фискалну стратегију***.

Надлежна министарства обавештавају индиректне кориснике средстава буџета Републике Србије о основним економским претпоставкама и смерницама за припрему буџета Републике Србије.

Локални орган управе надлежан за финансије обавештава директне кориснике средстава буџета локалне власти о основним економским претпоставкама и смерницама за припрему буџета локалне власти, а директни корисник средстава локалне власти индиректне кориснике средстава буџета локалне власти.

*Службени гласник РС, број 93/2012

Упутство за израду одлуке о буџету локалне власти*

*Службени гласник РС, број 93/2012

Члан 36а*

Министарство доставља локалној власти упутство за израду одлуке о буџету локалне власти.*

Упутство из става 1. овог члана садржи:*

1) основне економске претпоставке и смернице за припрему одлуке о буџету локалне власти;*

2) методологију израде одлуке о буџету локалне власти;*

3) методологију израде предлога финансијског плана корисника средстава буџета локалне власти*.***

4) брисана је (види члан 7. Закона - 113/2017-3)

Уколико одлука о буџету локалне власти буде супротна смерницама из упутства из става 1. овог члана у делу којим се локалној власти дају смернице за планирање* укупног обима прихода, масе средстава за плате, броја запослених и субвенција у одлуци о буџету, министар може привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије,* односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица,** до момента док се одлука о буџету не усклади са упутством.***

*Службени гласник РС, број 93/2012

**Службени гласник РС, број 99/2016

***Службени гласник РС, број 113/2017

Предлог финансијског плана директних корисника средстава буџета Републике Србије

Члан 37.

На основу упутства за припрему нацрта буџета Републике и средњорочних планова, директни корисници буџетских средстава израђују предлог средњорочног и финансијског плана.

Предлог финансијског плана из става 1. овог члана обухвата:

1) расходе и издатке за трогодишњи период, исказане по буџетској класификацији;

2) детаљно писано образложење расхода и издатака, као и извора финансирања**;****

3) родну анализу расхода и издатака;*****

4) програмске информације;***

5) преглед примања за трогодишњи период на основу закључених споразума о зајмовима, као и оних чије је закључивање извесно у наредној фискалној години, а који представљају директну обавезу буџета Републике Србије.***

Предлог финансијског плана буџетског корисника подноси се у износу једнаком износу обима средстава прве године средњорочног оквира расхода, дефинисаног у **Фискалној стратегији***.

Делови предлога финансијског плана из става 2. овог члана састоје се из писаног објашњења, које обухвата и образложење, средњорочну квантификацију и процену ефеката нових политика и инвестиционих приоритета, на основу Упутства за припрему буџета Републике и средњорочних планова корисника средстава Републике Србије и финансијског захтева.

Као прилог предлога финансијског плана директни корисници буџетских средстава достављају извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће године.***

*Службени гласник РС, број 93/2012

**Службени гласник РС, број 103/2015

***Службени гласник РС, број 99/2016

Припрема и достављање финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање и предлога финансијских планова индиректних корисника средстава буџета Републике Србије

Члан 38.

Организације за обавезно социјално осигурање обавезне су да припреме финансијске планове на основу смерница утврђених **Фискалном стратегијом***.

Надлежна министарства су обавезна да, у складу са смерницама и у роковима које прописује министар, траже од организација за обавезно социјално осигурање да доставе податке потребне за оцену достављених предлога финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање.

Министар може да тражи од организација за обавезно социјално осигурање непосредно податке у вези са њиховим финансирањем, који су неопходни за припрему нацрта буџета Републике Србије и за оцену достављених предлога финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање.

Надлежно министарство обавезно је да финансијски план организације за обавезно социјално осигурање достави министру, који га, заједно са нацртом буџета Републике Србије и нацртом одлука о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање, односно са предлогом акта за Владу о неприхватању финансијског плана организације за обавезно социјално осигурање, доставља Влади.

Финансијски план из става 4. овог члана Влада доставља Народној скупштини, са предлогом закона о буџету Републике Србије и предлогом одлука о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање.

Финансијски план организације за обавезно социјално осигурање доноси се у складу са чланом 6. став 3. овог закона.

Предлози финансијских планова индиректних корисника средстава буџета Републике Србије припремају се на основу смерница утврђених **Фискалном стратегијом***.

*Службени гласник РС, број 93/2012

Разматрање буџетских захтева

Члан 39.

Министарство разматра захтеве корисника буџетских средстава и организација за обавезно социјално осигурање садржане у предлозима њихових финансијских планова имајући у виду:

1) циљеве у погледу прихода и примања и расхода и издатака;

2) податке и објашњења у складу са чланом 37. овог закона;

3) усаглашеност са смерницама утврђених **Фискалном стратегијом*** и приоритетима које утврђује Влада.

Пре израде нацрта буџета, министар извештава директне кориснике буџетских средстава о предложеним износима прихода и примања и расхода и издатака, а организације за обавезно социјално осигурање обавештава о предлогу финансијског плана који није усаглашен са смерницама утврђеним **Фискалном стратегијом***.

Директни корисници буџетских средстава достављају мишљење министру на висину средстава и на обавештење из става 2. овог члана, а организације за обавезно социјално осигурање достављају мишљење надлежном директном кориснику буџетских средстава.

У случају непостизања усаглашености у смислу ст. 2. и 3. овог члана, Влада налаже отклањање неправилности у финансијском плану организације за обавезно социјално осигурање.

Надлежни орган организације за обавезно социјално осигурање из члана 6. став 3. овог закона, у обавези је да изврши измене у финансијском плану у складу са ставом Владе.

*Службени гласник РС, број 93/2012

Упутство за припрему буџета локалне власти

Члан 40.

По добијању **Фискалне стратегије***, локални орган управе надлежан за финансије доставља директним корисницима средстава буџета локалне власти упутство за припрему буџета локалне власти.

Упутство из става 1. овог члана садржи:

1) основне економске претпоставке и смернице за припрему нацрта буџета локалне власти;

2) опис планиране политике локалне власти;

3) процене прихода и примања и расхода и издатака буџета локалне власти за буџетску и наредне две фискалне године;

4) обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана директног корисника средстава буџета локалне власти за буџетску годину, са пројекцијама за наредне две фискалне године;

5) смернице за припрему средњорочних планова директних корисника средстава буџета локалних власти;

6) поступак и динамику припреме буџета локалне власти и предлога финансијских планова директних корисника средстава буџета локалне власти**;****

7) начин на који ће се у образложењу исказати родна анализа буџета локалне власти;*****

8) начин на који ће се исказати програмске информације.***

*Службени гласник РС, број 93/2012

**Службени гласник РС, број 103/2015

***Службени гласник РС, број 99/2016

Припрема и достављање предлога финансијских планова корисника средстава буџета локалне власти

Члан 41.

На основу упутства за припрему нацрта буџета локалне власти, директни корисници средстава буџета локалне власти израђују предлог финансијског плана и достављају га локалном органу управе надлежном за финансије.

У погледу садржине **и прилога*** предлога финансијског плана директних корисника средстава буџета локалне власти сходно се примењују одредбе члана 37. овог закона.

Индиректни корисници средстава буџета локалне власти обавезни су да припреме предлог финансијског плана на основу смерница које се односе на буџет локалне власти.

Директни корисници средстава буџета локалне власти обавезни су да, у складу са смерницама и у роковима које прописује надлежни извршни орган локалне власти, траже од индиректних корисника буџетских средстава за које су одговорни, да доставе податке неопходне за израду предлога финансијског плана директног корисника буџетских средстава.

Локални орган управе надлежан за финансије може да тражи непосредно од индиректних корисника буџетских средстава податке о финансирању корисника, који су неопходни за припрему предлога буџета локалне власти.

*Службени гласник РС, број 99/2016

Утврђивање предлога буџета и предлога одлука о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање и достављање Народној скупштини, односно скупштини локалне власти

Члан 42.

Министар доставља Влади нацрт закона о буџету Републике Србије и нацрте одлука о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање са финансијским плановима организација за обавезно социјално осигурање.

Влада може да тражи од министра да достави додатне информације или објашњења која се тичу нацрта закона о буџету Републике Србије, нацрта одлука о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање и финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање.

Влада одлучује о изменама нацрта закона о буџету Републике Србије, усваја предлог закона о буџету Републике Србије, врши оцену финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање, утврђује предлоге одлука о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање и доставља их Народној скупштини, заједно са **Фискалном стратегијом***.

Локални орган управе надлежан за финансије доставља нацрт одлуке о буџету локалне власти надлежном извршном органу локалне власти и истовремено упознаје грађане са нацртом одлуке о буџету.

Надлежни извршни орган локалне власти може да тражи од локалног органа управе надлежног за финансије додатне информације или објашњења која се односе на нацрт одлуке о буџету локалне власти.

Надлежни извршни орган локалне власти утврђује предлог одлуке о буџету локалне власти и обавезно га доставља скупштини локалне власти, у року утврђеном буџетским календаром.

Уколико надлежни извршни орган локалне власти не достави предлог одлуке о буџету скупштини локалне власти у року утврђеном буџетским календаром, скупштина локалне власти може донети буџет.

*Службени гласник РС, број 93/2012

Доношење буџета и давање сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање

Члан 43.

Народна скупштина, односно скупштина локалне власти, доноси закон о буџету Републике Србије, односно одлуку о буџету локалне власти.

Народна скупштина доноси одлуке о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање.

Ограничења код доношења буџета

Члан 44.

Измена предлога буџета коју врши Народна скупштина, односно скупштина локалне власти, мора бити у оквиру максимума **укупног фискалног*** дефицита утврђеног у предлогу буџета Владе, односно надлежног извршног органа локалне власти.

Суфицит утврђен у предлогу буџета Владе, односно надлежног извршног органа локалне власти, не може се користити за повећање расхода **и издатака*** предложених буџетом.

Предлог за смањење прихода, мора да садржи мере за увећање других прихода или умањење расхода **и издатака*** за исти износ.

Предлог за увећање расхода **и издатака***, мора да садржи мере за увећање прихода или умањење других расхода **и издатака*** за исти износ.

*Службени гласник РС, број 101/2010

Објављивање буџета, Фискалне стратегије* и финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање

*Службени гласник РС, број 93/2012

Члан 45.

Закон о буџету Републике Србије, **ревидирана Фискална стратегија***, одлуке о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање и финансијски планови организација за обавезно социјално осигурање објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије".

Одлуке о буџетима локалне власти објављују се у службеним гласилима локалне власти.

Закон о буџету Републике Србије са образложењем објављује се на интернет страници Министарства у року од 15 дана од дана усвајања***.**

Одлука о буџету локалне власти са образложењем објављује се на интернет страници надлежног органа локалне власти у року од 15 дана од дана усвајања***.**

Одредбе ст. 3. и 4. овог члана односе се и на Фискалну стратегију, односно ревидирану Фискалну стратегију, ребаланс буџета, закон о завршном рачуну буџета Републике Србије, односно одлуку о завршном рачуну буџета локалне власти, као и на консолидовани извештај Републике Србије.***

*Службени гласник РС, број 93/2012

**Службени гласник РС, број 99/2016

***Службени гласник РС, број 138/2022

Фискална година и привремено финансирање

Члан 46.

Буџет се доноси за период од једне фискалне године и важи за годину за коју је донет.

Фискалном годином сматра се период од дванаест месеци, од 1. јануара до 31. децембра календарске године.

Буџет се може донети и за период од три фискалне године.

У случају да Народна скупштина, односно скупштина локалне власти, не донесе буџет у року утврђеном буџетским календаром, врши се привремено финансирање у времену од најдуже прва три месеца фискалне године.

Привремено финансирање, у смислу става 4. овог члана, врши се највише до једне четвртине износа планираних расхода **и издатака*** у акту о буџету претходне фискалне године, с тим што распоређени расходи **и издаци*** у претходној години по врстама и наменама не представљају ограничење, изузев за исплату права из пензијског и инвалидског осигурања, које се врши до нивоа извршених расхода у задњем кварталу претходне године.

Влада доноси одлуку о привременом финансирању и даје сагласност на одлуку о привременом финансијском плану организације за обавезно социјално осигурање.

Надлежни извршни орган локалне власти доноси одлуку о привременом финансирању.

Одлуку о привременом финансијском плану организације за обавезно социјално осигурање доноси надлежни орган организације, у складу са законом и другим прописом.

По истеку привременог финансирања плаћене и преузете обавезе у том периоду, у складу са актом о привременом финансирању, укључују се у буџет, односно финансијски план организације за обавезно социјално осигурање за текућу годину.

Изузетно, период привременог финансирања се може продужити за још три месеца, тако да укупно траје шест месеци, ако се буџет не донесе ни до 15. марта текуће буџетске године. У периоду привременог финансирања јануар – јун у погледу обима и распореда расхода **и издатака*** примењује се ограничење из става 5. овог члана сразмерно периоду привременог финансирања.

Одредбе ст. 1–5. и става 10. овог члана сходно се примењују на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање.

*Службени гласник РС, број 101/2010

Измене и допуне буџета и финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање

Члан 47.

Ако се у току године донесе закон, пропис или други акт који за резултат има смањење планираних прихода или повећање планираних расхода и издатака, истовремено се доноси одлука којом се утврђују додатни приходи или умањење расхода и издатака, у циљу уравнотежења буџета.**

Ако у току фискалне године дође до повећања расхода **и издатака*** или смањења прихода, буџет се уравнотежује смањењем планираних расхода **и издатака*** или увођењем нових прихода.

Уравнотежење буџета **из става 2. овог члана, а које није последица доношења новог закона,**** се врши путем ребаланса буџета, који се доноси по поступку за доношење буџета.

Не може се донети закон или други пропис који предвиђа трошење јавних средстава ван буџета.

Одредбе ст. 1–4. овог члана сходно се примењују на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање.

*Службени гласник РС, број 101/2010

**Службени гласник РС, број 101/2011

Финансијски ефекти закона и других прописа

Члан 48.

Образложење закона, другог прописа или другог акта достављеног Народној скупштини, Влади или надлежном извршном органу локалне власти ради утврђивања предлога, односно усвајања, мора садржати процену финансијских ефеката које ће такав закон, други пропис или други акт, имати на буџет.*

Процена из става 1. овог члана мора садржати податке о томе да ли се предложеним **законом, другим прописом или другим актом,*** повећавају или смањују буџетски приходи и примања или расходи и издаци за буџетску годину и за наредне две фискалне године.

Процена из ст. 1. и 2. овог члана обавезно садржи:

1) предвиђене промене у приходима и расходима, те примањима и издацима за буџетску годину и наредне две фискалне године;

2) предлоге за покривања повећаних расхода и издатака буџета;

3) предлоге за покривања смањених прихода и примања буџета;

4) сагласност министарства, односно локалног органа управе надлежног за финансије.

Министар надлежан за послове финансија ближе уређује начин исказивања и извештавања о процењеним финансијским ефектима закона, другог прописа или другог акта на буџет, односно финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање.*

Ако се током године донесу закони и други прописи на основу којих настају нове обавезе за буџет, средства ће се осигурати у буџету за следећу буџетску годину у складу с пројекцијама и могућностима.

Одредбе овога члана на одговарајући се начин примењују на ванбуџетске кориснике и јединице локалне власти.

*Службени гласник РС, број 101/2011

IV. ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА

Наплата прихода и примања буџета

Члан 49.

Приходи и примања буџета Републике Србије и буџета локалне власти прикупљају се и наплаћују у складу са законом и другим прописима, независно од износа утврђених у буџету за поједине врсте прихода и примања.

Јавни приходи и примања уплаћују се преко уплатних рачуна јавних прихода које посебним актом прописује министар.*

Директни и индиректни корисници буџетских средстава обавезни су да обезбеде потпуно и правовремено, на дан реализације, уплаћивање прихода и примања буџета из оквира своје надлежности на прописани рачун одговарајућег консолидованог рачуна трезора, за потребе распоређивања у буџету, у складу са законом.

Јавни приходи и примања морају бити наплаћени искључиво на принципу готовинске основе, осим ако је законом, односно актом Владе предвиђен другачији метод.**

Одредбе **ст. 1–4. овог члана**** примењују се и у периоду привременог финансирања.

*Службени гласник РС, број 142/2014

**Службени гласник РС, број 72/2019

Додељивање апропријација и финансијско планирање

Члан 50.

У року од **30*** дана од дана ступања на снагу закона, односно одлуке о буџету, директни корисници буџетских средстава, који су, у буџетском смислу, одговорни за индиректне кориснике буџетских средстава, врше расподелу средстава индиректним корисницима у оквиру својих одобрених апропријација и о томе обавештавају сваког индиректног корисника **.

Брисан је ранији став 2. (види члан 12. Закона - 99/2016-160)

Директном кориснику буџетских средстава, који не поступи у складу са одредбама **става 1. овог члана***, неће се дозволити коришћење апропријација.

Директни и индиректни корисници буџетских средстава који доносе финансијске планове на основу закона, дужни су да своје финансијске планове ускладе са одобреним апропријацијама у буџету.

Директни и индиректни корисници буџетских средстава који по закону немају утврђену обавезу доношења финансијских планова, доносе план за коришћење оних апропријација за које обим и намена није унапред законом одређена и то по ближим наменама и активностима, како би се омогућило праћење остваривања буџетских принципа из члана 4. став 3. овог закона.

Рок за доношење аката **из ст. 3. и 4.*** овог члана је 45 дана од дана ступања на снагу закона о буџету Републике Србије, односно одлуке о буџету локалне власти.

*Службени гласник РС, број 99/2016

**Службени гласник РС, број 72/2019

Планирање ликвидности буџета

Члан 51.

Министарство – **Управа за трезор***, односно локални орган управе надлежан за финансије, планира ликвидност, односно готовински ток буџета на основу прихода и примања, те расхода и издатака, у оквиру планова за извршење буџета, које припрема ** корисник буџетских средстава, у складу са методологијом и у роковима које прописује министар, односно локални орган управе надлежан за финансије.

План извршења буџета представља преглед планираних прихода и примања ** корисника буџетских средстава према извору финансирања и преглед планираних расхода и издатака.

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 99/2016

Члан 52.

Корисник буџетских средстава, који одређени расход **и издатак*** извршава из средстава буџета и из других прихода, обавезан је да измирење тог расхода **и издатка*** прво врши из прихода из тих других извора.

*Службени гласник РС, број 101/2010

Одређивање обима расхода * корисника буџетских средстава у одређеном периоду

*Службени гласник РС, број 95/2018

Члан 53.

Корисници буџетских средстава могу да врше плаћања до висине расхода и издатака који су утврђени квотама за одређени период.*

Приликом одређивања квота за ** кориснике буџетских средстава, министар, односно локални орган управе надлежан за финансије, имају у виду средства планирана у буџету за ** корисника буџетских средстава, план извршења буџета за ** буџетског корисника и ликвидне могућности буџета.

Министарство, односно локални орган управе надлежан за финансије, обавештава ** кориснике буџетских средстава о квотама, најкасније у року од 15 дана пре почетка периода на који се односи.

Министар прописује поступак и услове за одређивање квота из ст. 1. и 2. овог члана, као и мере у случајевима непоштовања квота.

*Службени гласник РС, број 99/2016

**Службени гласник РС, број 95/2018

Одговорност за преузете обавезе

Члан 54.

Обавезе које преузимају директни, односно индиректни корисници буџетских средстава и **корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање*** морају одговарати апропријацији која им је одобрена за ту намену у тој буџетској години.

Изузетно од става 1. овог члана, корисници из става 1. овог члана могу преузети обавезе по уговору који се односи на капиталне издатке и захтева плаћање у више година, на основу предлога министарства надлежног за послове финансија, односно органа надлежног за послове финансија, уз сагласност Владе, надлежног извршног органа локалне власти, односно управног одбора организације за обавезно социјално осигурање за обавезе које се финансирају из средстава обавезног* социјалног осигурања.***

У случају из става 2. овог члана корисници могу преузети обавезе по уговору само за капиталне пројекте у складу са предвиђеним средствима из прегледа планираних капиталних издатака буџетских корисника за текућу и наредне две буџетске године у општем делу буџета за текућу годину, односно финансијском плану организације за обавезно социјално осигурање, укључујући и потребна средства до завршетка капиталних пројеката, односно након три фискалне године.**

Корисници су обавезни да, пре покретања поступка јавне набавке за преузимање обавеза по уговору за капиталне пројекте из става 3. овог члана, прибаве сагласност надлежног органа из става 2. овог члана.**

Ограничење из става 1. овог члана не примењује се на обавезе повезане са задуживањем државе и са управљањем јавним дугом, као и на обавезе по основу међународних споразума.*

Изузетно од става 1. овог члана, корисници из тог става могу преузети обавезе по уговорима који, због природе расхода, захтевају плаћање у више година, под условом да пре покретања поступка јавне набавке имају обезбеђен део средстава за обавезе које доспевају у тој буџетској години, као и да прибаве писану сагласност Министарства, локалног органа управе надлежног за финансије, односно управног одбора организације за обавезно социјално осигурање за обавезе које ће доспевати и бити укључене у финансијски план за наредне две године.**

Влада ће, на предлог Министарства, ближе уредити критеријуме за утврђивање природе расхода и услове и начин прибављања сагласности из става 6. овог члана.**

Ограничење из става 1. овог члана не примењује се на преузимање обавеза ради подстицања инвестиција у привреди у складу са законом који уређује улагања и законом који уређује опште услове и поступак контроле државне помоћи, у оквиру обима средстава исказаног за текућу и наредне две буџетске године у општем делу буџета за текућу годину, укључујући и потребна средства након три фискалне године.****

На закључивање уговора из става 8. овог члана сагласност даје Влада, на предлог министарства надлежног за послове привреде.****

Изузетно од става 1. овог члана, корисници из става 1. овог члана расходе за запослене, пензије, енергетске услуге, услуге комуникације, комуналне услуге и расходе за закуп имовине и опреме планирају до износа који доспева на плаћање у текућој буџетској години.*[1]

Ограничење из става 1. овог члана не примењује се на преузимање обавеза за подстицаје у пољопривреди и руралном развоју из ИПАРД 2 програма у складу са Законом о потврђивању Оквирног споразума између Републике Србије и Европске комисије о правилима за спровођење финансијске помоћи Европске уније Републици Србији у оквиру инструмента за претприступну помоћ (ИПА II) („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 19/14), секторским споразумом између Владе Републике Србије и Европске комисије о механизмима примене финансијске помоћи Уније Републици Србији у оквиру инструмента за претприступну помоћ у области подршке пољопривреди и руралном развоју (ИПАРД), као и законом који уређује пољопривреду и рурални развој, у оквиру обима средстава исказаних за текућу и наредне две буџетске године у општем делу буџета за текућу годину, укључујући и потребна средства након три фискалне године.***

Обавезе преузете у складу са одобреним апропријацијама, а неизвршене у току године, преносе се и имају статус преузетих обавеза и у наредној буџетској години извршавају се на терет одобрених апропријација за ту буџетску годину.

Преузете обавезе и све финансијске обавезе **из ст. 1–12.***[1]** овог члана морају бити извршене искључиво на принципу готовинске основе са консолидованог рачуна трезора, осим ако је законом, односно актом Владе предвиђен другачији метод.

*Службени гласник РС, број 93/2012

**Службени гласник РС, број 62/2013

***Службени гласник РС, број 142/2014

****Службени гласник РС, број 103/2015

*****Службени гласник РС, број 72/2019

*[6]Службени гласник РС, број 149/2020

Оцена капиталних пројеката*

*Службени гласник РС, број 62/2013

Члан 54а*

У поступку предлагања средњорочних приоритета јавних инвестиција, односно у поступку припреме буџета локалне власти, буџетски корисници су обавезни да, у роковима предвиђеним буџетским календаром, Министарству, односно локалном органу управе надлежном за финансије, доставе предлоге капиталних пројеката након спроведене оцене капиталних пројеката.*

Одредба става 1. овог члана сходно се примењује на организације за обавезно социјално осигурање.*

Влада ће, на предлог Министарства, ближе уредити садржину, начин припреме и оцене*, као и праћење спровођења и извештавање о реализацији капиталних пројеката.***

*Службени гласник РС, број 62/2013

**Службени гласник РС, број 103/2015

Брисан је назив члана 55. (види члан 13. Закона - 101/2011-260)

Члан 55.

Брисан је (види члан 13. Закона - 101/2011-260)

Управљање преузетим обавезама

Члан 56.

Приликом преузимања обавеза, директни и индиректни корисници буџетских средстава дужни су да се придржавају смерница о роковима и условима плаћања, које одређује министар, односно локални орган управе надлежан за финансије.

Корисници буџетских средстава преузимају обавезе на основу писаног уговора или другог правног акта, уколико законом није друкчије прописано.

Корисници буџетских средстава су дужни да обавесте Управу за трезор, односно трезор локалне власти:*

1) о намери преузимања обавезе;*

2) након потписивања уговора или другог правног акта којим се преузима обавеза, о преузимању обавезе и предвиђеним условима и роковима плаћања;*

3) о свакој промени која се тиче износа, рокова и услова плаћања из тачке 2) овог става;*

4) поднесу захтев за плаћање у року прописаном актом министра из члана 58. овог закона.*

Преузете обавезе чији је износ већи од износа средстава предвиђеног буџетом**, односно финансијским планом**** или које су настале у супротности са овим законом или другим прописом, не могу се извршавати на терет консолидованог рачуна трезора Републике Србије, односно локалне власти.

Брисани су ранији ст. 5-11. (види члан 15. Закона - 99/2016-160)

Одредбе ст. 1, 2. и 4. овог члана сходно се примењују на кориснике средстава организација за обавезно социјално осигурање.**

*Службени гласник РС, број 93/2012

**Службени гласник РС, број 142/2014

***Службени гласник РС, број 92/2023

Принудна наплата*

*Службени гласник РС, број 99/2016

Члан 56а*

Принудну наплату, у оквиру система консолидованог рачуна трезора, када је дужник корисник јавних средстава, спроводе Управа за трезор и Народна банка Србије.*

Принудном наплатом не могу се теретити апропријације намењене за финансирање плата и пензија, за отплату дуга и датих гаранција и извршавање расхода и издатака из средстава донација, за финансирање учешћа Републике Србије, односно локалне власти у спровођењу финансијске помоћи Европске уније, апропријације које се финансирају из финансијске помоћи Европске уније када су иста дата на управљање Републици Србији, односно локалној власти, средства самодоприноса, приходи од приватизације, као и средства чије је извршење изузето законом, односно актом Владе.*

Принудна наплата која се односи на корисника буџетских средстава, а у основ за принудну наплату је наведен рачун извршења буџета, може се спровести до износа 50% укупног обима средстава опредељеног том буџетском раснику, односно тој врсти индиректних корисника буџетских средстава, на терет његових апропријација, а преко апропријације која је намењена за ову врсту расхода, чије ће се извршење обављати сукцесивно, према динамици извршења буџета (квоте). *

Код директног корисника буџетских средстава, код кога је искоришћена укупна годишња апропријација за извршење принудне наплате, Управа за трезор, односно локални орган управе надлежан за финансије врши преусмеравање средстава умањењем друге одговарајуће апропријације за износ који треба извршити принудним путем. *

Код индиректног корисника буџетских средстава, који плаћање врши преко система извршења буџета, код кога је искоришћена укупна годишња апропријација за извршење принудне наплате, директни корисник буџетских средстава, који је, у буџетском смислу, одговоран за тог индиректног корисника буџетских средстава умањује апропријацију намењену за ову врсту расхода у оквиру главе у буџету Републике Србије, односно локалне власти, која се односи на ту врсту индиректних корисника буџетских средстава, а повећава апропријацију намењену за ову врсту расхода конкретног индиректног корисника буџетских средстава на чији терет се извршава принудна наплата. *

Ако нема довољно средстава на наведеним апропријацијама из става 5. овог члана у оквиру главе у буџету Републике Србије, односно локалне власти, која се односи на ту врсту индиректних корисника буџетских средстава, директни корисник буџетских средстава истог дана, а најкасније наредног радног дана од дана уноса основа за извршавање принудне наплате у систем извршења буџета, умањује другу апропријацију, која није изузета од принудне наплате, за износ за који треба извршити принудну наплату, у оквиру главе у буџету Републике Србије, односно локалне власти, која се односи на ту врсту индиректних корисника буџетских средстава, а повећава апропријацију намењену за исту врсту расхода индиректног корисника буџетских средстава на чији терет се извршава принудна наплата. *

На начин из става 4. овог члана Управа за трезор, односно локални орган управе надлежан за финансије поступа и у случају када је укупна годишња апропријација за извршење принудне наплате опредељена директном раснику буџетских средстава искоришћена, а тај корисник достави Управи за трезор, односно локалном органу управе надлежном за финансије предлог износа штете који је потребно платити по основу закљученог вансудског поравнања или извршног решења.*

Локални орган управе надлежан за финансије одговоран је за обезбеђивање средстава за извршење принудне наплате.*

Уколико је као дужник наведен носилац буџета локалне власти, принудна наплата се извршава на терет апропријација органа који има право располагања средствима буџета локалне власти. *

Код корисника јавних средстава који плаћања не врше преко система извршења буџета, принудна наплата се извршава на терет подрачуна ако нису изузети од блокаде.*

Одредбе овог члана сходно се примењују на кориснике средстава организација за обавезно социјално осигурање.*

*Службени гласник РС, број 94/2024

Закључивање уговора

Члан 57.

Уговори о набавци добара, финансијске имовине, пружању услуга или извођењу грађевинских радова, које закључују директни и индиректни корисници буџетских средстава и корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање, морају бити закључени у складу са прописима који регулишу јавне набавке.

Плаћање из буџета

Члан 58.

Расход **и издатак**** из буџета заснива се на **рачуноводственој*** документацији.

Правни основ **у складу са законом***** и износ преузетих обавеза, који проистичу из изворне **рачуноводствене*** документације, морају бити сачињени и потврђени у писаној форми пре плаћања обавезе.

Министар ближе уређује начин настанка обавезе, извештавање о преузетим обавезама и начин плаћања, које се врши из републичког, односно буџета локалне власти.

Плаћање из буџета неће бити извршено уколико нису поштоване процедуре утврђене чланом 56. став 3. овог закона.****

Одредбе ст. 1–3. овог члана сходно се примењују на обавезе корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање.***

Плаћања са консолидованог рачуна трезора за реализацију обавеза других корисника јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора неће се вршити уколико ови корисници нису добили сагласност на финансијски план на начин прописан законом, односно актом скупштине локалне власти и уколико тај план нису доставили Управи за трезор.

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 101/2010

***Службени гласник РС, број 101/2011

****Службени гласник РС, број 93/2012

*****Службени гласник РС, број 142/2014

Повраћај средстава у буџет

Члан 59.

У случају да за извршење одређеног плаћања није постојао правни основ **у складу са законом***, директни, односно индиректни корисник буџетских средстава обавезан је да одмах затражи повраћај средстава у буџет.

Ако се средства врате у истој фискалној години у којој је плаћање извршено, за износ враћених средстава умањује се реализација одговарајуће апропријације економске класификације корисника буџетских средстава коме је повраћај извршен, а ако се средства врате у наредној фискалној години увећава се општи приход буџета.**

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана сходно се примењују на повраћај средстава **корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање*****.

До истека** фискалне године, директни и индиректни корисници буџетских средстава вратиће у буџет средства која су им пренета у складу са актом о буџету, а нису утрошена.

Министар, односно локални орган управе надлежан за финансије прописује начин утврђивања износа и поступак враћања неутрошених средстава из става 4. овог члана.

*Службени гласник РС, број 101/2011

**Службени гласник РС, број 93/2012

***Службени гласник РС, број 142/2014

****Службени гласник РС, број 95/2018

<u>Повраћај више или погрешно наплаћених јавних прихода и примања државе*</u>

*Службени гласник РС, број 92/2023

Члан 60.

Ако је од обвезника наплаћено више прихода из члана 14. став 1. **тач. 1)–5) овог закона или примања из члана 14. став 2. тач. 1)–3) овог закона****, односно ако је основ за наплату био погрешан, извршиће се повраћај у складу са законом којим се уређује наплата јавних прихода.

Повраћај прихода **или примања**** из става 1. овог члана врши се на терет уплатног рачуна прихода.

Ако на уплатном рачуну прихода из става 1. овог члана нема довољно средстава да би се извршио повраћај, Управа за трезор на уплатни рачун јавног прихода, са којег треба извршити повраћај, преноси износ средстава који ће се вратити обвезнику, сразмерно прописаном учешћу корисника у распореду тог прихода*, односно примања**.***

Сагласно одредбама ст. 1–3. овог члана врши се повраћај више или погрешно наплаћених прихода или примања из става 1. овог члана од обвезника путем Портала еУправе, а који су распоређени на уплатне рачуне јавних прихода.**

Одредбе ст. 1–3. овог члана сходно се примењују на прописани **евиденциони подрачун за уплату јавних прихода и примања***** органа надлежног за послове царина за уплату акциза и пореза при увозу.

Управа за трезор извршава повраћај прихода или примања из става 1. овог члана на основу решења, односно другог акта за повраћај.**

Министар прописује рокове, као и начин и поступак за повраћај више или погрешно наплаћених јавних прихода и примања из става 1. овог члана.**

*Службени гласник РС, број 95/2018

**Службени гласник РС, број 92/2023

***Службени гласник РС, број 94/2024

Промене у апропријацијама у току године

Члан 61.

У случају да се у току године обим пословања или овлашћења директног, односно његовог индиректног корисника буџетских средстава промени, износ апропријација издвојених за активности тог корисника повећаће се, односно смањити.

Ако се обим пословања или овлашћења директног, односно његовог индиректног корисника буџетских средстава из става 1. овог члана повећа, средства ће се обезбедити из текуће буџетске резерве.

У случају оснивања новог директног, односно индиректног корисника буџетских средстава, средства за његово пословање или овлашћења обезбеђују се из текуће буџетске резерве.

Ако корисник буџетских средстава престане да постоји, а његови задаци нису пренети на другог корисника буџетских средстава, неискоришћена средства се преносе у текућу буџетску резерву и могу се користити за намене за које је предвиђено коришћење средстава сталне буџетске резерве.

Ако се у току године од једног директног, односно индиректног корисника буџетских средстава образује више директних, односно индиректних корисника, неискоришћена средства распоређена том кориснику преносе се у текућу буџетску резерву и распоређују новообразованим директним, односно индиректним корисницима буџетских средстава.

Одлуку о промени у апропријацијама из ст. 1–5. овог члана и о коришћењу средстава текуће буџетске резерве доноси Влада, односно надлежни извршни орган локалне власти.

Директни корисник буџетских средстава, уз одобрење министра, односно локалног органа управе надлежног за финансије, може извршити преусмеравање апропријације одобрене на име одређеног **расхода и издатка** који се финансира из општих прихода буџета*** у износу** до 10%*[7] вредности апропријације за расход и издатак**** чији се износ умањује**, у оквиру раздела, као и између глава унутар раздела тог директног корисника буџетских средстава.*[8]**

Брисан је ранији став 8. (види члан 12. Закона - 142/2014-190)

Преусмеравање апропријација **из става 7.***** односе се на апропријације из прихода из буџета, док се из осталих извора могу мењати без ограничења**, с тим што корисник буџетских средстава, који оствари приходе и примања чији износи нису могли бити познати у поступку доношења буџета, подноси захтев органу управе надлежном за финансије за отварање, односно повећање одговарајуће апропријације за извршавање расхода и издатака из свих извора финансирања, осим из извора 01**** *[8] .****

У случају да индиректни корисник буџетских средстава у току фискалне године оствари приходе и примања из свих извора финансирања, изузев из извора 01 – општи приходи и примања буџета, 13 – нераспоређени вишак прихода и примања из ранијих година, 15 – неутрошена средства донација, помоћи и трансфера из ранијих година и 17 – неутрошена средства трансфера од других нивоа власти, који нису планирани или су планирани у мањем износу у финансијском плану тог корисника, захтев из става 8. овог члана подноси преко надлежног директног корисника буџетских средстава који, уколико оцени да је захтев основан и оправдан, обједињен захтев подноси органу управе надлежном за финансије.*[10]

Директни корисник буџетских средстава може вршити прерасподелу средстава у оквиру исте главе и исте апропријације између индиректних корисника буџетских средстава, за које је одговоран у буџетском смислу, до нивоа прихода и примања планираних у оквиру главе законом, односно одлуком о буџету, из свих извора финансирања.*[10]

У случају да се у току године изврши повећање, односно смањење апропријације*** путем преусмеравања*[6] , та апропријација се накнадном променом не може смањити, односно повећати ***** применом става 7. овог члана*[8].*****

У случају ребаланса буџета, за износ извршене промене апропријације*** путем преусмеравања*[6] до ребаланса умањује се укупан износ могуће промене вредности апропријације, утврђен применом процента из става 7. овог члана.*****

Организација за обавезно социјално осигурање, на основу одлуке директора организације за обавезно социјално осигурање, може вршити преусмеравање апропријација одобрених на име одређеног **расхода и издатка у износу** до 10%*[7] вредности апропријације за расход и издатак**** чији се износ умањује, а изузетно и **преко 10%*[7]** за трошкове здравствене заштите.

Брисан је ранији став 12. (види члан 12. Закона - 95/2018-223)

Ако у току године дође до промене околности која не угрожава утврђене приоритете унутар буџета, Влада, односно надлежни извршни орган локалне власти, доноси одлуку да се износ апропријације који није могуће искористити, пренесе у текућу буџетску резерву и може се користити за намене које нису предвиђене буџетом или за намене за које нису предвиђена средства у довољном обиму.*

Укупан износ преусмеравања*[6] из става 12.*[6] овог члана закона, почев од буџета Републике Србије за 2015. годину, не може бити већи од износа разлике између максимално могућег износа средстава текуће буџетске резерве утврђеног овим законом и буџетом одобрених средстава текуће буџетске резерве.*[6]

У обрачун максимално могућег износа средстава текуће буџетске резерве утврђеног овим законом на годишњем нивоу не укључује се износ средстава настао као последица примене става 1, у делу који се односи на пренос овлашћења, и ст. 4. и 5. овог члана.**

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 101/2010

***Службени гласник РС, број 93/2012

****Службени гласник РС, број 62/2013

*****Службени гласник РС, број 142/2014

*[6]Службени гласник РС, број 103/2015

*[7]Службени гласник РС, број 113/2017

*[8]Службени гласник РС, број 95/2018

*[9]Службени гласник РС, број 72/2019

*[10]Службени гласник РС, број 94/2024

Привремена обустава извршења буџета

Члан 62.

Ако се у току фискалне године расходи **и издаци*** повећају или приходи смање Влада, на предлог министра, односно надлежни извршни орган локалне власти, на предлог локалног органа управе надлежног за финансије, може обуставити извршење појединих расхода **и издатака*** (у даљем тексту: привремена обустава извршења), не дуже од 45 дана.

Привременом обуставом извршења може се:

1) зауставити преузимање обавеза;

2) предложити продужење уговорног рока за плаћање;

3) зауставити давање одобрења за закључење уговора;

4) зауставити коришћење квота.

Министарство, односно локални орган управе надлежан за финансије, у сарадњи са директним корисницима буџетских средстава, припремају предлог обима и мера привремене обуставе извршења.

Мере привремене обуставе извршења могу се применити на све директне кориснике буџетских средстава.

О одлуци из става 1. овог члана Влада обавештава Народну скупштину, а надлежни извршни орган локалне власти обавештава скупштину локалне власти, у року од седам дана.

*Службени гласник РС, број 101/2010

Ребаланс буџета

Члан 63.

Ребалансом буџета који, на предлог Владе, односно надлежног извршног органа локалне власти, усваја Народна скупштина, односно скупштина локалне власти, врши се усклађивање **прихода и примања и расхода и издатака*** буџета на нижем, вишем или истом нивоу.

Ако се у току спровођења мера привремене обуставе извршења, буџетски дефицит не усклади са могућношћу финансирања, односно са планираним дефицитом, Влада, односно надлежни извршни орган локалне власти, у року од 15 дана пре истека периода у којем се спроводи привремена обустава извршења, утврђује предлог ребаланса буџета.

У току усвајања ребаланса буџета Влада, на предлог министра, односно надлежни извршни орган локалне власти, на предлог локалног органа управе надлежног за финансије, може наставити са привременом обуставом извршења појединих расхода **и издатака***.

*Службени гласник РС, број 101/2010

Буџетски фонд

Члан 64.

Буџетски фонд је евиденциони рачун у оквиру главне књиге трезора, **који се отвара по одлуци Владе, односно надлежног извршног органа локалне власти****, како би се поједини буџетски приходи и расходи **и издаци*** водили одвојено, ради остваривања циља који је предвиђен посебним републичким, односно локалним прописом или међународним споразумом.

Прописом, односно споразумом из става 1. овог члана, дефинишу се:

1) сврха буџетског фонда;

2) време за које се буџетски фонд оснива;

3) надлежно министарство, односно локални орган управе одговоран за управљање фондом;

4) извори финансирања буџетског фонда.

*Службени гласник РС, број 101/2010

**Службени гласник РС, број 93/2012

Финансирање буџетског фонда и обавезе које проистичу из буџетског фонда

Члан 65.

Буџетски фонд се финансира из:

1) апропријација обезбеђених у оквиру буџета за текућу годину;

2) **донација*** **;

3) **других* јавних** прихода.***

Брисан је ранији став 2. (види члан 34. Закона - 93/2012-175)

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 93/2012

***Службени гласник РС, број 103/2015

Управљање буџетским фондом

Члан 66.

Буџетским фондом управља надлежно министарство, односно надлежни локални орган управе.

По укидању буџетског фонда, права и обавезе буџетског фонда преузима министарство, односно локални орган управе из става 1. овог члана.

Посебни услови за употребу средстава буџетског фонда

Члан 67.*

Преузимање обавеза и плаћања на терет буџетског фонда врше се до нивоа средстава одобрених буџетском фонду.*

*Службени гласник РС, број 93/2012

Средства финансијске помоћи* Европске уније

*Службени гласник РС, број 93/2012

Члан 68.*

Поделу одговорности и начин управљања средствима за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу* финансијске помоћи Европске уније, као и средствима* финансијске помоћи** Европске уније, када су иста дата на управљање Републици Србији у складу са међународним споразумом између Републике Србије и Европске уније, ближе одређује Влада, на предлог министра.***

Влада одређује лице одговорно за функционисање целокупног система финансијског управљања фондовима Европске уније, за трансфер средстава Европске уније, као и средстава за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу* финансијске помоћи Европске уније.***

*Службени гласник РС, број 101/2011

**Службени гласник РС, број 93/2012

Члан 68а*

Корисници буџетских средстава одговорни су за правилно планирање, у складу с предвиђеном динамиком спровођења, износа расхода за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи Европске уније, а када су средства финансијске помоћи Европске уније дата на управљање Републици Србији, у складу са међународним споразумом између Републике Србије и Европске уније, одговорни су и за правилно планирање износа расхода који ће се финансирати из финансијске помоћи Европске уније.*

Буџетски корисници који не испланирају довољан износ средстава за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи Европске уније морају да изврше преусмеравање средстава са других својих апропријација и/или програма.*

Средства учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи Европске уније не могу се користити у друге сврхе.*

*Службени гласник РС, број 62/2013

Члан 68б*

Послове координације активности у области* сузбијања* неправилности и превара у поступању са финансијским средствима Европске уније, подршке раду мреже за сузбијање неправилности и превара,* ** координације правне, оперативне и техничке сарадње са Европском канцеларијом за борбу против превара и другим надлежним телима и службама Европске комисије*, као и административне провере пријављених неправилности у поступању са финансијским средствима Европске уније** обавља Министарство.***

Обрада података о личности, који су прикупљени у току административне провере из става 1. овог члана, вршиће се у складу са законом који уређује заштиту података о личности.***

Састав, као и поделу надлежности и начин рада мреже из става 1. овог члана, одређује Влада, на предлог министра.*

Министарство доставља Влади годишњи извештај о активностима из става 1. овог члана, која га подноси Народној скупштини до 31. марта текуће године за претходну буџетску годину.***

*Службени гласник РС, број 142/2014

**Службени гласник РС, број 99/2016

***Службени гласник РС, број 113/2017

Текућа буџетска резерва

Члан 69.

У оквиру буџета део планираних прихода не распоређује се унапред, већ се задржава на име текуће буџетске резерве.

Средства текуће буџетске резерве користе се за непланиране сврхе за које нису утврђене апропријације или за сврхе за које се у току године покаже да апропријације нису биле довољне.

Текућа буџетска резерва опредељује се највише* до 4% укупних прихода и примања од продаје нефинансијске имовине за буџетску годину.***

Влада, односно надлежни извршни орган локалне власти, доноси на предлог министра, односно локалног органа управе надлежног за финансије, решење о употреби текуће буџетске резерве.

Средства текуће буџетске резерве распоређују се на директне кориснике буџетских средстава током фискалне године.

Изузетно од одредаба **ст. 1 – 5.*** овог члана, средства текуће резерве буџета Републике Србије могу се користити и за извршавање обавеза буџета локалне власти услед смањеног обима прихода буџета локалне власти**, и других разлога које није било могуће предвидети у поступку припреме и доношења буџета, а који могу довести до угрожавања текуће ликвидности буџета локалне власти*****.

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 99/2016

***Службени гласник РС, број 95/2018

Стална буџетска резерва

Члан 70.

У буџету се планирају средства за сталну буџетску резерву, која се исказује на апропријацији намењеној за буџетске резерве.

Стална буџетска резерва користи се за финансирање расхода **и издатака**** на име учешћа Републике Србије, односно локалне власти, у отклањању последица ванредних околности, као што су земљотрес, поплава, суша, пожар, клизишта, снежни наноси, град, животињске и биљне болести, еколошка катастрофа и друге елементарне непогоде, односно других ванредних догађаја, који могу да угрозе живот и здравље људи или проузрокују штету већих размера.

Стална буџетска резерва опредељује се највише до **0,5 %*** укупних прихода **и примања од продаје нефинансијске имовине*** за буџетску годину.

Решење о употреби средстава сталне буџетске резерве доноси Влада, на предлог министра, односно надлежни извршни орган локалне власти, на предлог локалног органа управе надлежног за финансије.

Извештај о коришћењу средстава сталне буџетске резерве доставља се Народној скупштини, односно скупштини локалне власти, уз завршни рачун буџета.

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 101/2010

Брисан је назив члана 70а који је додат у броју 93/2012 (види члан 13. Закона - 62/2013-3)

Члан 70а

Брисан је члан 70а који је додат у броју 93/2012 (види члан 13. Закона - 62/2013-3)

Одговорност функционера, односно руководиоца директног, односно индиректног корисника буџетских средстава

Члан 71.

Функционер, односно руководилац директног, односно индиректног корисника буџетских средстава, одговоран је за преузимање обавеза, њихову верификацију, издавање налога за плаћање које треба извршити из средстава органа којим руководи и издавање налога за уплату средстава која припадају буџету**, као и за давање података о извршеним плаћањима и оствареним приходима и примањима***.

Функционер, односно руководилац директног, односно индиректног корисника буџетских средстава одговоран је за законити, наменску, економичну и ефикасну употребу буџетских апропријација.

Функционер, односно руководилац директног, односно индиректног корисника буџетских средстава, може пренети поједина овлашћења из става 1. овог члана на друга лица у директном, односно индиректном кориснику буџетских средстава.

*Службени гласник РС, број 95/2018

Подела одговорности између наредбодавца и рачунополагача

Члан 72.

Функције наредбодавца и рачунополагача не могу се поклапати.

Наредбодавац је функционер, односно руководилац корисника буџетских средстава, односно лице које је одговорно за управљање средствима, преузимање обавеза, издавање налога за плаћање који се извршавају из средстава органа, као и за издавање налога за уплату средстава која припадају буџету.

Рачунополагач је лице које је према општем или појединачном акту органа одговорно за законитост, исправност и састављање исправа о пословној промени и другим пословним догађајима који се односе на коришћење средстава органа, односно буџетских апропријација, као и за законитост и исправност састављања исправа о пословној промени и другим пословним догађајима у вези са коришћењем средстава и друге имовине.

Ограничење дуга и гаранције

Члан 73.

У буџету Републике Србије утврђује се ограничење укупног износа дуга у току буџетске године, као и ограничење укупног износа гаранција.

У поступку утврђивања ограничења дуга, Министарство ће размотрити све чињенице које се односе на:

1) захтеве за рефинансирање унутрашњег дуга;

2) захтеве за финансирање укупног дефицита;

3) процене следећих макроекономских индикатора, и то:

(1) учешће укупног државног дуга у бруто домаћем производу;

(2) учешће годишње отплате камата на име дуговања у бруто домаћем производу;

(3) износ задуживања код банака, укључујући и Народну банку Србије, по основу гаранција за хартије од вредности;

(4) учешће краткорочног унутрашњег дуга у укупном државном дугу;

(5) учешће спољног дуга у укупном државном дугу;

(6) однос дуга и гаранција према приходима;

(7) однос расхода на име сервисирања укупног дуга према извозу.

У буџету Републике Србије, односно буџету локалне власти обезбеђују се средства за финансирање привремене текуће неликвидности у складу са одредбама закона којим се уређује јавни дуг.

За финансирање текуће неликвидности могу се користити расположива слободна средства у оквиру консолидованог рачуна трезора Републике Србије, односно трезора локалне власти, под условима и на начин који прописује министар, односно локални орган управе надлежан за финансије.

Средства за измирење обавеза по закљученим пословима у циљу заштите од финансијског ризика (хеџинг), ради постизања повољније рочности, валутне или каматне структуре јавног дуга, смањења или елиминисања ризика од промене девизног курса и каматних стопа и других ризика повезаних са управљањем јавним дугом Републике Србије, обезбеђују се законом о буџету у складу са договореним условима трансакције у вези са финансијским дериватима, у износу обавеза које доспевају у тој буџетској години.*

*Службени гласник РС, број 149/2020

V. БУЏЕТСКО РАЧУНОВОДСТВО И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Одговорност за буџетско рачуноводство

Члан 74.

Индиректни корисник буџетских средстава и корисник средстава организације за обавезно социјално осигурање одговоран је за рачуноводство сопствених трансакција.

Директни корисник буџетских средстава одговоран је за рачуноводство сопствених трансакција, а у оквиру својих овлашћења и за рачуноводство трансакција индиректних корисника буџетских средстава који спадају у његову надлежност.

Високи савет судства, односно Државно веће тужилаца одговорно је за рачуноводство сопствених трансакција, а у оквиру својих овлашћења и за рачуноводство трансакција правосудних органа у оквиру њиховог раздела.

Министар, у име Владе, односно локални орган управе надлежан за финансије, у име надлежног извршног органа локалне власти, одговоран је за рачуноводство примљених зајмова и дугова.

Овлашћење за доношење буџетских рачуноводствених прописа

Члан 75.

Влада ближе уређује буџетско рачуноводство и начин вођења консолидованог рачуна трезора.

Министар уређује начин вођења буџетског рачуноводства и садржај и начин финансијског извештавања за директне и индиректне кориснике буџетских средстава, кориснике средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетске фондове Републике Србије и локалне власти, а може донети посебна упутства о финансијском извештавању за одређене органе државне управе.

Министар утврђује начин извештавања о укупним приходима и примањима и укупним расходима и издацима за трезоре локалне власти.

Министар уређује начин припреме, састављања и подношења **финансијских извештаја*** директних и индиректних корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова Републике Србије и локалне власти.

*Службени гласник РС, број 73/2010

Комисија* за праћење примене међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор***

*Службени гласник РС, број 113/2017

*Службени гласник РС, број 138/2022

Члан 75а*

Влада, на предлог Министарства, образује Комисију* за праћење примене* међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор (у даљем тексту: Комисија).***

Комисија даје мишљење на нацрте аката министра из члана 75. овог закона, који се односе на примену Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор – (у даљем тексту МРС ЈС) (International Public Sector Accounting Standards – IPSAS), које су у обавези да примењују сви корисници јавних средстава, сходно овом закону, осим јавних предузећа и других организационих облика јавног сектора који примењују Међународне рачуноводствене стандарде – МРС (International Accounting Standards – IAS).*

Комисија обавља следеће послове, и то:*

1) припрема предлог поступака, начин и рокове за усвајање МРС ЈС, од стране обвезника њихове примене;*

2) припрема предлог поступака и рокове за прелазак на МРС ЈС;**

3) припрема предлог контног оквира и рачуноводствених политика у складу са МРС ЈС;**

4) припрема садржај образаца финансијских извештаја и рокове њихове примене, као и рокове и начин њиховог достављања надлежним институцијама;*

5) прати процес примене измењених и нових МРС ЈС и припрема мишљења о начину примене МРС ЈС; *

6) припрема предлог начина и програма стручног оспособљавања за вођење пословних књига, састављање и презентацију финансијских извештаја, у складу са МРС ЈС;****

7) обавља друге активности које се односе на унапређење управљања финансијским и рачуноводственим системима и извештавањем у јавном сектору, које се заснива на МРС ЈС.*

Влада, на предлог министра, именује председника и чланове Комисије које чине представници државних органа и органа локалне власти, образовних установа и струковних организација у области рачуноводства и финансија, који имају одговарајући степен образовања и/или искуства у области рачуноводства и финансија у јавном сектору.*

Чланови Комисије се именују на период од три године. *

Члан Комисије може бити именован највише на два узастопна периода од по три године. *

Накнада за рад председника и чланова Комисије обезбеђује се у буџету Републике Србије. *

Висину накнаде председнику и члановима Комисије одређује Влада, на предлог Министарства.*

Комисија је дужна да Министарству најмање једном квартално доставља извештај о своме раду.****

*Службени гласник РС, број 113/2017

**Службени гласник РС, број 95/2018

***Службени гласник РС, број 138/2022

****Службени гласник РС, број 94/2024

Подношење извештаја Народној скупштини, односно скупштини локалне власти

Члан 76.

Министар, односно локални орган управе надлежан за финансије обавезан је да редовно прати извршење буџета и најмање два пута годишње припрема извештаје о извршењу буџета у складу са буџетском класификацијом, које доставља Влади, односно надлежном извршном органу локалне власти ради информисања, а обавезно у року од 15 дана по истеку шестомесечног, односно деветомесечног периода.*

Надлежни министри обавезни су да редовно прате извршење финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање и најмање два пута годишње припремају извештаје о извршењу финансијских планова у складу са буџетском класификацијом, које достављају Влади и министру ради информисања, а обавезно у року од 15 дана по истеку шестомесечног, односно деветомесечног периода.*

У року од петнаест дана по подношењу извештаја из ст. 1. и 2. овог члана Влада, односно надлежни извршни орган локалне власти усваја и доставља извештаје Народној скупштини, односно скупштини локалне власти.

Извештаји садрже и одступања између усвојеног буџета и извршења и образложење великих одступања.

Извештаји из ст. 1. и 2. овог члана објављују се на интернет страници Министарства, односно надлежног министарства, односно надлежног органа локалне власти, најкасније 15 дана од дана подношења извештаја.*

*Службени гласник РС, број 138/2022

Предлог завршног рачуна

Члан 77.

Предлог закона о завршном рачуну буџета Републике Србије утврђује Влада, а предлог одлуке о завршном рачуну буџета локалне власти утврђује надлежни извршни орган локалне власти.

Календар за подношење годишњих финансијских извештаја

Члан 78.

Поступак припреме, састављања и подношења завршних рачуна буџета Републике Србије, буџета локалне власти и организација за обавезно социјално осигурање и годишњих финансијских извештаја корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање извршава се према следећем календару, и то:*

1) Календар за ниво Републике Србије:*

(1) 28. фебруар – индиректни корисници средстава буџета Републике Србије припремају годишњи финансијски извештај за претходну буџетску годину и подносе га надлежним директним корисницима средстава буџета Републике Србије; правосудни органи који се у буџету Републике Србије исказују збирно припремају годишњи финансијски извештај за претходну буџетску годину и подносе га Високом савету судства, односно Државном већу тужилаца; корисници средстава* Републичког фонда за здравствено осигурање припремају годишњи финансијски извештај за претходну буџетску годину и подносе га* Републичком фонду за здравствено осигурање**;***

(1а) 28. фебруар – други корисници јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора основани од стране Републике Србије припремају годишњи финансијски извештај за претходну буџетску годину и подносе га надлежном државном органу Републике Србије;**

(2) 31. март – директни корисници средстава буџета Републике Србије припремају годишњи извештај и подносе га Управи за трезор, а директни корисници средстава буџета Републике Србије који у својој надлежности имају индиректне кориснике средстава буџета Републике Србије контролишу, сравњују податке из њихових годишњих извештаја о извршењу буџета и састављају консолидовани годишњи извештај о извршењу буџета који подносе Управи за трезор; Високи савет судства, односно Државно веће тужилаца контролишу, сравњују податке из годишњих извештаја о извршењу буџета правосудних органа који се исказују збирно у оквиру њихових раздела и састављају консолидоване годишње извештаје о извршењу буџета, које подносе Управи за трезор;*

(3) 30. април – организације за обавезно социјално осигурање доносе одлуке о завршним рачунима организација за обавезно социјално осигурање, усвајају извештаје о извршењу финансијских планова и подносе их Управи за трезор;* Републички фонд за здравствено осигурање контролише, сравњује податке из годишњих извештаја о извршењу финансијског плана корисника средстава који се налазе у његовој надлежности, консолидује податке и саставља консолидовани годишњи извештај о извршењу финансијског плана, који подноси Управи за трезор;***

(4) 20. јун – Министарство припрема нацрт закона о завршном рачуну буџета Републике Србије и заједно са одлукама о завршним рачунима организација за обавезно социјално осигурање доставља Влади;

(5) 15. јул – Влада доставља Народној скупштини предлог закона о завршном рачуну буџета Републике Србије и одлуке о завршним рачунима организација за обавезно социјално осигурање;

(6) 1. октобар – Министарство саставља консолидовани извештај Републике Србије и доставља га Влади;

(7) 1. новембар – Влада доставља Народној скупштини консолидовани извештај Републике Србије, ради информисања;

2) Календар завршних рачуна буџета локалне власти:*

(1) 28. фебруар – индиректни корисници средстава буџета локалне власти припремају годишњи финансијски извештај за претходну буџетску годину и подносе га надлежним директним корисницима средстава буџета локалне власти;*

(1а) 28. фебруар – други корисници јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора основани од стране локалне власти припремају годишњи финансијски извештај за претходну буџетску годину и подносе га надлежном органу локалне власти;**

(2) 31. март – директни корисници средстава буџета локалне власти припремају годишњи извештај* који садржи годишњи извештај о учинку програма за претходну годину* и подносе га локалном органу управе надлежном за финансије, а директни корисници средстава буџета локалне власти који у својој надлежности имају индиректне кориснике средстава буџета локалне власти контролишу, сравњују податке из њихових годишњих извештаја о извршењу буџета и састављају консолидовани годишњи извештај о извршењу буџета* који садржи годишњи извештај о учинку програма за претходну годину***, који подносе локалном органу управе надлежном за финансије;***

(3) **30. април****– локални орган управе надлежан за финансије припрема нацрт одлуке о завршном рачуну буџета локалне власти **са образложењем које садржи годишњи извештај о учинку програма за претходну годину*** **** и доставља га надлежном извршном органу локалне власти;

(4) 1. јун – надлежни извршни орган локалне власти доставља скупштини локалне власти предлог одлуке о завршном рачуну буџета локалне власти **са образложењем које садржи годишњи извештај о учинку програма за претходну годину*****;

(5) **30. јун**** – локални орган управе надлежан за финансије подноси Управи за трезор одлуку о завршном рачуну буџета локалне власти усвојену од стране скупштине локалне власти и подноси извештај о извршењу буџета локалне власти, изузев локалних органа управе надлежних за послове финансија градских општина у саставу града, односно града Београда, који своје одлуке о завршним рачунима буџета и извештаје о извршењу буџета достављају, односно подносе граду, односно граду Београду **у писаној и електронској форми******;

(6) 1. јул – локални орган управе надлежан за послове финансија града саставља консолидовани извештај града и подноси Управи за трезор.

Рокови из става 1. овог члана представљају крајње рокове у календару за подношење годишњих финансијских извештаја и других аката.

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 93/2012

***Службени гласник РС, број 99/2016

****Службени гласник РС, број 95/2018

Садржај завршног рачуна

Члан 79.*

Завршни рачун буџета садржи:*

1) годишњи финансијски извештај о извршењу буџета, који садржи годишњи извештај о учинку програма, укључујући и учинак на унапређењу родне равноправности, са додатним напоменама, објашњењима и образложењима;*

2) извештај екстерне ревизије.*

Годишњи финансијски извештај о извршењу буџета Републике Србије из става 1. тачка 1) овог члана садржи и годишњи извештај о извршењу пројеката и програмских активности који се односе на заштиту и унапређење животне средине.**

Завршни рачун организација за обавезно социјално осигурање садржи:*

1) годишњи финансијски извештај о извршењу плана организација за обавезно социјално осигурање, као и годишњи консолидовани финансијски извештај Републичког фонда за здравствено осигурање, са додатним напоменама, објашњењима и образложењима;*

2) извештај екстерне ревизије.*

Годишњи финансијски извештаји из ст. 1. и 2. овог члана, морају бити у складу са буџетском класификацијом, с тим да се финансијски резултат у тим извештајима утврђује сагласно Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор – готовинска основа.*

Форму и садржај годишњих финансијских извештаја, додатних напомена, објашњења и образложења из ст. 1. и 2. овог члана уређује министар.*

*Службени гласник РС, број 99/2016

**Службени гласник РС, број 94/2024

Члан 79а*

Републичка дирекција за имовину Републике Србије, која води јединствену евиденцију непокретности и збирну евиденцију покретних ствари у својини Републике Србије, дужна је да до 31. марта текуће године, достави Министарству – Управи за трезор, извештај о структури и вредности имовине Републике Србије, на основу добијених извештаја о структури и вредности имовине корисника средстава у својини Републике Србије,* са списком тих корисника који се објављује на интернет страници Републичке дирекције за имовину Републике Србије ради састављања завршног рачуна буџета Републике Србије за претходну годину.***

Садржај извештаја из става 1. овог члана прописаће министар.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 95/2018

VI. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА У ЈАВНОМ СЕКТОРУ

Члан 80.

Интерна финансијска контрола у јавном сектору обухвата:

1) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава;

2) интерну ревизију код корисника јавних средстава;

3) хармонизацију **и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије*** коју обавља Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију.

*Службени гласник РС, број 73/2010

Финансијско управљање и контрола

Члан 81.*

Корисници јавних средстава успостављају финансијско управљање и контролу, која се спроводи политикама, процедурама и активностима са задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће своје циљеве остварити кроз:*

1) пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима;*

2) реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја;*

3) економично, ефикасно и ефективно коришћење средстава;*

4) заштиту средстава и података (информација).*

Финансијско управљање и контрола обухвата следеће елементе:*

1) контролно окружење;*

2) управљање ризицима;*

3) контролне активности;*

4) информисање и комуникације;*

5) праћење и процену система.*

Финансијско управљање и контрола организује се као систем процедура и одговорности свих лица у организацији.*

За успостављање, одржавање и редовно ажурирање система финансијског управљања и контроле, одговоран је руководилац корисника јавних средстава. Руководилац корисника јавних средстава може пренети надлежност за успостављање, одржавање и редовно ажурирање система финансијског управљања и контроле на лице које он овласти.*

Руководилац из става 4. овог члана до 31. марта текуће године за претходну годину на прописани начин извештава министра о адекватности и функционисању система финансијског управљања и контроле.*

Министар утврђује заједничке критеријуме*, методологију и стандарде за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.***

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 142/2014

Интерна ревизија

Члан 82.*

Корисници јавних средстава успостављају интерну ревизију.*

За успостављање и обезбеђење услова за адекватно функционисање интерне ревизије одговоран је руководилац корисника јавних средстава.*

У јединицама локалне самоуправе интерна ревизија се по правилу успоставља актом скупштине као самостална служба, којом руководи службеник кога распоређује председник општине, односно градоначелник, у складу са прописаним условима.**

Интерна ревизија је организационо независна од делатности коју ревидира, није део ни једног пословног процеса, односно организационог дела организације, а у свом раду је непосредно одговорна руководиоцу корисника јавних средстава.*

Функционална независност интерне ревизије се обезбеђује самосталним одлучивањем о: подручју ревизије на основу процене ризика, начину обављања ревизије и извештавању о обављеној ревизији.*

Интерна ревизија на основу објективног прегледа доказа обезбеђује уверавање о адекватности и функционисању постојећих процеса управљања ризиком, контроле и управљања организацијом да ли ови процеси функционишу на предвиђен начин и омогућују остварење циљева организације.*

Интерна ревизија пружа саветодавне услуге које се састоје од савета, смерница, обуке, помоћи или других услуга у циљу повећања вредности и побољшања процеса управљања датом организацијом, управљања ризицима и контроле.*

Интерну ревизију обављају интерни ревизори.*

Интерни ревизори у вршењу функције, примењују међународне стандарде интерне ревизије, етички кодекс интерне ревизије и принципе објективности, компетентности и интегритета.*

Интерни ревизори су обавезни да чувају тајност службених и пословних података.*

Интерни ревизори имају право неограниченог приступа свим подацима потребним за спровођење ревизије, укључујући и поверљиве податке, с тим да је за приступ подацима са ознаком тајности потребан одговарајући сертификат, односно дозвола, у складу са прописима о тајности података.**

Руководилац из става 2. овог члана одређује степен тајности примљеног извештаја о спроведеној појединачној ревизији у складу са посебним прописима.**

Руководилац* из става 2. овог члана до 31. марта текуће године за претходну годину на прописани начин извештава министра о функционисању система интерне ревизије.***

Министар прописује заједничке критеријуме за организовање и извештавање о функционисању интерне ревизије, стандарде и методолошка упутства за њено поступање и извештавање и ближе уређује послове интерне ревизије у јавном сектору.**

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 94/2024

Хармонизација

Члан 83.*

Хармонизацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије врши Министарство – Централна јединица за хармонизацију.*

Централна јединица за хармонизацију обавља послове:*

1) централне хармонизације, координације, праћење примене и сагледавање квалитета финансијског управљања и контроле и интерне ревизије у јавном сектору;*

2) дефинисања заједничких критеријума и стандарда за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле;*

3) дефинисања заједничких критеријума за организацију и поступање интерне ревизије у јавном сектору;*

4) вођење регистра овлашћених интерних ревизора у јавном сектору и евиденције повеља интерне ревизије;*

4а) вођење регистра успостављених интерних ревизија у јавном сектору, са подацима о начину успостављања, ангажованим интерним ревизорима и другим подацима о функционисању интерне ревизије;**

5) стручног усавршавања, сертификације и надзора над радом интерних ревизора;*

6) стручног усавршавања руководилаца и запослених у јавном сектору из области финансијског управљања и контроле, у складу са међународно прихваћеним стандардима;*

7) обједињавање годишњих извештаја из члана 81. став 5. и члана 82.* став 13. овог закона о стању финансијског управљања и контроле и интерне ревизије.***

Министар доставља Влади обједињени годишњи извештај из става 2. тачка 7) овог члана.*

Запослени на пословима Централне јединице за хармонизацију су обавезни да чувају тајност службених и пословних података.*

Министар прописује програм за стручно образовање и услове и поступак сертификовања, односно полагања испита за стицање професионалног звања овлашћени интерни ревизор у јавном сектору, стручно оспособљавање, усавршавање и даје смернице и упутства за обављање послова из става 2. овог члана.*

Министар ближе прописује облик, садржину и начин вођења регистара из става 2. тач. 4) и 4а) овог члана.**

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 94/2024

VII. БУЏЕТСКА ИНСПЕКЦИЈА

Чл. 84-91.

Престали су да важе (види члан 35. Закона - 118/2021-12)

VIII. ЕКСТЕРНА РЕВИЗИЈА

Члан 92.

Завршни рачун буџета Републике Србије и завршни рачуни организација за обавезно социјално осигурање обавезно подлежу екстерној ревизији у складу са одредбама закона којим се уређује надлежност Државне ревизорске институције.

Екстерној ревизији подлежу и завршни рачуни буџета локалних власти.

Ревизију из става 2. овог члана врши Државна ревизорска институција, у складу са законом којим се уређује надлежност Државне ревизорске институције.

Изузетно од става 3. овог члана, екстерну ревизију буџета локалних власти, може, уз сагласност Државне ревизорске институције, на основу одлуке скупштине локалних власти, да обави и лице које испуњава услове за обављање послова ревизије финансијских извештаја прописане законом којим се уређује рачуноводство и ревизија.

Локална власт је у обавези да захтев за сагласност из става 4. овог члана достави Државној ревизорској институцији најкасније до 1. априла.*

Уколико Државна ревизорска институција не поступи по поднетом захтеву локалне власти из става 5. овог члана до 15. априла, сматраће се да је дата сагласност из става 4. овог члана.*

*Службени гласник РС, број 113/2017

VIIIа ФИСКАЛНИ САВЕТ*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Фискални савет*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 92а*

Овим законом установљава се Фискални савет.*

Фискални савет је независан државни орган.*

За обављање послова из своје надлежности Фискални савет је одговоран Народној скупштини.*

Фискални савет има својство правног лица.*

Фискални савет има печат у складу са законом.*

Седиште Фискалног савета је у Београду.*

Фискални савет састоји се од три члана које бира Народна скупштина.*

За вршење стручних и административних послова образују се стручне службе Фискалног савета.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 92б*

Чланове Фискалног савета предлажу:*

1) председник Републике предлаже председника Фискалног савета;*

2) министар предлаже једног члана;*

3) гувернер Народне банке Србије предлаже једног члана.*

Уколико Народна скупштина не изабере предложеног члана, поступак за избор тог члана се понавља.*

Фискални савет врши своје надлежности након избора сва три члана Фискалног савета.*

Након избора чланови Фискалног савета полажу заклетву пред Народном скупштином, чиме преузимају дужност. Заклетва гласи: „Заклињем се на оданост Републици Србији. Обећавам да ћу поштовати Устав и законе. Заклињем се чашћу да ћу своју дужност обављати независно, поштено и на добробит садашњих и будућих генерација“.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 92в*

За члана Фискалног савета може бити изабрано лице које је држављанин Републике Србије, које не врши јавну функцију, није осуђивано и које има:*

1) одговарајућу магистарску, мастер или докторску диплому из области економских наука, објављене научне радове из области макроекономије, фискалне политике, јавних финансија, рачуноводства или неке друге сродне научне области и најмање пет година радног искуства;*

2) поред услова из тачке 1) овог става, кандидат за председника Фискалног савета треба да има најмање пет година искуства у обављању руководећих послова.*

Члан Фискалног савета не може обављати друга задужења или плаћене дужности, осим научног, образовног, уметничког, књижевно-саветодавног, уредничког или неког другог интелектуалног рада, у складу са законом.*

Члан Фискалног савета не може бити члан политичке странке нити се у свом раду може водити политичким уверењима.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 92г*

Чланови Фискалног савета се бирају на период од шест година, а чланство у Фискалном савету члану Савета престаје пре истека мандата:*

1) уколико почне да обавља било коју јавну функцију;*

2) брисана је (види члан 20. Закона - 101/2011-260)

3) подношењем оставке;*

4) ако је правоснажном судском одлуком осуђен на казну затвора безусловно у трајању од најмање шест месеци;*

5) ако је правоснажном судском одлуком лишен пословне способности;*

6) губљењем држављанства;*

7) услед смрти;*

8) разрешењем.*

Народна скупштина може разрешити дужности члана Фискалног савета уколико се испостави да:*

1) није способан да врши функцију због менталне или физичке неспособности, што се утврђује на основу документације релевантне медицинске установе;*

2) не поступа у складу са Уставом и законом.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 92д*

О наступању разлога за престанак мандата или разрешење, Фискални савет без одлагања обавештава Народну скупштину.*

Иницијативу за разрешење члана Фискалног савета може да поднесе најмање 20 народних посланика.*

Иницијатива се подноси у писаном облику, са образложењем и доказима о наступању разлога из члана 92г овог закона.*

Иницијативу разматра надлежно радно тело Народне скупштине.*

Члан Фискалног савета чије се разрешење предлаже, има право да се писмено или усмено обрати члановима надлежног радног тела Народне скупштине, на седници на којој се разматра иницијатива о његовом разрешењу.*

Након обављене расправе и гласања, надлежно радно тело Народне скупштине подноси извештај Народној скупштини са предлогом да Народна скупштина донесе одлуку о разрешењу члана Фискалног савета или да иницијативу одбаци.*

Члану Фискалног савета престаје мандат и сва права по том основу даном доношења одлуке о његовом разрешењу на седници Народне скупштине.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 92ђ*

Надлежно радно тело Народне скупштине може самоиницијативно да предложи Народној скупштини да се члан Фискалног савета разреши када, на основу континуираног праћења рада Фискалног савета у складу са законом или на основу других сазнања, утврди да су наступили разлози за разрешење из члана 92г овог закона.*

У поступку када надлежно радно тело Народне скупштине самоиницијативно предложи да се члан Фискалног савета разреши, примењују се одредбе члана 92д став 5. овог закона.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Функције и задаци Фискалног савета*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 92е*

Фискални савет:*

1) проверава макроекономске и фискалне претпоставке коришћене за израду* Фискалне стратегије Владе;***

2) даје независну и кредибилну оцену мера економске политике које предлаже Влада у циљу остваривања квантитативних фискалних циљева које је Влада поставила;*

3) процењује основне фискалне ризике и вероватноћу да ће Влада испунити своје фискалне циљеве у будућности;*

4) процењује у којој мери је Влада у прошлости поштовала фискална правила која је утврдила;*

5) процењује има ли основа за активирање било које од одредби за изузетне околности и колика је вероватноћа да ће Владин план прилагођавања омогућити повратак на поштовање фискалних правила;*

6) проверава адекватност економских класификација, укључујући правилну класификацију капиталних издатака, како би се обезбедило исправно мерење квантитативних фискалних циљева.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 93/2012

Члан 92ж*

Фискални савет обавља следеће задатке:*

1) припрема мишљење на нацрт* Фискалне стратегије;***

2) припрема и доставља Народној скупштини анализу о:*

– ревидираној Фискалној стратегији Владе за одговарајућу фискалну годину;***

– предлогу закона о буџету Републике Србије, који подразумева и предлог ребаланса, као и о амандманима који су поднети у току скупштинске расправе;*

3) припрема и подноси Народној скупштини анализу предлога закона о завршном рачуну буџета Републике Србије и консолидованог биланса* сектора државе*;***

4) припрема и доставља Народној скупштини процене о фискалним утицајима предлога других закона, као и амандмана који су поднети у току скупштинске расправе.*

Фискални савет подноси анализе из става 1. тачка 2) овог члана Народној скупштини у року од 15 дана од датума под којим је Влада поднела Народној скупштини* ревидирану Фискалну стратегију, односно предлог закона о буџету Републике Србије или предлог ребаланса.***

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 93/2012

***Службени гласник РС, број 138/2022

Члан 92з*

Фискални савет може у било ком тренутку, на своју иницијативу или на захтев, дати савет Влади о питањима која се односе на фискалну политику и управљање јавним финансијама.*

Све анализе, извештаји, препоруке и савети које припреми Фискални савет биће јавно доступни у року од пет радних дана од дана њиховог достављања министру, Влади или Народној скупштини.*

Извештаји, анализе и процене Фискалног савета су доступни јавности путем интернет странице Фискалног савета.*

Извештаји, анализе и процене Фискалног савета према потреби се објављују у „Службеном гласнику Републике Србије", као и на интернет страници Народне скупштине, Владе, Министарства финансија, или одговарајуће јединице локалне власти.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Обавеза достављања информација Фискалном савету*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 92и*

Фискални савет има овлашћење да захтева од министара да му доставе одговарајуће економске и фискалне прогнозе и анализе које могу бити потребне Фискалном савету како би извршио своје надлежности и функције у складу са овим законом.*

Поред тога, Фискални савет може захтевати од министра да изради и достави Фискалном савету фискалне пројекције засноване на алтернативним претпоставкама и сценаријима.*

Фискални савет има овлашћење да захтева информације од свих субјеката у јавном сектору, укључујући јавна предузећа, ако је таква информација од суштинске важности за рад Фискалног савета.*

Ако не добије тражене информације које су од суштинске важности за рад Фискалног савета, председник Фискалног савета о томе обавештава Народну скупштину.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Организација и састав*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 92ј*

Председник Фискалног савета:*

1) председава Фискалним саветом;*

2) сазива састанке Фискалног савета и утврђује дневни ред истих;*

3) представља Фискални савет;*

4) одобрава објављивање процена о предлозима закона;*

5) руководи Фискалним саветом као државним органом;*

6) одговара Народној скупштини за поузданост процена које буде израђивао Фискални савет.*

Председник Фискалног савета доноси Пословник о раду којим се ближе уређује начин и поступак по коме Фискални савет врши своју надлежност, одлучивање и друга питања утврђена овим законом која су од значаја за рад Фискалног савета, уз претходну сагласност надлежног радног тела Народне скупштине.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 92к*

Фискални савет има стручну службу са специјалним саветницима* и фискалним аналитичарима и пратећу службу.***

Руководиоце служби из става 1. овог члана именује председник Фискалног савета на период од шест година.*

Начин обављања послова, организациона структура служби и систематизација радних места ближе се уређују актом Фискалног савета, уз претходну сагласност надлежног одбора Народне скупштине.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 99/2016

Члан 92л*

Стручном службом са специјалним саветницима* и фискалним аналитичарима руководи* главни економиста**.***

За главног економисту може бити именовано лице које је држављанин Републике Србије, које испуњава опште услове за рад у државним органима, које поседује факултетску диплому из области економије, финансија, рачуноводства или неке друге релевантне области, најмање девет година радног искуства у области макроекономије, фискалне политике, јавних финансија, рачуноводства и објављене научне радове из тих области.**

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 99/2016

Члан 92љ*

Послове специјалног саветника обавља лице које је држављанин Републике Србије, које не врши јавну функцију, није осуђивано и које има:*

1) одговарајућу факултетску диплому из области економије, финансија, рачуноводства или неке друге релевантне области;*

2) изванредно теоријско и практично знање о буџетским и финансијским питањима;*

3) најмање пет година радног искуства у области економије, финансија, рачуноводства или другој релевантној области.*

Специјални саветник не може обављати друге плаћене послове, осим научног, образовног, уметничког, књижевно-саветодавног, уредничког или неког другог интелектуалног рада у складу са законом.*

Послове фискалног аналитичара обавља лице које испуњава опште услове за рад у државним органима, које је мастер економије или дипломирани економиста, које има положен државни стручни испит и најмање три године радног искуства у области јавних финансија, фискалне политике и макроекономске анализе.**

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 99/2016

Члан 92м*

Фискални савет може ангажовати спољне стручњаке, ради обављања одређених послова из своје надлежности.*

Спољни стручњак мора да има одговарајуће стручно знање и искуство.*

Спољни стручњак може бити физичко или правно лице.*

За спољног стручњака може бити ангажован и страни држављанин, који је признати стручњак у области од значаја за извршавање послова из надлежности Фискалног саветника.*

Сва радна документација, коју изради спољни стручњак, на располагању је и припада Фискалном савету.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 92н*

Пратећом службом руководи секретар.*

За секретара може бити именовано лице које испуњава опште услове за рад у државним органима, које је дипломирани правник или дипломирани економиста, које има положен државни стручни испит и најмање девет година радног искуства у струци.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Радноправни положај*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 92њ*

Председник Фискалног савета има право на основну плату у висини основне плате специјалног саветника, увећане за 30 процената.*

Чланови Фискалног савета имају право на основну плату у висини од 90 процената од основне плате председника Фискалног савета.*

У погледу других права, дужности и одговорности чланова Фискалног савета, сходно се примењују одредбе прописа којима су уређена права изабраних лица.*

Председник Фискалног савета и чланови Фискалног савета имају право на накнаду у висини њима припадајуће основне плате из ст. 1. и 2. овог члана, уколико нису у радном односу у Фискалном савету.**

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 101/2010

Члан 92о*

Главни економиста* има право на основну плату у висини од 90 процената плате која је одређена за чланове Фискалног савета.***

У погледу других примања и права главног економисте*** примењују се одредбе закона које уређују ова права за државне службенике на положају, осим ако овим законом није друкчије прописано.****

Главни економиста* има право на накнаду у висини њему припадајуће основне плате из става 1. овог члана, уколико није у радном односу у Фискалном савету.****

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 101/2010

***Службени гласник РС, број 99/2016

Члан 92п*

Секретар Фискалног савета има право на основну плату у висини плате секретара министарства.*

У погледу других примања и права секретара примењују се одредбе закона које уређују ова права за државне службенике на положају, осим ако овим законом није друкчије прописано.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 92р*

Број специјалних саветника* и фискалних аналитичара* одређује се актом Фискалног савета, уз претходну сагласност надлежног радног тела Народне скупштине.***

Специјални саветник може бити у радном односу на неодређено или одређено време.*

Специјални саветник има право на основну плату која се одређује множењем основице за обрачун и исплату плате и коефицијента који припада државном службенику у првој групи положаја – 9,00.*

Основица за обрачун и исплату плате из става* 3. овог члана утврђује се у складу са законом којим се уређују плате државних службеника и намештеника.***

Специјални саветник има право на накнаду у висини њему припадајуће основне плате из става 3. овог члана, уколико није у радном односу у Фискалном савету.**

Фискални аналитичар је у радном односу на неодређено време.***

Фискални аналитичар има право на основну плату у висини од 65 процената плате која је одређена за специјалног саветника.***

У погледу других примања и права фискалног аналитичара примењују се одредбе закона које уређују ова права за државне службенике и намештенике, осим ако овим законом није друкчије прописано.***

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 101/2010

***Службени гласник РС, број 99/2016

Члан 92с*

Лице које ради у служби Фискалног савета има радноправни положај државног службеника на извршилачком радном месту или намештеника, осим ако овим законом није друкчије прописано.*

Одлуку о заснивању и престанку радног односа у Фискалном савету доноси председник Фискалног савета.*

Одлука из става 2. овог члана је коначна.*

Лице које ради у службама Фискалног савета, осим специјалних саветника, има право на плату, која износи онолико колико износи плата по прописима којима се утврђују плате државних службеника и намештеника.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 92т*

Основна плата одређена чланом 92њ ст. 1. и 2, чланом 92о став 1.* и чланом 92р ст. 3. и 7. овог закона може се, услед посебних сложености у раду у Фискалном савету, увећати за додатак који износи до 30 процената.***

Критеријуме и висину додатка утврђује председник Фискалног савета.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 99/2016

Средства за рад*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 92ћ*

Средства за рад Фискалног савета и његових стручних служби обезбеђују се у буџету Републике Србије.*

Чланови Фискалног савета на предлог секретара утврђују предлог финансијског плана Фискалног савета, и достављају га надлежном радном телу Народне скупштине на сагласност.*

По добијеној сагласности од надлежног радног тела Народне скупштине, Фискални савет доставља предлог финансијског плана Министарству.*

Пословни простор, опрему и средства неопходна за рад Фискалног савета обезбеђује Влада.*

Ревизију финансијског пословања Фискалног савета вршиће Државна ревизорска институција.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

IX. ТРЕЗОР

Дужности и одговорности трезора Републике Србије

Члан 93.*

Управа за трезор обавља следеће послове:*

1) финансијско планирање, које обухвата:*

– пројекције прилива и одлива средстава буџета Републике Србије у току буџетске године на кварталном, месечном и дневном нивоу;*

– дефинисање лимита плаћања;*

– пројектовање потребних износа новчаних средстава на кварталном и месечном нивоу ради финансирања дефицита и отплате доспелих дугова и планирање одржања адекватног нивоа ликвидности током буџетске године;*

2) управљање финансијским средствима Републике Србије, које обухвата:*

– управљање ликвидношћу путем управљања новчаним средствима на консолидованом рачуну трезора Републике Србије и девизним средствима Републике Србије;*

– извршење буџета и припрему периодичних извештаја о извршавању буџета;*

– пласирање слободних новчаних средстава;*

– брисана је (види члан 36. Закона - 99/2016-160)

– разраду поступака за наплату примања преко банкарског система;*

– управљање осталим финансијским средствима (акцијама, обвезницама, потраживањима итд.) и финансијским дериватима;*

3) брисана је (види члан 36. Закона - 99/2016-160)

4) брисана је (види члан 36. Закона - 99/2016-160)

5) контрола расхода и издатака, која обухвата одобравање плаћања до висине утврђених апропријација;*

6) извештавање о извршењу* * буџета;***

7) буџетско рачуноводство и извештавање, које обухвата:*

– рачуноводствене послове за евидентирање плаћања и примања, вођење дневника, главне књиге за све приходе и примања и расходе и издатке по корисницима буџетских средстава и међународне донације и друге видове помоћи;*

– финансијско извештавање;*

– припрему аката којима се регулише рачуноводствена методологија, укључујући систем буџетских класификација, правила буџетског рачуноводства и израду захтева у погледу интерног и екстерног извештавања;*

8) успоставља, развија и одржава информациони систем Управе за трезор, укључујући систем за управљање јавним финансијама Републике Србије, односно локалне власти, као и пратеће подсистеме, регистре, пројекте и остала решења информационе технологије, која произлазе из надлежности Управе за трезор и других послова поверених Управи за трезор и управља тим системом;*

9) послови у вези јавних плаћања који обухватају вођење евиденција и обављање послова у оквиру система консолидованог рачуна трезора, и то:*

– вођење списка корисника јавних средстава и вођење евиденције свих корисника јавних средстава који су укључени и који нису укључени у систем консолидованог рачуна трезора, вођење евиденције правних лица корисника буџетских средстава и вођење других евиденција утврђених посебним прописима;*

– отварање и вођење евиденција о рачунима за уплату јавних прихода;*

– распоређивање уплаћених јавних прихода на одговарајуће подрачуне различитих нивоа власти, у складу са законом;*

– отварање и вођење подрачуна корисника јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора и корисника јавних средстава који нису укључени у систем консолидованог рачуна трезора, као и осталих правних субјеката који не припадају јавном сектору;*

– вођење девизних рачуна корисника средстава буџета Републике Србије, корисника средстава буџета локалне власти, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање, као и других корисника јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора;*

– вођење других рачуна, у складу са законом и другим прописима;*

– извештавање дневно, недељно и месечно на основу података из евиденција Управе за трезор;*

– пријем, контрола и обрада налога за плаћања корисника јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора;*

– контрола извршења апропријација применом система извршења буџета Републике Србије, односно локалне власти;*

– издавање налога за плаћања на терет подрачуна корисника јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора, на основу закона и добијених овлашћења, исправке грешака и наплата услуга;*

– извршење налога принудне наплате;***

– обављање готовинских исплата корисника јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора;*

– пријем готовинских уплата физичких лица на име измиривања обавеза по основу јавних прихода и обавеза према корисницима јавних средстава* и пријем готовинских уплата корисника јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора на њихове подрачуне код Управе за трезор*;***

– повраћај више или погрешно наплаћених* јавних* прихода* или примања државе*';***

– унутрашња контрола обављања платног промета у оквиру система консолидованог рачуна трезора;*

– вођење фискалне статистике за јавна финансијска средства, на основу података које достављају корисници јавних средстава, у складу са прописом који доноси министар;*

– праћење ликвидности корисника јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора и давање података о томе, сагласно важећим прописима;*

10) прима обавештење од локалног органа управе надлежног за финансије о извршеном инвестирању средстава на домаћем финансијском тржишту новца;*

11) прима обавештења од корисника буџетских средстава о намери преузимања обавеза, о преузимању обавеза и предвиђеним условима и роковима плаћања, као и о свакој промени која се тиче износа, рокова и услова плаћања;*

12) прикупља податке о преузетим новчаним обавезама од субјеката јавног сектора у комерцијалним трансакцијама, у смислу закона којим се уређују рокови измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама, које они достављају кроз информациони систем Управе за трезор и на основу тих података, Министарству – Одељењу за буџетску инспекцију, ради вршења надзора, доставља извештаје са подацима о неизмиреним обавезама корисника јавних средстава чији се рачуни воде у припадајућем консолидованом рачуну трезора и обезбеђује преузимање података о неизмиреним обавезама јавних предузећа из информационог система Управе за трезор;**

13) престала је да важи (види члан 18. Закона - 68/2015-22)

14) врши централизовани обрачун примања запослених, изабраних и постављених лица код корисника буџетских средстава и корисника средстава** организација***** за обавезно социјално осигурање, који обухвата:******

– обрачун зарада, односно плата, увећања зарада, односно додатака на плату, накнада, као и других примања;****

– одржавање и чување базе података о запосленима, изабраним и постављеним лицима, који се односе на њихова примања;****

15) обавља друге послове из надлежности Министарства, које одреди министар.*

*Службени гласник РС, број 62/2013

**Службени гласник РС, број 103/2015

***Службени гласник РС, број 99/2016

****Службени гласник РС, број 118/2021

*****Службени гласник РС, број 138/2022

*[6]Службени гласник РС, број 92/2023

Регистар*

*Службени гласник РС, број 62/2013

Члан 93а

Престао је да важи (види члан 18. Закона - 68/2015-22)

Централизовани обрачун примања*

*Службени гласник РС, број 62/2013

Члан 93б*

Управа за трезор врши централизовани обрачун примања запослених, изабраних и постављених лица код корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање.*

Брисан је ранији став 2. (види члан 5. Закона - 92/2023-232)

Централизовани обрачун примања врши се на основу података унетих од стране субјеката из става 1. овог члана у информациони систем, који омогућава обрачун, креирање, чување и размену података неопходних за рачуноводствено евидентирање, исплате и извештавање, укључујући и обуставе из зарада, накнада и осталих личних примања лица из става 1. овог члана, поступним увођењем субјеката, почев од 1. јануара 2022. године, према динамици коју утврђује Министарство, по успостављању техничко-технолошких услова.*

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује:*

– минималне техничке и функционалне карактеристике информационог система за централизовани обрачун примања;*

– врсту, облик и садржину података, као и начин и рокове за достављање података од стране субјеката из става 1. овог члана;*

– начин, поступак и рокове за обраду података, као и поступак и рокове за достављање обрачуна примања субјектима из става 1. овог члана;*

– одговорност лица за достављање и обраду података;*

– попуњавање, садржину, одржавање, заштиту и чување базе података о запосленима, изабраним и постављеним лицима код субјеката из става 1. овог члана у вези са њиховим примањима; *

– начин и рокове извештавања из базе података о запосленима, изабраним, и постављеним лицима код субјеката из става 1. овог члана у вези са њиховим примањима;*

– динамику увођења субјеката из става 1. овог члана у централизовани систем обрачуна примања;*

– друга питања од значаја за правилан и благовремен централизовани обрачун примања субјеката из става 1. овог члана, као и за тачна извештавања из базе података о запосленима, изабраним и постављеним лицима код субјеката из става 1. овог члана у вези са њиховим примањима.*

Брисан је ранији ст. 5. и 6. (види члан 5. Закона - 92/2023-232)

*Службени гласник РС, број 118/2021

Организација

Члан 94.

За обављање послова из надлежности Управе за трезор образују се организационе јединице.

Начин образовања, број, структура, мрежа и делокруг организационих јединица из става 1. овог члана уређују се актом министра, на предлог директора Управе за трезор.

Руковођење

Члан 95.

Управом за трезор руководи директор.

Директора Управе за трезор поставља Влада, на предлог министра.

Овлашћења министра

Члан 96.

Министар прописује **начин утврђивања и евидентирања корисника јавних средстава у списку корисника јавних средстава,*** услове и начин за отварање и укидање подрачуна консолидованог рачуна трезора, план тих подрачуна, начин и поступак обављања платног промета у оквиру консолидованог рачуна трезора, систем извршења буџета, начин и поступак вршења унутрашње контроле, као и друга питања од значаја за функционисање трезора.

*Службени гласник РС, број 95/2018

Располагање средствима

Члан 97.

Налози за чије плаћање нису обезбеђена средства, евидентирају се и извршавају према времену пријема, ако законом није друкчије одређено.

Министар ближе уређује поступак за извршење налога за плаћање из става 1. овог члана.

Неизвршавање налога за плаћање

Члан 98.

Управа за трезор неће извршити налог за плаћање који није у складу са прописима, а на захтев подносиоца, у року од три дана од дана подношења налога, писмено ће образложити разлоге за одбијање налога.

Средства за рад

Члан 99.

Средства за рад Управе за трезор обезбеђују се у буџету Републике Србије**.***

*Службени гласник РС, број 93/2012

Пружање других финансијских услуга

Члан 100.

Управа за трезор наплаћује * услуге извршених јавних плаћања из надлежности министарства, односно Управе за трезор и може * обављати друге послове у складу са уговором, по основу којих стиче приход **који представља општи приход буџета***.

Висину накнаде за вршење услуга из става 1. овог члана, утврђује Влада, на предлог министра.

Брисани су ранији ст. 3. и 4. (види члан 43. Закона - 93/2012-175)

Брисан је ранији став 5.(види члан 37. Закона – 73/2010-3)

*Службени гласник РС, број 93/2012

Трезор локалне власти

Члан 101.

Трезор локалне власти обавља:

1) финансијско планирање, које обухвата:

(1) пројекције и праћење прилива на консолидовани рачун трезора локалне власти и захтеве за извршавање издатака;

(2) дефинисање ** месечних квота преузетих обавеза и плаћања;

2) управљање средствима на консолидованом рачуну трезора локалне власти на који се уплаћују приходи и са којег се врше плаћања из буџета, које обухвата:

(1) управљање ликвидношћу;

(2) управљање финансијским средствима;

(3) управљање примањима од задуживања;

3) буџетско рачуноводство и извештавање, које обухвата:

(1) обраду плаћања и евидентирање прихода;

(2) вођење пословних књига;

(3) финансијско извештавање;

(4) припрему и израду свих извештаја и израду завршног рачуна буџета локалне власти, као и израду консолидованог извештаја града;

4) контролу расхода **и издатака***, која обухвата управљање процесима одобравања преузимања обавеза и одобравање плаћања на терет буџетских средстава;

5) праћење кретања масе зарада у јавним предузећима на нивоу тог трезора и достављање извештаја Министарству.

*Службени гласник РС, број 101/2010

**Службени гласник РС, број 94/2024

Привремена обустава преноса средстава

Члан 102.

Уколико надлежни орган локалне власти не достави Министарству извештаје и акте у складу са овим законом, министар може привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит предузећа, до момента достављања тражених извештаја и аката.

X. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји

Члан 103.

Новчаном казном од **10.000 до 2.000.000***** динара казниће се одговорно лице корисника буџетских средстава, одговорно лице **корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање****** или друго одговорно лице, за следеће прекршаје:

1) уколико створи обавезе или на терет рачуна буџета одобри плаћање расхода **и издатака**** који није предвиђен у буџету;

2) ако не поштује одредбе чл. 27ж, 30, 36а став 3, чл. 37, 38, 40, 41. и члана 42. став 6. овог закона у поступку припреме и усвајања буџета;***

3) ако предлог буџета и завршног рачуна и извештаји који се достављају Народној скупштини, односно локалној скупштини не садрже делове из чл. 28. и 79. овог закона;

4) ако не поштује одредбе чл. 49-61, члана 71. и 72. став 1. овог закона у поступку извршења буџета;

5) брисана је (види члан 44. Закона - 93/2012-175)

6) ако не поштује одредбе члана 10. **став 4.***** и **чл. 74–79а*** овог закона;

7) престала је да важи (види члан 35. Закона - 118/2021-12)

8) престала је да важи (види члан 35. Закона - 118/2021-12)

9) ако не поступи по одредби члана 102. овог закона;*****

10) уколико не достави извештај о адекватности и функционисању система финансијског управљања и контроле у складу са чланом 81. став 5. овог закона;***

11) уколико не успостави и не обезбеди услове за адекватно функционисање интерне ревизије у складу са чланом 82. став 2. овог закона, а на начин прописан подзаконским актом из члана 82. став 14. овог закона;***

12) не достави извештај о функционисању система интерне ревизије у складу са чланом 82. став 13. овог закона.***

*Службени гласник РС, број 73/2010

**Службени гласник РС, број 101/2010

***Службени гласник РС, број 93/2012

****Службени гласник РС, број 142/2014

*****Службени гласник РС, број 94/2024

Члан 103а*

Новчаном казном у износу од 100.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице, други корисник јавних средстава, уколико не отвори подрачун из члана 2. тачка 49) овог закона код Управе за трезор, ако се налази на списку из члана 8. овог закона и укључен је у систем консолидованог рачуна трезора.*

Новчаном казном од 10.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице другог корисника јавних средстава или друго одговорно лице уколико не отвори подрачун из члана 2. тачка 49) овог закона код Управе за трезор, ако се налази на списку из члана 8. овог закона и укључен је у систем консолидованог рачуна трезора.*

*Службени гласник РС, број 93/2012

Члан 103б*

Новчаном казном у износу од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај корисник јавних средстава ако не поштује одредбе* * члана 27к** овог закона.***

Новчаном казном од 30.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице корисника јавних средстава ако не поштује одредбе* * члана 27к** овог закона.***

У случају да директни, односно индиректни корисници буџетских средстава и корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање не поштују одредбе* * члана 27к** овог закона, министар ће решењем:***

1) привремено обуставити извршење апропријација намењених за исплату плата, односно примања запосленим, изабраним, постављеним и ангажованим лицима код корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање;*

2) привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица јединици локалне власти.*

*Службени гласник РС, број 108/2013

**Службени гласник РС, број 149/2020

***Службени гласник РС, број 138/2022

Прекршајни поступак

Члан 104.

Захтев за покретање прекршајног поступка **из чл. 103, 103а и 103б*** овог закона подноси буџетска инспекција ***.

Прекршајни поступак **из чл. 103, 103а и 103б*** овог закона не може се покренути ако **протекне пет година**** од дана када је прекршај учињен.

Прекршајни поступак из става 1. овог члана води се у складу са одредбама закона којим се уређују прекршаји.

*Службени гласник РС, број 142/2014

**Службени гласник РС, број 99/2016

***Службени гласник РС, број 94/2024

XI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 105.

Ако су одредбе других закона, односно прописа, у супротности са овим законом, примењују се одредбе овог закона.

Члан 106.

Прописи на основу овлашћења из овог закона донеће се у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Подзаконски акти донети до дана ступања на снагу овог закона примењиваће се ако нису у супротности са овим законом, до доношења одговарајућих прописа на основу овог закона.

Члан 107.

Надлежности Високог савета судства, односно Државног већа тужилаца, у смислу одредаба овог закона, а у вези са надлежностима ових органа прописаних Законом о уређењу судова („Службени гласник РС”, број 116/08) и Законом о јавном тужилаштву („Службени гласник РС”, број 116/08), које се односе на средства за рад судова и јавних тужилаштава, до 1. јануара 2011. године вршиће министарство надлежно за правосуђе.

До почетка рада Управе за јавни дуг формиране Законом о јавном дугу („Службени гласник РС”, број 61/05), послове ове управе обављаће Управа за трезор.

Послови Централне јединице за хармонизацију из члана 83. овог закона, до њеног образовања, обављаће се у Министарству финансија.

Министарство преузима од Управе за трезор запослене и постављена лица, као и права, обавезе, предмете, опрему, средства за рад и архивску грађу и регистратурски материјал коме није истекао рок чувања, који су потребни за вршење надлежности из области припреме буџета, праћења и контроле активности јавних предузећа и евидентирања и праћења државне помоћи.

Министар ће ускладити Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству са одредбама овог закона, у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 108.

Управа за трезор основана Законом о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 9/02, 87/02, 61/05 – др. закон, 66/05, 101/05 – др. закон, 62/06 – др. закон и 85/06) наставиће са радом у складу са овлашћењима утврђеним овим и другим законом.

Трезори локалне власти основани на основу Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 9/02, 87/02, 61/05 – др. закон, 66/05, 101/05 – др. закон, 62/06 – др. закон и 85/06) наставиће са радом у складу са овлашћењима утврђеним овим и другим законом и актом о оснивању.

Члан 109.

Почетак доношења трогодишњег буџета утврдиће се **Фискалном стратегијом***.

Средњорочни оквир расхода буџета Републике Србије утврдиће се почев од **Фискалне стратегије*** за 2011. и наредне две фискалне године.

*Службени гласник РС, број 93/2012

Члан 110.

Актом министра утврдиће се рок до кога се могу вршити плаћања са подрачуна корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање са којих се на дан ступања на снагу овог закона врше плаћања.

Корисници из става 1. овог члана, до рока утврђеног актом министра, воде своје рачуноводствене евиденције и израђују прописане финансијске извештаје, а трансакције и пословни догађаји се не евидентирају у главној књизи трезора.*

*Службени гласник РС, број 73/2010

Члан 111.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе:

1) Закон о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 9/02, 87/02, 61/05 – др. закон, 66/05, 101/05 – др. закон, 62/06 – др. закон и 85/06);

2) Закон о јавним приходима и јавним расходима („Службени гласник РС”, бр. 76/91, 41/92 – др. закон, 18/93, 22/93 – испр., 37/93, 67/93, 45/94, 42/98, 54/99, 22/01, 9/02 – др. закон, 87/02 – др. закон, 33/04 и 135/04 – др. закон).

Члан 112.

Одредбе овог закона, које се односе на програмски део буџета, примењиваће се поступним увођењем за поједине кориснике средстава буџета Републике Србије, а у целини од доношења закона о буџету Републике Србије и одлука о буџетима локалне власти за 2015. годину**, а за кориснике средстава организација за обавезно социјално осигурање сходно ће се примењивати од доношења* финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање за 2018. годину и поступним увођењем за здравствене и апотекарске установе чији је оснивач Република Србија, односно локална власт** до 2024. године***.**

Брисан је ранији став 2. (види члан 40. Закона – 73/2010-3)

Одредбе овог закона, у делу који се односи на припрему средњорочних планова, примењују се у поступку припреме и доношења закона о буџету Републике Србије за сва министарства за 2011. годину, а поступним увођењем за остале кориснике буџетских средстава.

*Службени гласник РС, број 99/2016

**Службени гласник РС, број 113/2017

***Службени гласник РС, број 149/2020

Члан 112а*

У циљу обезбеђења континуираног унапређења програмске структуре буџета и механизама који се односе на методолошки приступ за усклађивање капиталних издатака са процесом израде буџета, министар образује Савет за унапређење програмске структуре буџета (у даљем тексту: Савет). *

Задаци Савета су:*

– унапређење методологије за припрему програмског буџета;*

– унапређење методологије за праћење и извештавање о учинку програма;*

– анализа примене програмског буџета у циљу унапређења процеса израде програмског буџета;*

– анализа достављених годишњих и полугодишњих извештаја о учинку програма;*

– израда смерница и препорука за побољшање квалитета циљева, индикатора и других програмских информација у оквиру програмског буџета;*

– оцена и одобравање достављених измена програмских структура;*

– разматрање и усвајање збирног годишњег и полугодишњег извештаја о учинку програма;*

– евалуација програма, програмских активности и пројеката корисника буџетских средстава свих нивоа власти, као и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање;*

– унапређење процеса финансијског управљања капиталним издацима корисника буџетских средстава.*

За члана Савета може бити именовано лице које поседује стручно знање и искуство на нормативним и другим пословима везаним за програмску структуру буџета.*

Председник и чланови Савета имају право на накнаду за свој рад у висини утврђеној актом министра о образовању Савета.*

*Службени гласник РС, број 113/2017

Члан 113.

Брисан је (види члан 16. Закона - 94/2024-280)

Члан 114.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОДРЕДБЕ КОЈЕ НИСУ УНЕТЕ У „ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ“ ЗАКОНА

Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему: „Службени гласник РС", број 73/2010-3

Члан 42.

Чланове Фискалног савета предлагачи ће предложити Народној скупштини у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Председник Фискалног савета донеће пословник о свом раду у року од 30 дана од дана сазивања прве седнице Савета.

Влада је дужна да у року од 60 дана од дана избора председника и чланова Фискалног савета обезбеди услове за његов рад.

Члан 43.

Одредбе члана 2. став 1, став 3, у делу који се односи на Извештај о фискалној стратегији (нове тач. 25и) и 25к)), ст. 5. и 7, члана 4, члана 15, у делу који се односи на Извештај о фискалној стратегији (нови чл. 27в, 27г, 27д, 27ђ и 27и) и чл. 16, 17, 18, 28, 40. и 41. овог закона, примењиваће се од 1. јануара 2011. године.

Одредбе члана 29. овог закона примењиваће се почев од подношења завршног рачуна буџета Републике Србије, завршног рачуна буџета локалне власти и завршног рачуна организација за обавезно социјално осигурање *за 2025. годину.**

Одредбе овог закона којима се утврђује надлежност Фискалног савета, у делу који се односи на Извештај о фискалној стратегији, припрему буџета и завршног рачуна буџета, као и на припрему и достављање мишљења, анализа, процена и других аката надлежним органима, примењиваће се од 1. јануара 2011. године.

Подзаконски акт из члана 30. овог закона донеће се у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона, подзаконски акти из чл. 4, 5, 32, 33. и 34. овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.**

*Службени гласник РС, број 93/2012

**Службени гласник РС, број 94/2024

Члан 44.

Одредбе прописа и других општих аката који су ступили на снагу пре ступања на снагу овог закона, у делу који се односи на Меморандум о буџету и економској и фискалној политици, почев од 1. јануара 2011. године, сходно ће се примењивати на Извештај о фискалној стратегији, уколико нису у супротности са овим законом.

Члан 45.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије".

Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему: „Службени гласник РС", број 101/2011-260

Члан 21.

Одредбе чл. 1, 3. и 13. овог закона у делу који се односи на вођење подрачуна девизних средстава корисника јавних средстава који су укључени у консолидовани рачун трезора Републике Србије, односно у консолидовани рачун трезора локалне власти, код Управе за трезор примењиваће се почев од 1. јула 2012. године.

Члан 22.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије".

Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему: „Службени гласник РС", број 93/2012-175

Члан 46.

У року од месец дана од дана ступања на снагу овог закона, субјекти који у складу са посебним законом имају овлашћење да утврђују висину такси за јавне услуге које пружају, дужни су да њихову висину и начин утврђивања ускладе са одредбама члана 11. овог закона и доставе на сагласност министарству надлежном за послове финансија, односно органу локалне власти надлежном за финансије.

Под таксама из става 1. овог члана подразумевају се сви непорески приходи који се наплаћују правним или физичким лицима за пружање одређене јавне услуге.

Министарство, односно орган локалне власти надлежан за финансије ће до 31. марта 2013. године преиспитати и размотрити достављене предлоге из става 1. овог члана.

Таксе утврђене пре ступања на снагу овог закона могу се наплаћивати до 31. марта 2013. године, а након 31. марта 2013. године могу се наплаћивати само таксе за чију је висину добијена сагласност министарства надлежног за послове финансија, односно органа локалне власти надлежног за финансије.

Уколико субјекти из става 1. овог члана не добију сагласност министарства, односно органа локалне власти надлежног за финансије, након истека рока из ст. 3. и 4. овог члана, неће моћи да наплаћују таксе.

Члан 47.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе одредбе закона и других прописа којима се уређује припадност сопствених прихода корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање.

Изузетно од става 1. овог члана, одредбе закона којима се уређује коришћење и расподела сопствених прихода које остваре установе основане од стране Републике Србије, односно локалне власти, над којима оснивач, преко директних корисника буџетских средстава, врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања, укључујући и заводе за извршење кривичних санкција, као и корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање, престају да важе кад се за то створе технички услови.**

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, приходи по основу наплате судских такси, као и приходи које својом делатношћу остваре високообразовне и научне установе и установе културе чији су оснивачи Република Србија и органи локалне власти,* задржавају карактер сопствених прихода и користе се за намене утврђене посебним законом.

Приходи које остварује организационе јединице Министарства одбране и Војске Србије, које се баве делатношћу истраживања, едукације, развоја, модернизације, ремонта, производње и промета, испитивања, контроле квалитета и кодификације наоружања и војне опреме, као и метролошком делатношћу, задржавају карактер сопствених прихода, с тим што у 2013. години представљају општи приход буџета Републике Србије.*

Министар ближе уређује начин извештавања о уплати и коришћењу сопствених прихода корисника из ст. 2, 3. и 4. овог члана.*

*Службени гласник РС, број 62/2013

**Службени гласник РС, број 103/2015

Члан 48.

У члану 43. став 2. Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС", број 73/10), речи: „од 1. јануара 2012. године" замењују се речима: „почев од подношења завршног рачуна буџета Републике Србије, завршног рачуна буџета локалне власти и завршног рачуна организација за обавезно социјално осигурање за 2014. годину".

Члан 49.

Одредбе чл. 2. и 23. овог закона у делу који регулише планирање и исказивање капиталних издатака примењују се од припреме буџета за 2013. годину.

Члан 50.

Брисан је (види члан 17. Закона - 62/2013-3)

Члан 51.

Одредбе прописа и других општих аката који су ступили на снагу пре ступања на снагу овог закона, у делу који се односи на Извештај о фискалној стратегији, почев од 1. јануара 2013. године, сходно ће се примењивати на Фискалну стратегију, уколико нису у супротности са овим законом.

Члан 52.

Одредба члана 32. овог закона у делу који се односи на укупан износ преусмеравања апропријације примењује се почев од буџета за 2013. годину.

Члан 53.

Одредбе овог закона, у делу који се односи на Фонд за социјално осигурање војних осигураника, примењују се почев од припреме финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање за 2013. годину.

Члан 54.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије".

Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему: „Службени гласник РС", бр. 62/2013-3, 63/2013-3 (исправка)

Члан 18.

Акт* Владе из члана 9. овог закона (члан 54) донеће се у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Акт Владе из члана 15. овог закона (члан 93а став 5) донеће се до 31. јула 2013. године.

Акт Владе из члана 15. овог закона (члан 93б став 5) донеће се у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

*Службени гласник РС, број 63/2013

Члан 19.

Субјекти из члана 15. овог закона (члан 93а став 1) дужни су да на прописаним обрасцима до 30. септембра 2013. године доставе податке које садржи Регистар, утврђене чланом 15. овог закона (члан 93а став 2) и актом Владе из члана 18. став 2.* овог закона.

У случају да субјекти из става 1. овог члана којима се средства обезбеђују у буџету Републике Србије или у буџету локалне власти не доставе податке до 30. септембра 2013. године или не доставе тачне податке, министар ће решењем:

1) привремено обуставити исплату апропријација за корисника буџетских средстава, док не изврши обавезе по одредбама овог члана;

2) привремено обуставити исплату плата за организацију обавезног социјалног осигурања и корисника средстава те организације, док не изврши обавезе по одредбама овог члана;

3) привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица јединици локалне власти, док не изврши обавезе по одредбама овог члана.

У случају да субјекти из става 1. овог члана, којима се средства не обезбеђују у буџету Републике Србије или у буџету локалне власти, као и јавна предузећа, не доставе или доставе нетачне податке до 30. септембра 2013. године, казниће се новчаном казном за прекршај, и то:

– правно лице у износу од 100.000 до 2.000.000 динара;

– одговорно лице у правном лицу у износу од 10.000 до 500.000 динара.

*Службени гласник РС, број 63/2013

Члан 20.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије".

Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему: „Службени гласник РС", број 108/2013-3

Члан 4.

Акт Владе из члана 1. овог закона донеће се у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 5.

Поступци који су започети ради попуњавања радних места код корисника јавних средстава, а који нису окончани до дана ступања на снагу овог закона, могу се наставити уз сагласност тела Владе из члана 1. овог закона, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства.

У случају да корисници јавних средстава наставе поступке из става 1. овог члана, без сагласности тела Владе, казниће се новчаном казном за прекршај, и то:

– корисник јавних средстава у износу од 500.000 до 2.000.000 динара;

– одговорно лице корисника јавних средстава у износу од 30.000 до 2.000.000 динара.

У случају да директни, односно индиректни корисници буџетских средстава и корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање не поштују одредбе овог члана, министар ће решењем:

1) привремено обуставити извршење апропријација намењених за исплату плата, односно примања запосленим, изабраним, постављеним и ангажованим лицима код корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање;

2) привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица јединици локалне власти.

Члан 6.

Одредбе члана 1. овог закона, које се односе на забрану заснивања радног односа са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места код корисника јавних средстава до 31. децембра 2015. године и одредбе члана 5. овог закона, не односе се на запослене у службама Народне скупштине, Заштитника грађана, Повереника за заштиту равноправности, Државне ревизорске институције, Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Агенције за борбу против корупције, Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, Комисије за заштиту конкуренције, Комисије за хартије од вредности, Фискалног савета, Републичке радиодифузне агенције и Агенције за енергетику Републике Србије.

Одредбе члана 1. овог закона, које се односе на забрану заснивања радног односа са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места код корисника јавних средстава до 31. децембра 2015. године и одредбе члана 5. овог закона, не односе се и на судије, јавне тужиоце и заменике јавних тужилаца, наставно особље високошколске установе и научно и истраживачко особље научноистраживачке организације акредитоване у складу са законом, на изабрана, постављена и именована лица у државним органима и органима јединица територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и на директоре јавних предузећа, друштава капитала, установа и јавних агенција чији су оснивачи Република Србија или јединице територијалне аутономије, односно локалне самоуправе.

Радни однос са новим лицима, односно ангажовање лица по уговору о делу, по уговору о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге, као и ангажовање лица по другим основама у Народној скупштини и независним државним органима и организацијама из става 1. овог члана које бира Народна скупштина, може се засновати, односно лица ангажовати уз сагласност одбора Народне скупштине надлежног за административно-буџетска питања.

Новчаном казном у износу од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај корисник јавних средстава из става 1. овог члана ако не поштује одредбе из става 3. овог члана.

Новчаном казном од 30.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице корисника јавних средстава из става 1. овог члана ако не поштује одредбе из става 3. овог члана.

Члан 7.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије", а одредбе члана 1. овог закона, које се односе на ограничење укупног броја запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основама, код корисника јавних средстава, примењују се од 1. марта 2014. године.

Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему: „Службени гласник РС", број 142/2014-190

Члан 18.

Изузетно од члана 12. став 1. овог закона, у 2015, 2016. и 2017. години* преусмеравање апропријације може се вршити у износу до 10% вредности апропријације чија се средства умањују.

*Службени гласник РС, број 99/2016

Члан 19.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије".

Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему: "Службени гласник РС", број 103/2015-151

Члан 16.

Одредбе овог закона које се односе на родно одговорно буџетирање примењиваће се на буџетске кориснике у складу са годишњим планом поступног увођења родно одговорног буџетирања, а у целини до доношења буџета Републике Србије и буџета локалних власти за 2027. годину*.

План поступног увођења родно одговорног буџетирања из става 1. овог члана, односно број програма и број буџетских корисника доноси министар надлежан за финансије, покрајински секретар за финансије, односно орган надлежан за буџет јединице локалне самоуправе, у сарадњи са институцијама надлежним за унапређење родне равноправности, најкасније до 31. марта текуће године за наредну годину.

*Службени гласник РС, број 94/2024

Члан 17.

Јединице локалне самоуправе су дужне да до 1. децембра 2016. године ускладе одлуке о буџету са чланом 1. став 1. овог закона.

Члан 18.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије".

Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему: "Службени гласник РС", број 99/2016-160

Члан 43.

Корисници средстава буџета Републике Србије, који су висину таксе утврдили применом методологије из члана 17. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС", бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – исправка, 108/13, 142/14, 68/15 – др. закон и 103/15), дужни су да у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона иницирају допуну закона којим се уређују републичке административне таксе, ради прописивања тим законом висине такси за јавне услуге које пружају физичким и правним лицима.

До дана ступања на снагу закона којим се уређују републичке административне таксе из става 1. овог члана, корисници јавних средстава из тог става настављају да примењују акта којима су прописане висине такси за услуге које пружају.

Члан 44.

Одредбе овог закона које се односе на извештавање о учинку програма примењиваће се почев од 1. јануара 2017. године.

Члан 45.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије".

Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему: "Службени гласник РС", број 113/2017-3

Члан 16.

Савет за унапређење програмске структуре буџета из члана 14. овог закона министар ће образовати у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 17.

Одредба члана 1. став 1. овог закона примењиваће се од припреме и доношења закона о буџету Републике Србије и одлука о буџетима локалне власти за 2020. годину*.

*Службени гласник РС, број 95/2018

Члан 18.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије".

Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему: "Службени гласник РС", број 95/2018-223

Члан 21.

Одредба члана 1. став 2. овог закона примењиваће се од припреме и доношења закона о буџету Републике Србије за 2027. годину*.

*Службени гласник РС, број 94/2024

Члан 23.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије".

Закон о допуни Закона о буџетском систему: "Службени гласник РС", број 31/2019-5

Члан 2.

Овај закон ће се примењивати почев од плате за мај 2019. године.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије".

Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему: "Службени гласник РС", број 72/2019-185

Члан 14.

Одредба члана 8. став 1. овог закона примењиваће се од припреме и доношења закона о буџету Републике Србије за 2020. годину.

Члан 15.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије".

Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему: "Службени гласник РС", број 149/2020-278

Члан 10.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Уредба о додатку на основну плату запослених у здравственим установама и одређених запослених који обављају послове у области здравља, односно заштите здравља становништва Републике Србије, односно лечења и спречавања ширења епидемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Службени гласник РС", бр. 48/20 и 81/20).

Члан 11.

Одредбе члана 3. овог закона примењују се од 1. јануара 2021. године.

Члан 12.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије".

Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему: "Службени гласник РС", број 118/2021-3

Члан 6.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије".

Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему: "Службени гласник РС", број 138/2022-207

Члан 18.

Одредбе члана 6. овог закона примењиваће се од доношења закона о буџету Републике Србије за 2029. годину*, изузев става 20. новоизмењеног члана 27е, који ће се примењивати од доношења закона о буџету Републике Србије за 2023. годину за све кориснике буџетских средстава и кориснике средстава организација за обавезно социјално осигурање, а поступним увођењем ентитета који припадају сектору државе из члана 19. тач. 3) и 4) овог закона, према динамици из члана 19. овог закона, као и ст. 23–25. новоизмењеног члана 27е, који ће се примењивати од доношења финансијског плана Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање за 2023. годину.

До почетка примене фискалних правила из члана 6. овог закона примењиваће се фискални циљеви утврђени у Фискалној стратегији.

*Службени гласник РС, број 94/2024

Члан 19.

Целовит обухват сектора државе из члана 6. овог закона, усклађен са међународним стандардима, постићи ће се постепеним укључивањем ентитета, према следећој динамици:

1) индиректни корисници средстава буџета Републике Србије, који нису укључени у систем извршења буџета Републике Србије:

– установе ученичког и студентског стандарда од 1. јануара 2023. године;

– установе средњег образовања ** од 1. јануара 2024. године;

– установе основног, вишег и високог образовања од 1. јануара 2025. године;

2) корисници средстава Републичког фонда за здравствено осигурање од 1. јануара 2023. године;

3) јавне агенције и установе у области научно истраживачке делатности од 1. јануара 2024. године;**

4) јавна предузећа и други организациони облици који су статистички одређени да припадају сектору државе од 1. јануара 2026. године.**

Ентитети из става 1. тач. 2), 3) и 4) овог члана дужни су да своје извештаје о пословању припремају и достављају на обрасцима, у року и на начин који прописује министар.**

Министар утврђује методологију за ефикасну и доследну примену фискалних правила из члана 6. овог закона и ближе уређује поступак и динамику постепеног укључивања ентитета из става 1. овог члана у обухват сектора државе, на основу посебне методологије секторске класификације, коју је утврдио Републички завод за статистику, у складу са споразумом закљученим између тог завода, Народне банке Србије и Министарства финансија.*

*Службени гласник РС, број 92/2023

**Службени гласник РС, број 94/2024

Члан 20.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије".

Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему: "Службени гласник РС", број 92/2023-232

Члан 10.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије".

Закон о изменама и допунама Закона о буџетском систему: "Службени гласник РС", број 94/2024-280

Члан 21.

Јединице локалне самоуправе су у обавези да ускладе своје опште акте са одредбама члана 11. став 1. овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 22.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије", осим одредаба чл. 6, 13. и 16. овог закона које ступају на снагу 1. јануара 2025. године.